

Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

POROČILO O DELU ZAVODA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO NARAVE

ZA LETO 2008

Številka: 8-VI-255/5-O-08/DK

Ljubljana, 30. januar 2009

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	5
2	ZAKONSKE OSNOVE	7
2.1	ZAKON O OHRANJANJU NARAVE	7
2.2	DRUGI POMEMBNEJŠI PREDPISI IN DOKUMENTI	8
2.2.1	<i>Slovenski materialni predpisi .....</i>	8
2.2.2	<i>Programsko-politični dokumenti.....</i>	9
2.2.3	<i>Najpomembnejši predpisi EU s področja varstva narave.....</i>	9
2.2.4	<i>Mednarodne konvencije in drugi dogovori .....</i>	10
2.3	PRIPOMBE ZAVODA V POSTOPKIH SPREJEMANJA PREDPISOV IN PREDLOGI ZAVODA ZA IZVRŠEVANJE VELJAVNIH PREDPISOV	10
3	IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE OHRANJANJA NARAVE.....	12
3.1	ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI STROKOVNEGA DELA IN RAZVOJ METODOLOGIJ	12
3.1.1	<i>Skupina za strokovni razvoj Zavoda .....</i>	12
3.2	NARAVOVARSTVENE SMERNICE IN NARAVOVARSTVENA MNENJA	13
3.3	STROKOVNA MNENJA IN SOGLASJA	20
3.4	BIOTSKA RAZNOVRSTNOST	24
3.4.1	<i>Skupina za favno in floro.....</i>	24
3.4.2	<i>Varstvo vrst in habitatnih tipov .....</i>	25
3.4.3	<i>Konvencija CITES .....</i>	27
3.4.4	<i>Konvencija o biološki raznovrstnosti.....</i>	27
3.4.5	<i>Druge mednarodne konvencije in direktive EU .....</i>	28
3.4.5.1	<i>Vodna direktiva .....</i>	28
3.4.5.2	<i>Barcelonska konvencija .....</i>	28
3.4.5.3	<i>Direktiva o morskii strategiji EU .....</i>	29
3.4.5.4	<i>Konvencija o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali (Bonnska konvencija) .....</i>	29
3.4.5.5	<i>Sporazum AEWA o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic .....</i>	29
3.4.5.6	<i>Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Ramsarska konvencija) .....</i>	29
3.4.6	<i>Ekološko pomembna območja .....</i>	29
3.4.7	<i>Območja Natura 2000 .....</i>	30
3.4.7.1	<i>Območja Natura 2000 – strokovni del .....</i>	30
3.4.7.2	<i>Natura 2000 – komunikacija.....</i>	32
3.5	NARAVNE VREDNOTE	35
3.6	SPLOŠNO SPREMLJANJE STANJA OHRANJENOSTI NARAVE	38
3.7	DEJAVNOSTI, VEZANE NA ZAVAROVANA OBMOČJA, VKLJUČNO S PRIPRAVO STROKOVNIH PODLAG	40
3.7.1	<i>Zavarovana območja .....</i>	40
3.7.2	<i>Priprava strokovnih podlag za ukrepe varstva narave.....</i>	42
3.8	STROKOVNI NADZOR NAD IZVAJANJEM NARAVOVARSTVENIH NALOG	43
3.9	OBVEŠČANJE JAVNOSTI	44
3.9.1	<i>Ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave .....</i>	44
3.9.2	<i>Naravovarstvene akcije (razstave, označevalne table, brošure in druge akcije) .....</i>	45
3.9.3	<i>Izpolnjevanje določil Zakona o dostopu do informacij javnega značaja .....</i>	47
4	DRUGE DEJAVNOSTI.....	48
4.1	ZUNANJI PROJEKTI S PODROČJA VARSTVA NARAVE	48
4.1.1	<i>Projekti v teku .....</i>	48
4.1.1.1	<i>1001 kal – 1001 zgodba o življenju .....</i>	48
4.1.1.2	<i>Natura 2000 za boljše kakovost življenja.....</i>	48
4.1.1.3	<i>Informacijski sistem o stanju morskoga okolja v Tržaškem zalivu .....</i>	48

4.1.1.4	<i>Ohranimo želvo v slovenskem morju</i>	48
4.1.1.5	<i>Projekti v okviru Barcelonske in Alpske konvencije</i>	49
4.1.1.6	<i>BIOMURA</i>	49
4.1.2	<i>Poprojektne aktivnosti</i>	49
4.1.2.1	<i>LIFE04NAT/SI/000240 »Natura 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem«</i>	49
4.1.3	<i>Načrtovani projekti – v letu 2008 oddane projektne prijave za projekte, ki se bodo predvidoma začeli v 2009</i>	50
4.2	SODELOVANJE V ZUNANJIH STROKOVNIH IN DRUGIH TELESIH	51
4.3	AKTIVNE UDELEŽBE NA STROKOVNIH SREČANJH DOMA IN V TUJINI, PRIPRAVA STROKOVNIH POSVETOV TER DRUGO MEDNARODNO SODELOVANJE	52
4.3.1	<i>Aktivne udeležbe na strokovnih srečanjih doma in v tujini</i>	52
4.3.2	<i>Priprava strokovnih posvetov</i>	54
4.3.3	<i>Drugo mednarodno sodelovanje</i>	54
4.3.4	<i>Strokovno srečanje Zavoda RS za varstvo narave</i>	55
4.4	IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV ZAVODA IN SODELOVANJE NA POSVETOVANJH	55
4.5	IZDAJANJE STROKOVNE PERIODIKE	57
4.5.1	<i>Glasilo Zavoda</i>	57
4.5.2	<i>Revija "Varstvo narave"</i>	57
5	POSLOVANJE	58
5.1	SPLOŠNE IN ORGANIZACIJSKO-ADMINISTRATIVNE ZADEVE	58
5.2	UPRAVLJANJE S POSLOVNIMI PROSTORI	59
5.3	PRAVNE IN KADROVSKE ZADEVE	59
5.3.1	<i>Analiza kadrovanja in kadrovska politika</i>	60
5.4	FINANČNE IN RAČUNOVODSKE ZADEVE	60
5.4.1	<i>Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora</i>	61
5.4.2	<i>Investicijska vlaganja</i>	64
5.5	INFORMATIKA IN ELEKTRONSKI SISTEMI	64
6	PREGLED DOSEŽENIH CILJEV IN REZULTATOV	65
7	VIRI IN LITERATURA	68
PRILOGE	69	
PRILOGA 1:	<i>PRIMERJAVA MED PREDVIDENO IN REALIZIRANO PORABO DELOVNEGA ČASA ZA LETO 2007</i>	69
PRILOGA 2:	<i>PREGLED REALIZACIJE STROKOVNIH PODLAG</i>	71
PRILOGA 3:	<i>PREGLED REALIZACIJE NARAVOVARSTVENIH AKCIJ</i>	72
PRILOGA 4:	<i>BIBLIOGRAFIJA ZAVODA RS ZA VARSTVO NARAVE ZA LETO 2008</i>	73
PRILOGA 5:	<i>SEZNAM PRISPEVKOV NA DOMAČIH IN MEDNARODNIH STROKOVNIH SREČANJH TER KONFERENCAH V LETU 2007</i>	75
PRILOGA 6:	<i>PREGLED SODELOVANJA ZAVODA V ZUNANJIH PROJEKTIH V LETU 2008</i>	77
PRILOGA 7:	<i>PREGLED TEM, PREDSTAVLJENIH NA ZAKLJUČNEM STROKOVNEM SREČANJU ZAVODA V LETU 2008</i>	78

UPORABLJENE KRATICE IN OKRAJŠAVE

ARSO	Agencija RS za okolje,
CBC	Cross-Border Cooperation
CBD	Convention on Biological Diversity
CKFF	Center za kartografijo favne in flore,
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje,
DLN	državni lokacijski načrti,
DOPPS	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije,
DPN	državni prostorski načrt,
DPO	dolgoročni plan občine,
EC	Evropska komisija,
EPO	ekološko pomembno območje,
EU	evropska unija,
GGE	gozdnogospodarska enota,
GGN	gozdno-gospodarski načrti,
GIMS	gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin,
GIV	gospodarsko izkoriščanje vode,
HE	hidroelektrarna,
IPA	Inštrument za predpristopno pomoč
IS	informacijski sistem,
JZ	javni zavod,
JZS	jamarska zveza Slovenije,
KE	krajevna enota,
KGZ	kmetijsko gozdarska zbornica,
KOP	kmetijsko okoljska plačila,
KP	krajinski park,
MBP NIB	Morska biološka postaja, Nacionalni inštitut za biologijo,
mHE	mala hidroelektrarna,
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
MOL	Mestna občina Ljubljana,
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor,
MP	mednarodne pogodbe,
NR	naravni rezervat,
NV	naravna vrednota,
OE	območna enota,
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj,
OLN	občinski lokacijski načrti,
OPN	občinski prostorski načrt,
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt,
OSPN	občinski strateški prostorski načrt,
OsrE	Osrednja enota Zavoda RS za varstvo narave,
OŠ	osnovna šola,
PD	planinsko društvo,
popr.	popravek,
PRO	prostorski red občine,
PRS	prostorski red Slovenije,
PSP	postopek sprejemljivosti posega v naravo
PUP	prostorsko-ureditveni pogoji,

PUN2K	Operativnim programom – programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013
RIC	razvojno informacijski center,
RPN	regionalni prostorski načrt,
RS	Republika Slovenija,
RZPR	regionalna zasnova prostorskega razvoja,
S-KGZ	Sklad kmetijskih in gozdnih zemljišč,
SKOP	Slovenski kmetijsko okoljski program,
SPRO	strategija prostorskega razvoja občine,
SPRS	strategija prostorskega razvoja Slovenije,
SVLR	Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko,
TNP	Triglavski narodni park,
UN	ureditveni načrti,
US	ustavno sodišče,
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije,
ZN	zazidalni načrti,
ZON	Zakon o ohranjanju narave,
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije,
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju,
ZRSVN	Zavod RS za varstvo narave,
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

1 UVOD

Leto 2008 je bilo za Zavod uspešno, tako s stališča opravljenega strokovnega dela kot s stališča vodenja in organizacije dela. Primerjava realizacije in letnega programa dela kaže, da smo zastavljeni načrt dela opravili in presegli.

Tako kot smo si to zastavili v programskih *ciljih* za leto 2008, smo krepili enotnost metodologij in skrbeli za kakovost dela, v sodelovanju z MOP smo prispevali k dograjevanju sistema varstva narave in ukrepov varstva. Prisotni smo bili na terenu ter krepili dobro sodelovanje in komunikacijo z najrazličnejšimi deležniki. Dejavní smo bili tudi na področju izmenjave znanja z drugimi strokovnjaki, tako v Sloveniji kot mednarodno, ter na področju projektov; letos smo sodelovali kot partnerji v šestih projektih ter se prijavljali na projektne razpise, pri čemer velja posebej izpostaviti prijavi projektov po programih *LIFE+ Narava 2008* in *Evropsko teritorialno sodelovanje – CILJ 3: Transnacionalno sodelovanje – Program Jugovzhodna Evropa*. Sodelovali smo tudi s pripombami v postopkih sprejemanja predpisov za področja, ki se dotikajo našega področja delovanja. Zavodov »jesenski posvet« je postal tradicionalno letno strokovno srečanje vseh, ki delujejo na področju naravovarstva (in povezanih področjih), udeležencev je vsako leto več; letošnja tema je bila Natura 2000. Poleg tega smo v letu 2008 v sodelovanju z MBP NIB organizirali še mednarodno strokovno srečanje na temo vpliva človekovih dejavnosti na morju, morskem obrežju in zaledju na biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana, ki je prav tako naletelo na izjemno dober odziv v strokovni javnosti, pismo pohvale za organizacijo srečanja pa nam je poslala Evropska komisija, Direktorat za pomorske zadeve in ribištvo.

Število izdelanih naravovarstvenih smernic se je v primeri s preteklim letom povečalo, občutno večje je število izdanih naravovarstvenih mnenj. Največ slednjih je bilo pripravljenih v okviru presoje sprejemljivosti posega v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja. Opažamo izrazito povečanje zahtevnosti priprave naravovarstvenih smernic, tako tistih za pripravo prostorskih aktov (zaradi spremenjene zakonodaje, večje zahtevnosti naročnikov ter bistveno bolj obsežnih postopkov usklajevanja) kot tudi smernic za gozdno-gospodarske načrte. Na tem področju je bil v celoti izveden proces vključitve zahtev Nature 2000 v obstoječe procese gozdno-gospodarskega načrtovanja ter skupaj s kolegi iz Zavoda za gozdove Slovenije nova metodologija prenesena v prakso, tako da gozdno-gospodarski načrti na tistih delih gozdnatih površin, ki so tudi območja Natura 2000, sedaj predstavljajo načrte upravljanja za ta območja, skladno z *Operativnim programom – programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013*.

Naše delovanje na področju ohranjanja sestavin biotske pestrosti je bilo v skladu s tekočo nacionalno politiko in tudi zaradi kadrovske podhranjenosti Zavoda tudi v tem letu usmerjeno predvsem v aktivnosti iz naslova Nature 2000. Začeli smo z operativnim izvajanjem PUN2k, predvsem v smislu uvajanja metode priprave naravovarstvenih smernic za plane trajnostnega gospodarjenja oziroma upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so potrebni za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst na območjih Natura 2000. Ta metoda temelji na partnerskem strokovnem sodelovanju in komunikaciji s pripravljavcem načrtov. Načrtovano sodelovanje in prenos metodologije v sektor gozdarstva smo razširili še na uvodna srečanja s predstavniki sektorjev upravljanje voda in ribištvo, dobro sodelovanje pa smo vzpostavili tudi s kmetijskim sektorjem, kjer institucionalnega načrtovanja sicer ni, obstaja pa velik interes po sinergiji med pristopi sonaravnega kmetovanja, ki ga vzpodbujajo nosilci razvoja kmetijstva ter našimi, naravovarstvenimi pristopi k vzdržni rabi naravnih virov. Tako smo preko komunikacije z MKGP dosegli odprtje štirih naravovarstveno obarvanih ukrepov KOP za leto 2009.

Pripravili smo obsežno strokovno gradivo za poročilo po 12. členu Direktive o pticah za obdobje 2005 – 2007 ter tehnično usklajeno drugo verzijo poročila po Direktivi o habitatih. Naprej smo razvijali sistem monitoringa območij Natura 2000 ter nadaljevali z zahtevnim delom na dopolnjevanju in vzdrževanju informacijskega sistema Naravovarstveni atlas, ki je bil v začetku leta preko portala www.naravovarstveni-atlas.si odprt za javnost, poleg tega smo organizirali podatke o vrstah, s katerimi razpolagamo, za vključitev v atlas.

Pripravili smo projektne naloge za izvedbo razpisa za kartiranje habitatnih tipov v letu 2008. Z MOP smo v skladu z njihovim delovanjem sodelovali pri pripravi strokovnih podlag in akcijskih načrtov za posamezne vrste oz. skupine. Predstavniki Zavoda je aktivno sodeloval pri delu strokovne skupine in delu delovne skupine za podporo upravljanja z velikimi zvermi. Po programu smo opravili vse redne naloge v zvezi s konvencijo CITES in konvencijo o biološki raznovrstnosti, delovali pa smo, v skladu z imenovanji, kadrovskimi zmožnostmi in prioritetskimi potrebami, tudi pri nekaterih drugih mednarodnih konvencijah s področja naravovarstva.

Na področju naravnih vrednot smo nadaljevali z načrtanim spremljanjem stanja, in sicer v obsegu deset odstotkov naravnih vrednot na leto. Ker vsako leto ta delež rahlo presežemo, smo v treh letih sistematičnega dela na tem področju zastavljeni cilj (torej pregled 30% naravnih vrednot v treh letih) presegli kar za devet odstotkov. Zaključili smo nalogi Vrednotenje dreves in opredeljevanje drevesnih naravnih vrednot in Vrednotenje ekosistemskih naravnih vrednot na primeru gozdnih rezervatov. Veliko dela je bilo vložena v proces sprejemanja sprememb Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Ustanovljena je bila skupina za geologijo, katere delovanje bo usmerjeno predvsem k obravnavi in vrednotenju geoloških naravnih vrednot. Omeniti velja tudi našo vključitev v pripravo projektne predloga GEOPARK – Dežela okrog Pece in sodelovanje pri ustanavljanju Geoparka Idrija.

S področja našega delovanja na zavarovanih območjih je potrebno izpostaviti sodelovanje pri ustanavljanju Krajinskega parka Ljubljansko barje, predvsem preko priprave strokovnih podlag za zavarovanje, ki je bil na naše veliko zadovoljstvo ustanovljen v oktobru. Sodelovanje z vsemi vključenimi deležniki, posebej pa s Sektorjem za zavarovana območja MOP, je bilo usklajeno in zgledno. Zavod je v letu 2008 izdelal štiri strokovne predloge za ukrepe varstva narave.

Tudi letos smo se veliko ukvarjali z izobraževanjem in osveščanjem javnosti o pomenu naravovarstva. Pojavili smo se tako na nacionalni radijski postaji, kot v vseh največjih slovenskih dnevnikih, poleg tega smo pripravili več sporočil za javnost in novinarskih konferenc, skupno število objav v različnih medijih pa je preseglo število dvesto. Preko let opažamo tudi vedno večje število vlog za dostop do informacij javnega značaja, v letu 2008 jih je bilo največ doslej.

Delovanje skupnih služb Zavoda je tudi v tem letu teklo po ustaljenih tirih, vedno več je primerov, ko sodelavci z območnih enot prepoznava pomembno kohezivsko in podporno vlogo sodelavcev Osrednje enote, ki prevzema »tehnična« opravila, zaradi česar se strokovni sodelavci območnih enot lahko bolj koncentrirajo na strokovno delo. Segmente našega poslovanja postopoma dajemo v pregled revizorjem, v letu 2008 smo tako prejeli tri revizorska poročila, ki so vsa po vrsti ugodna. V tem letu smo s *Poslovnim portalom ZRSVN* kandidirali na razpisu MJU za Dobre prakse v slovenski javni upravi 2008, ter bili uvrščeni med šest izbranih dobrih praks. S tem dobro delo in urejenost Zavoda, tudi na poslovnem delu, seva v celotno slovensko javno upravo.

2 ZAKONSKE OSNOVE

V poglavju so naštetih pomembnejši slovenski in mednarodni predpisi, ki opredeljujejo naše delo ali se z njim povezujejo. V posebnem podpoglavju na koncu je na kratko opisan prispevek Zavoda v postopkih sprejemanja predpisov v državi v letu 2008.

2.1 ZAKON O OHRANJANJU NARAVE

Zavod izvaja javno službo ohranjanja narave v skladu z Zakonom o ohranjanju narave (Uradni list RS št. 96/04 – ZON-UPB2, 61/06 – Zdru-1, 32/08 – odločba US; v nadaljevanju: ZON). Zavod je vpisan v sodni register z dnem 14. 12. 2001 pod št. vložka 1/35463/00, z delovanjem pa je začel 01. 01. 2002.

V ZON-u je opredeljeno, da Zavod opravlja zlasti naslednje naloge ohranjanja narave: spremlja stanje ohranjenosti narave;

1. zbira podatke o rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih življenjskih prostorih in ekosistemih v sodelovanju z izvajalci javnih služb na področju usmerjanja gospodarjenja z naravnimi viri;
2. spremlja stanje biotske raznovrstnosti;
3. pripravlja strokovne predloge ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti;
4. evidentira in vrednoti dele narave;
5. pripravlja strokovne predloge za določitev statusa naravnih vrednot in razvrstitve naravnih vrednot v naravne vrednote državnega in naravne vrednote lokalnega pomena;
6. spremlja stanje naravnih vrednot;
7. pripravlja strokovne predloge za ukrepe varstva naravnih vrednot lokalnega in državnega pomena;
8. pripravlja strokovne predloge za zavarovanje;
9. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva naravnih vrednot državnega pomena;
10. sodeluje pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij;
11. upravlja z zavarovanimi območji, ki jih je ustanovila država, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;
12. sodeluje v postopku izbire koncesionarja iz 43. člena tega zakona;
13. pripravlja strokovne predloge rdečih seznamov;
14. izvaja strokovne naloge na področju ohranjanja narave v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi;
15. daje strokovna mnenja in soglasja s področja ohranjanja narave ter
16. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.

Zavod na podlagi javnega pooblastila opravlja naslednje naloge:

1. pripravlja naravovarstvene smernice;
2. upravlja baze podatkov o naravnih vrednotah in sestavinah biotske raznovrstnosti;
3. daje mnenje iz 97., 104. in 153. člena tega zakona;
4. skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju ohranjanja narave;
5. izvaja strokovni nadzor nad izvajanjem naravovarstvenih nalog.

Poleg nalog iz prejšnjih odstavkov opravlja Zavod tudi naslednje naloge:

1. strokovno pomaga lastnikom naravnih vrednot in lastnikom zemljišč na zavarovanih območjih;
2. sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja.
3. skrbi za ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave.

S soglasjem ustanovitelja lahko Zavod opravlja tudi druge naloge.

2.2 DRUGI POMEMBNEJŠI PREDPISI IN DOKUMENTI

Delovanje Zavoda sloni tudi na vrsti drugih zakonskih in podzakonskih predpisov ter na programsko-političnih dokumentih s področja varstva okolja in ohranjanja narave.

V nadaljevanju je naštetih nekaj pomembnejših predpisov.

2.2.1 Slovenski materialni predpisi

- Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 20/04, 14/07),
- Zakon o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 20/06, 33/07-(ZPNačrt), 70/08),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03-popr., 33/07-(ZPNačrt)),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07),
- Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list SRS, št. 17/81, 18/81-popr., 42/86, Uradni list RS, št. 8/90, 35/01),
- Zakon o regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96),
- Zakon o naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98),
- Zakon o Spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86),
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08),
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 59/96, 67/02, 36/03),
- Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 - ZGO-1-UPB, 92/05, 111/05, 93/05, 120/06, 126/07),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 67/02, 110/07),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 17/08),
- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odločba US, 96/08),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07),
- Uredba o zatočišču za živali prosto živečih vrst (Uradni list RS, št. 98/02),
- Uredba o živalskem vrtu in živalskem vrtu podobnem prostoru (Uradni list RS, št. 37/03),
- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98),

- Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08),
- Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 29/01),
- Uredba o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03),
- Uredba o Krajinskem parku Strunjan (Uradni list RS, št. 107/04, 114/04-popr., 83/06, 71/08),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95 in 35/01),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 92/00, 56/06),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02),
- Pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 117/02, 53/05),
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila (Uradni list RS, št. 43/02),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06),
- Pravilnik o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave (Uradni list RS, št. 87/05, 17/06, 21/07, 36/07, 23/08, 32/08 - odločba US),
- Odredba o bivalnih razmerah in oskrbi živali prostoživečih vrst v ujetništvu (Uradni list RS, št. 90/01).

2.2.2 Programsko-politični dokumenti

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (Uradni list RS, št. 2/06),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20.12.2001),
- Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji (sprejeta na 59. seji Vlade, dne 24.01.2002),
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04),
- Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (sprejet na 141. seji Vlade, dne 11.10.2007),
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/07).

2.2.3 Najpomembnejši predpisi EU s področja varstva narave

- Direktiva Sveta o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst – Direktiva o habitatih (92/43/EEC),
- Direktiva Sveta o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah (79/409/EEC),
- Uredba o trgovini s prosto živečo favno in floro (Council Regulation (EC) No. 338/97 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein),
- Uredba komisije o implementaciji zgornje uredbe (Commission Regulation (EC) No. 1808/2001 laying down detailed rules concerning the implementation of Council Regulation (EC) No. 338/97 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein).

2.2.4 Mednarodne konvencije in drugi dogovori

- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list SFRJ, št. 56/74), velja na podlagi Akta o notifikaciji in nasledstva (Uradni list RS, MP št. 15/92),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališče močvirskih ptic (Ramsar) (Uradni list SFRJ, MP št. 9/77), velja na podlagi Akta o notifikaciji in nasledstva (Uradni list RS, št. 15/92),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS, št. 55/99, MP št. 17),
- Konvencija o varstvu Alp – Alpska konvencija (Uradni list RS, št. 19/95, MP št. 5) in protokoli,
- Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) – Washingtonska konvencija (Zakon o ratifikaciji konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, spremembah konvencije ter dodatkov I, II, III in IV h konvenciji (Uradni list RS št. 110/99, MP št. 31)),
- Konvencija o biološki raznovrstnosti, Rio de Janeiro, 1992 (Zakon o ratifikaciji konvencije o biološki raznovrstnosti; Uradni list RS 30/96, MP št. 7),
- Konvencija za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja – Barcelonska konvencija (Uradni list RS, št. 102/02, MP št. 26),
- Zakon o ratifikaciji sporazuma o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (Uradni list RS, št. 66/03, MP št. 16),
- Konvencija o varstvu selitvenih poti vrst prosto živečih živali – Bonselna konvencija (Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu selitvenih poti vrst prosto živečih živali (Uradni list RS, št. 72/98, MP št. 18)),
- Evropska konvencija o krajini (Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o krajini (Uradni list RS, št. 74/03, MP št. 19)),
- Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi (Zakon o ratifikaciji sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (Uradni list RS, št. 102/03, MP št. 22)).

2.3 PRIPOMBE ZAVODA V POSTOPKIH SPREJEMANJA PREDPISOV IN PREDLOGI ZAVODA ZA IZVRŠEVANJE VELJAVNIH PREDPISOV

Zavod je v letu 2008 sodeloval v postopkih sprejemanja naslednjih predpisov oziroma sprememb predpisov in podal:

- pripombe k osnutku Uredbe o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Uradni list RS, št. 112/08);
- pripombe k osnutku Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 96/08);
- pripombe k osnutku Uredbe o vrstah objektov glede na zahtevnost (Uradni list RS, št. 37/08, 99/08);
- pripombe k osnutku Uredbe o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 - 2013 v letih 2009 - 2013;
- pripombe k osnutku Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave.

Zavod je sodeloval pri oblikovanju gradiv za osnutek novega Zakona o Triglavskem narodnem parku.

Poleg tega je Zavod na poziv Ministrstva za okolje in prostor podal predlog potrebnih sprememb oziroma dopolnitev Odredbe o bivalnih razmerah in oskrbi živali prostoživečih vrst v ujetništvu (Uradni list RS, št. 90/01).

3 IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE OHRANJANJA NARAVE

Naloge in dejavnosti, ki jih po Zakonu opravljamo kot javna služba in naloge, ki jih opravljamo na podlagi javnega pooblastila, so raznolike in obsežne. Opravljeno delo v zvezi s tem povzemamo v nadaljevanju po posameznih vsebinsko zaključenih poglavjih.

3.1 ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI STROKOVNEGA DELA IN RAZVOJ METODOLOGIJ

Za zagotavljanje skladnosti metod strokovnega dela skrbijo (interne) delovne skupine, ki jih imenuje direktor Zavoda, in te so:

- Skupina za strokovni razvoj Zavoda,
- Skupina za favno in floro,
- Skupina za nadgradnjo sistema naravnih vrednot,
- Skupina za geologijo,
- Skupina za pripravo letnega programa dela in poročila,
- Skupina za informatiko.

Skupini za strokovni razvoj Zavoda, ki je glavno strokovno posvetovalno telo direktorja Zavoda, je v nadaljevanju posvečeno posebno poglavje.

Z namenom učinkovitejše koordinacije vse obsežnejšega strokovnega dela sta na Osrednji enoti Zavoda organizirana odseka za biotsko raznovrstnost ter naravne vrednote in ukrepe varstva.

3.1.1 Skupina za strokovni razvoj Zavoda

Temeljne naloge Skupine za strokovni razvoj so bile usmerjene v izboljšanje in zagotavljanje kakovosti strokovnega dela, sodelovanje pri vzpostavljanju sistema varstva narave ter v sprotno strokovno-svetovalno podporo odločitvam direktorja in sodelavcem z namenom izboljšanja kakovosti izdelkov. Skupina je delo opravljala na rednih mesečnih sestankih in sproti s sodelovanjem pri reševanju konkretnih primerov.

Glavni poudarki dela so bili:

1. Zagotavljanje in razvoj kakovosti strokovnega dela in izdelkov:

- Strokovna podpora izvajanju nalog iz Operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000 2007–2013: sodelovali smo pri razvoju naravovarstvenih smernic za gozdnogospodarske načrte z vsebino upravljanja območij Natura 2000.
- Sodelovali smo pri prilagoditvi vsebine naravovarstvenih smernic in naravovarstvenih mnenj po novi prostorski zakonodaji in po spremembah naravovarstvene zakonodaje.
- Sodelovali smo na terenski delavnici na temo naravovarstvenih smernic za izdajo koncesij za rabo vode, kjer smo obravnavali;
  - Vlogo smernic v postopku izdaje koncesije, vsebino smernic s poudarkom na varstvenih usmeritvah za ohranjanje zgodnega stanja območij Natura 2000 in na usklajevanju;

- podrobnosti, na katere moramo v postopku biti pozorni, kot so timsko delo, sodelovanje z drugimi inštitucijami ipd.
- Spremljali smo ustreznost izdelkov Zavoda in predlagali ustrezne rešitve; predvsem priprava strokovnih podlag za večja zavarovana območja, naravovarstvenih smernic in naravovarstvenih mnenj (prilagoditev zakonodaji), mnenj v drugi fazi postopka CPVO (konkretna mnenja) ter predlogov izravnalnih ukrepov;
- Obravnavali smo problematiko varstva črnega močerila in predlagali rešitve.

2. Dograjevanje sistema in ukrepov varstva narave:

- Sodelovali smo pri pripravi internega vzorca za izdelavo strokovnih podlag za večja zavarovana območja;
- Poglobljali smo sodelovanja v postopkih presoj sprejemljivosti in CPVO s Sektorjem za CPVO pri nadaljnjem razvijanju prakse v postopkih celovitih presoj sprejemljivosti; z obravnavo konkretnih primerov (npr. OE Celje) smo postavljali usklajen in enoten pristop do reševanja posameznih situacij v postopku;
- Razvijali smo enotne metode evidentiranja in vrednotenja posameznih zvrsti naravnih vrednot: skupina je sodelovala s pripraviljavci in izvajalci nalog za drevesne, ekosistemske in ostale naravne vrednote;
- Spremljali smo delovanje sistema varstva narave, ter z dopisi na pristojne inštitucije opozarjali na težave in predlagali rešitve;
- Obravnavali smo varstvo rastlinskih in živalskih vrst izven območij z naravovarstvenim statusom,
- Opredelili smo načelo previdnosti, kot ga določa evropska zakonodaja in princip ugotavljanja kumulativnih vplivov.
- Obravnavali smo problematiko nelegalnih gradenj in legalizacij in opredelili rešitve, predvsem z vidika izvedbe presoj sprejemljivosti posegov na varovana območja.

3. Sprotna strokovno-svetovalna podpora odločitvam direktorja in sodelavcev.

Skupina je bila sprotno na voljo direktorju in sodelavcem za svetovanje v konkretnih primerih.

3.2 NARAVOVARSTVENE SMERNICE IN NARAVOVARSTVENA MNENJA

Zakonska izhodišča za pripravo naravovarstvenih smernic in iz njih izhajajočih naravovarstvenih mnenj so navedena v ZON. Tudi v letu 2008 so bile naravovarstvene smernice eden najpomembnejših strokovnih izdelkov Zavoda.

Veliko smo naredili za zagotavljanje enotnosti in izboljšanje kakovosti naravovarstvenih smernic. Poleg prilagajanja vzorcev smernic spremembam v zakonodaji in rednega pregledovanja izdelkov na Osrednji enoti smo pripravili in izvedli delavnice za pripraviljavce naravovarstvenih smernic z območnih enot. Ena delavnica je bila namenjena spremembam prostorske zakonodaje, ki je prinesla nekoliko drugačne postopke in način priprave naravovarstvenih smernic, organizirali pa smo tudi delavnice na temo priprave naravovarstvenih smernic na kompleksnejših območjih Natura 2000.

Pripravili smo naravovarstvene smernice za številne prostorske načrte. Priprava smernic za občinske prostorske načrte je časovno in vsebinsko zahtevnejša od smernic za prostorske načrte

po prejšnji zakonodaji. Razlog je v vsebini načrta, ki poleg strateškega dela obravnava tudi izvedbeni del do natančnosti posameznih pobud, ki jih je lahko v nekaterih občinah tudi tisoč ali več. Ker se je potrebno opredeliti do vsake pobude, je potrebno dobro poznavanje terena in lastnosti načrtovanih posegov, zahtevnejša so tudi usklajevanja.

Poseben poudarek je bil na pripravi naravovarstvenih smernic na kompleksnejših območjih Natura 2000 za gozdnogospodarske načrte. Ti načrti v skladu s Programom upravljanja območij Natura 2000 vključujejo ukrepe za ohranjanje ugodnega stanja habitatov vrst in habitatnih tipov, zato bodo sprejeti kot načrti, potrebni za ohranjanje ugodnega stanja na območjih Natura 2000. Priprava takih načrtov zahteva tesno sodelovanje z Zavodom za gozdove, dobro poznavanje terena, pripravo upravljavskih con in usklajevanje. Za uvedbo nove metodologije priprave teh smernic smo izvedli delavnice za notranje izobraževanje zaposlenih in za predstavitev nove metode dela in izobraževanje zaposlenih na Zavodu za gozdove. Priprava upravljavskih con je potekala kot timsko delo na notranjih delavnicah Zavoda. Za usklajevanje smernic smo organizirali delavnice z Zavodom za gozdove.

Večje število naravovarstvenih smernic v neuradnem postopku je šlo na račun sodelovanja z ZGS pri pripravi naravovarstvenih smernic na kompleksnejših območjih Natura 2000, kjer smo jim pred začetkom uradnega postopka poslali predlog smernic.

Nekateri od omenjenih načrtov so določeni v Zakonu o urejanju prostora, ki ga je aprila 2007 nadomestil Zakon o prostorskem načrtovanju. Slednji določa vrste planov, ki jih nadomeščajo. Ker prehodno obdobje Zakona o prostorskem načrtovanju še vedno traja, postopki po starem zakonu še deloma potekajo, zato smo naravovarstvene smernice in mnenja pripravljali tudi za takšne plane. Gre za spremembe in dopolnitve PUP, DPO, ZN, UN ter nadaljevanje in zaključevanje postopkov priprave SPRO, PRO, OLN, DLN.

Preglednici 3.1 (dvodelna) in 3.2 prikazujeta pregled izdelanih naravovarstvenih smernic in naravovarstvenih mnenj za različne vrste občinskih prostorskih aktov po posameznih območnih enotah, oziroma izdelanih naravovarstvenih smernic za državne in skupne prostorske akte. Sledijo jim besedila, v katerih vsaka območna enota izpostavi pomembnejše in zahtevnejše izdelave naravovarstvenih smernic.

Preglednica 3.1: Pregled izdelanih naravovarstvenih smernic in naravovarstvenih mnenj¹ za občinske prostorske akte

Enota	DPO	mDPO	PUP	mPUP	ZN	mZN	UN	mUN	OPN	mOPN	OPPN	mOPPN
CE	4	2	0	1	1	1	0	0	11	2	3	2
KR	4	4	4	12	4	5	1	1	7	0	6	5
LJ	1	0	3	4	0	0	0	0	12	0	12	21
MB	5	9	0	2	0	0	1	0	7	4	8	9
NG	0	3	2	3	2	1	0	0	8	2	6	3
NM	3	3	2	1	1	1	0	0	3	2	7	7
PI	4	0	1	1	0	0	0	0	0	0	5	3
OsrE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	21	21	12	24	8	8	2	1	48	10	47	50

¹ Mnenja k posameznemu tipu smernic označuje črka m v imenu stolpca.

Enota	OLN	mOLN	SPRO	mSPRO	PRO	mPRO	OSPN	mOSPN
CE	0	0	0	2	0	0	0	0
KR	1	6	0	2	0	0	0	0
LJ	0	1	0	1	0	0	0	0
MB	1	1	0	2	0	0	0	0
NG	0	0	0	0	0	0	0	0
NM	0	0	0	0	0	0	0	0
PI	0	1	0	0	0	0	0	0
OsrE	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	2	9	0	7	0	0	0	0

Območna enota Celje

V letu 2008 smo izdelali več naravovarstvenih smernic za različne prostorske dokumente. Med njimi prevladujejo občinski prostorski načrti (OPN), spremembe in dopolnitve obstoječih planskih dokumentov ter občinski podrobnejši prostorski načrti (OPPN). Med zahtevnejše smernice za OPN štejemo smernice za občino Podčetrtek, ki smo jih pripravljali v sodelovanju z upravljavcem parka Kozjanski park, ter za občine Rečica ob Savinji, Mozirje, Nazarje in Radeče. OPPN poslovno obrtna cona Kozje in smučarsko tekaški poligon na Rogli sta bila zahtevnejša izvedbena dokumenta. Izrednega pomena v procesu izdelave prostorskega dokumenta so usklajevalni sestanki, katerih rezultat je velikokrat prostorska rešitev v korist varstva narave. Usklajevanja so različna od primera do primera, vsekakor pa potrebna za doseg ciljev vseh deležnikov. Sodelovali smo pri dogovorih našega Zavoda z Zavodom za ribištvo Slovenije o vključevanju vsebin varstva narave in usmeritev za varstvo območij Natura 2000 v nove ribiško gojitvene načrte, ki se bodo sprejemali za obdobje 2011 – 2016.

Območna enota Kranj

Pomembnejše naravovarstvene smernice smo izdelali za občine Radovljica, Žirovnica, Bled in Kranj. Šlo je za občinske prostorske načrte z velikim številom predvidenih posegov v naravovarstveno pomembna območja, zato smo imeli nekaj usklajevalnih sestankov. Nekateri načrti so potekali vzporedno na več nivojih (spremembe plana, PUP in LN za rekreacijsko območje Mivka v Radovljici), zato je bilo treba organizirati delo usklajeno, glede na vsebino posameznega načrta. Že iz leta 2007 se nadaljuje sprememba prostorskega plana in priprava občinskega prostorskega načrta Lukovica, kjer so potrebna dodatna pojasnila in preveritve. Priprava naravovarstvenih smernic in mnenja je precej odvisna od izkušenj in kooperativnosti osebja občin in njihovih zunanjih pripravljavcev predlogov planov. Ob pripravi mnenj smo ugotovili vrsto nepravilnosti nekaterih občin pri načrtovanju in sprejemanju prostorskih aktov.

Območna enota Ljubljana

V letu 2008 smo naredili kar nekaj naravovarstvenih smernic, v prvi vrsti so bile to naravovarstvene smernice OPN za občine Logatec, Gorenja vas – Poljane, Šmartno pri Litiji, Dobrova - Polhov Gradec, Litija, Žiri, Log – Dragomer, Škofja Loka, Borovnica, Velike Lašče in Loška dolina. Za vse naštetje je bilo potrebno pregledati pobude občin in nekatere preveriti na terenu.

Pripravili smo kar nekaj naravovarstvenih smernic za OPPN in druge izvedbene akte, naj izpostavim samo nekatere naravovarstvene smernice za pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta za del območja B1S/15 Breg pri Borovnici in naravovarstvene smernice za občinski podrobni prostorski načrt za komunalno ureditev naselij Godešič, Reteče in Gorenja vas – Reteče, naravovarstvene smernice za osnutek sprememb in dopolnitev Odloka prostorskih ureditvenih pogojev za plansko celoto V3 Vrhnika - Sinja Gorica, občina Vrhnika v zvezi z naštetimi smernicami je bilo potrebno kar nekaj sestankov in usklajevanj.

Nekatere občine so se odločile za spremembo dolgoročnih občinskih planov, v tem postopku smo pripravili naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Vrhnika in naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občin in mesta Ljubljana za območje Občine Dobrova - Polhov Gradec

Območna enota Maribor

Občine na območju OE Maribor so v letu 2008 nadaljevale s spreminjanjem in dopolnjevanjem zastarelih prostorskih aktov. Naravovarstvene smernice smo tako izdelali za spremembe in dopolnitve dolgoročnih planov občin (Radlje ob Dravi, Turnišče, Hoče – Slivnica, Rače – Fram, Muta, Radenci, Lendava, Gorišnica,

Maribor, Slovenj Gradec), več postopkov pa se je tudi zaključilo z izdajo naravovarstvenega mnenja in sprejemom akta. Le nekaj občin je pristopilo k pripravi prostorskih aktov po novi prostorski zakonodaji, tako smo izdelali smernice za občinski prostorski načrt za občine Majšperk, Dobrovnik, Murska Sobota, Beltinci, Velika Polana, Tišina. Poseben problem pri pripravi teh smernic je bil, da nekateri pripravljavci aktov niso izdelali ustreznih gradiv. Za občino Majšperk, na primer, je bilo podanih na območjih z naravovarstvenim statusom preko 1300 enot urejanja prostora. Tudi v letu 2008 so po številu prevladovali naravovarstvene smernice za pripravo prostorskih izvedbenih aktov kot so občinski lokacijski načrti ali občinski podrobni prostorski načrti, prostorski ureditveni pogoji in zazidalni načrti. Občine so predvsem definirale območja novih stanovanjskih in stanovanjsko – poslovnih naselij, obrtno industrijskih con, območij za šport in rekreacijo in tudi nekaj območij pridobivanja mineralnih surovin. Prizadevali smo si, da bi v sodelovanju z občinami že med pripravljanjem osnutka aktov ustrezno spremenili zastarele opredelitve namembnosti prostora, ki so v nasprotju s cilji ohranjanja narave na določenem območju in se v novih aktih le povzemajo, na primer območja kmetijskih operacij z hidromelioracijami. Pri izdaji mnenj ob pregledu ustreznosti predloga akta običajno ni bilo večjih težav ali obsežnejšega usklajevanja, saj občine in izdelovalci dokumentacije večinoma korektno upoštevajo naravovarstvene smernice.

Območna enota Nova Gorica

Večina izdelanih naravovarstvenih smernic se je nanašala na občinske prostorske dokumente in sicer na OPN. Vse smernice so bile zahtevne, saj so obravnavane občine (Tolmin, Postojna, Nova Gorica, Vipava, Brda in Cerklje) površinsko velike s številnimi varovanimi območji, obravnavani osnutki OPN pa so vsebovali obsežno vsebino z načrtovanimi rabami in potencialnimi posegi. Za oblikovanje usmeritev je bilo v veliko primerih potrebno preveriti stanje obravnavanega dela varovanega območja oz. narave.

V postopku sprejemanja nekaterih OPN že poteka faza usklajevanja interesov. Usklajevalne sestanke smo imeli z izdelovalci dokumentov in predstavniki občin Postojna, Idrija, Cerklje, Tolmin in Brda. Posebej omenjamo usklajevanje v postopku sprejemanja OPN Bovec, kjer so bile usmeritve v celoti upoštevane, tako, da je bilo izdano naravovarstveno mnenje o upoštevanju smernic, dokument pa je občina že sprejela. Posebej zahtevno je bilo usklajevanje v postopku sprejemanja izvedbenega prostorskega dokumenta za Postojnsko jamo (OPPN Postojnska jama), zaradi številnih načrtovanih posegov v zavarovanem območju in območjih Natura 2000 in ni še popolnoma zaključeno.

Območna enota Novo mesto

Posebej želimo izpostaviti smernice za OPN Črnomelj in Metlika. Veliko pobud v občini Črnomelj je bilo v osnutku plana načrtovanih v nasprotju z varstvenimi režimi uredbe o KP Kolpa, zato smo usmeritve pripravili na podlagi poznavanja vseh predpisov, ki urejajo tovrstne posege in dejavnosti. Pobude smo usklajevali z občino in izdelovalcem. Skupno smo ugotovili, da so načrtovani posegi, zaradi zahtev drugih predpisov in s stališča veljavnih režimov uredbe o KP Kolpa, nesprejemljivi. K sodelovanju smo povabili tudi upravljavca Krajinskega parka Kolpa. V fazi presoje okoljskega poročila za OPN Črnomelj in sprejemljivosti plana s stališča ohranjanja narave, smo zaradi neupoštevanja smernic podali zahtevo za dopolnitev okoljskega poročila. Uspešno smo se usklajevali tudi z občino Metlika, ki načrtuje industrijsko cono znotraj območja Natura 2000 pSCI Kolpa. Ker prostorska zakonodaja še vedno dopušča spremembe starih planskih dokumentov (Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega družbenega plana), smo za občine Novo mesto, Mirna peč, Brežice in občino Črnomelj izdelali smernice za parcialne spremembe. Nekaj pa je bilo tudi vlog za območja brez naravovarstvene vsebine ali le z območjem daljinskega vpliva, kjer smo smatrali, da smernice niso potrebne, oziroma smo smernice izdelali in v njih opozorili na previdnost pri posegu zaradi možnega daljinskega vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ter na biotsko raznovrstnost območij. V neuradnem postopku smo izdelali še strokovne podlage območja Klevevž za pripravo OPN Šmarješke Toplice.

Območna enota Piran

Izdane so bile smernice in mnenja za izvedbene akte in posege za manjša a številna območja v obalnem pasu - na naravnih vrednotah, zavarovanih območjih, območjih Natura 2000 ali tik ob njih (območje opuščene rudnika v Sečovljah, Turistični kompleks na območju Delamarisa v Izoli, TPC ob Škocjanskem zatoku, objekt v parku na Debelem rtiču, gradnjo ob Strunjanskih solinah, razširitev komunalne deponije v Dragonji idr.). Izdane so bile smernice za spremembe planskih dokumentov Mestne občine Koper.

Preglednica 3.2: Pregled izdelanih naravovarstvenih smernic za državne in skupne prostorske akte

Enota	SPRS	mSPRS	DLN	mDLN	DPN	mDPN	PRS	mPRS	RZPR	mRZPR	RPN	mRPN
CE	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
KR	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
LJ	0	0	0	2	3	3	0	0	0	0	0	0
MB	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0
NG	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0
NM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PI	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
OsrE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	0	0	0	2	12	7	0	0	0	0	0	0

Območna enota Celje

Izdelali smo dvoje smernic za državne prostorske načrte. Prvi je bil rekonstrukcija glavne ceste G2-107 Šentjur – Dobovec, drugi pa izven nivojsko križanje glavne in magistralne železniške proge z glavno cesto Šentjur – Mestinje.

Območna enota Kranj

V sodelovanju z OE Ljubljana smo pripravili naravovarstvene smernice za DLN daljnovid Bohinj – Železniki, kar je bil edini državni prostorski načrt v letu 2008.

Območna enota Ljubljana

Pripravili smo naravovarstvene smernice za Državni prostorski načrt za nadvoz čez železniško progo s priključkom na regionalno cesto R3 646 in priključkom na Kadunčevo in Industrijsko cesto v Grosupljem, naravovarstvene smernice za Državni prostorski načrt za preložitve regionalne ceste R2-403/1075 Področje - Češnjica skozi Železnike ter ureditev vodne infrastrukture za zagotavljanje poplavne varnosti Železnikov in Naravovarstvene smernice za Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M3/1 Kalce - Vodice.

NV smernice za Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M8 Kalce-Jelšane in NV smernice za DPN za prenosni plinovod M3/1 Kalce-Ajdovščina smernice so bile izdelane v sodelovanju z OE Nova Gorica.

V zvezi z državnimi lokacijskimi načrti smo pregledali predloge DLN in pripravili mnenja k dopolnjenemu predlogu DLN za daljnovid 2x 110 kV Beričevo – Trbovlje in naravovarstveno mnenje k dopolnjenemu predlogu državnega lokacijskega načrta za daljnovid 2x110 kV RTP Grosuplje - RTP Trebnje.

Območna enota Maribor

Pripravili smo smernice za državni lokacijski načrt za industrijsko cono v občini Slovenska Bistrica, za katero je bilo predlaganih več variant in je bilo potrebno usklajevanje. Izredno zahtevna pa je bila izdelava smernic za DPN za državno cesto od priključka Slovenj Gradec jug do Dravograda (tako imenovana tretja razvojna os), ki obsega obsežno območje z mnogimi naravovarstveno pomembnimi vsebinami. V postopku smo sodelovali z območno enoto Celje ter preverili in dopolnili predhodno izdane naravovarstvene smernice. Sodelovali smo pri številnih usklajevanjih za pripravo DPN za cestno in energetska infrastrukturo. Dolgotrajni postopki, v katerih prihaja do nenehnih sprememb, zahtevajo veliko napora za doseganje za naravo sprejemljivih rešitev.

Območna enota Nova Gorica

Od smernic za državne prostorske dokumente omenjamo izrazito zahtevne in obsežne smernice za DPN za prenosna plinovoda Kalce - Ajdovščina in Ajdovščina - Šempeter pri Gorici ter za DPN prenosni plinovod Kalce – Jelšane za katerega variantni koridorji potekajo čez najboljčutljivejše dele dinarskega krasi v občinah Postojna Pivka in Ilirska Bistrica ter večinoma znotraj varovanih območij, vključno z zavarovanimi in območij Natura 2000.

V okviru DPN Obvoznica Tolmin smo načrtovanje prostorskih ureditev usmerili izven varovanih območij.

Območna enota Novo mesto

Skupaj z OE Ljubljana smo pripravili naravovarstveno mnenje za DLN za RTP Grosuplje-Trebnje, kjer je bila naravovarstvena vsebina v dokumentu korektno in obširno povzeta. Obširnejša in strokovno zahtevnejša je

bila izdelava smernic za DPN HE Brežice skupaj z območno enoto Ljubljana, v katerih smo poudarili, da gre za uničujoče vplive na vodno favno in da je gradnja naravovarstveno problematična.

Območna enota Piran

Pomemben del aktivnosti je bil namenjen dopolnitvi smernic za DPN za mednarodno pristanišče v Kopru in predvsem usklajevanju različnih interesov različnih deležnikov na območju EPO Morje in morsko obrežje, na območju habitata zavarovane vrste hrošča *Scarrites terricola* in na območju NV Bonifika.

Preglednica 3.3: Pregled izdelanih naravovarstvenih smernic za akte rabe naravnih dobrin in razglasitve nepremičnih kulturnih spomenikov

Enota	GGN	mGGN	GIMS	mGIMS	GIV	mGIV	LUN	mLUN	ARNKS	mARNKS
CE	5	4	3	0	12	1	0	0	0	0
KR	5	3	1	0	2	1	0	0	0	0
LJ	4	8	3	0	3	0	0	0	0	0
MB	6	4	2	1	4	0	0	0	0	0
NG	5	3	1	0	6	0	0	0	0	0
NM	2	2	4	0	0	0	0	0	0	0
PI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OsrE	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Skupaj	28	24	14	2	27	2	0	0	0	0

Območna enota Celje

Med zahtevnejše smernice za pripravo GGN z različnimi naravovarstvenimi statusi posebej omenjamo GGN GGE Bele vode, Radeče in Šentjanž. Za vodno pravico, natančneje koncesijo, smo izdelali dvanajst (12) naravovarstvenih smernic. Od vseh se jih je pet nahajalo na različnih lokacijah na vodotoku Savinja ali njegovem kanalu (Grušoveljska struga), sedem smo jih obravnavali na pritokih Savinje med katerimi izpostavljamo smernice na vodotoku Dreta. Zanimanje za pridobivanje »zelene« energije na porečju Savinje se iz leta v leto povečuje. Značilnost je tudi, da so objekti precej večji kot nekoč obstoječe vodosilne naprave. Predvideni objekti odvzamejo več vode, odzvem je stalen in pogosto gre za velike in obsežne posege v naravo. Objekti večinoma niso načrtovani, niti usklajeni v prostorskih aktih občin. V postopku podelitve koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin smo izdali dvoje smernic, za širitev kamnoloma Paka v Velenju in Zelenica v Občini Šentjur. V letošnjem letu smo prvič obravnavali tudi vloge za rabo vode za komercialne ribnike.

Predstavitev naravovarstvenih smernic za GGN, ki smo jih pripravili za posamezne GGE Zavoda za gozdove Slovenije v okviru sprejemanja upravljavskih načrtov za območja Natura 2000, so se izkazale kot dobro orodje za komunikacijo vsebin varstva narave, zato smo podobno predstavitev pripravili tudi za GGE Celje. Na predstavitvah smo dobili dobre povratne informacije o ustreznosti vsebin v smernicah in območjih, nove informacije s terena in predloge za izboljšanje stanja. Zato bomo s tako prakso predstavitev naravovarstvenih smernic nadaljevali tudi v prihodnjem letu.

Območna enota Kranj

Pripravili smo pet gozdnogospodarskih načrtov, med njimi je bil strokovno in časovno zahtevnejši GGN za Kamniško Bistrico, katerega je bilo treba uskladiti kot načrt upravljanja za območje Natura 2000 in s strokovnim predlogom za bodoči regijski park Kamniško Savinjske Alpe. Pri pripravi mnenj k GGN večjih težav nismo imeli, so pa nekatera zahtevala več terenskih preverjanj in dogovarjanj z lastniki in Zavodom za gozdove. Naravovarstvenih smernic za gospodarsko izkoriščanje vode je bilo manj kot v letu 2007. Nekateri investitorji so se na nas obrnili za pripravo predhodnega mnenja pred začetkom postopka pridobitve koncesije. Vendar problematika umeščanja vodosilnih naprav ter zagotavljanja ekološko sprejemljivih pretokov ostaja nerešena.

Območna enota Ljubljana

Pripravljenih je bilo kar nekaj naravovarstvenih smernic za GGN GGE Rovte, Račna gora, Koče in Mozelj. Posebno veliko truda je bilo vložene v pripravo naravovarstvenih smernic za GGN GGE, ki bodo služili kot načrti, potrebni za ohranjanje območij Natura 2000. V zvezi s tem smo sodelovali tudi pri razvijanju metodologije za pripravo tovrstnih smernic. Zaenkrat smo na OE Ljubljana izdelali dva predloga NS za GGN GGE, Koče in Mozelj. Usklajevalna delavnica na ZGS je potekala v Kočevju. Pregledali smo tudi predloge za

GGN GGE Gotenica, Slivnica, Požarje, Gorjanci, Poljane, Sodražica, Loški Potok in Logatec ter na podlagi tega izdali mnenja. Pri tem je bilo med usklajevanjem potrebno opraviti kar nekaj terenskih ogledov s predstavniki Zavoda za gozdove.

Pripravili smo tudi nekaj naravovarstvenih smernic v postopku izdaje koncesijskih aktov za rabo vode, med njimi izstopajo naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskih aktov za rabo vode za proizvodnjo električne energije na vodotoku Šklendrovec, pri katerih je bilo potrebno kar precejšnje usklajevanje.

Območna enota Maribor

Velik delež izdelanih smernic za akte rabe naravnih dobrin zavzemajo naravovarstvene smernice za gozdnogospodarske načrte, vse izdelane smernice pa so se nanašale na območja, ki so v veliki meri varovana. Prvič smo pripravili naravovarstvene smernice na kompleksnih območjih Natura 2000 in sicer za GGE Smrečno. Pri pripravi teh smernic je bilo še posebej pomembno dobro poznavanje terena, sodelovanje večjega števila sodelavcev različnih strok na enoti in sodelovanje z Osrednjo enoto, ki je postopek vodila. Kot zelo dobro se je pokazalo tudi dosedanje sodelovanje z ZGS. Izdelali smo več smernic v postopkih za dodelitev vodne pravice (koncesije) za rabo vode (gradnje mHE, raba termalne vode). Predlagane lokacije za odvzem vode so načrtovane na varovanih območjih in naravnih vrednotah, zaradi česar smo vloge obravnavali v skladu z metodologijo za ocenjevanje vplivov teh posegov na naravne vrednote in varovana območja. Sicer opažamo, da se število vlog za koncesije za mHE zmanjšuje. Pozitivna izkušnja je, da investitorji večkrat zaprosijo za predhodno mnenje, preden sprožijo postopek pridobitve koncesije za rabo vode. V preteklem letu smo izdelali dvoje smernic za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin – prodaja v gramoznici Konjišče v občini Gornja Radgona in tehničnega kamna v občini Slovenj Gradec. V primeru gramoznice Konjišče je bilo usklajevanje in priprava smernic še posebej zahtevno, tudi zaradi dvolastništva in z naravovarstvenimi cilji nezdržljivih interesov investitorjev za rabo območja po končanem izkoriščanju.

Območna enota Nova Gorica

Izdelali smo več smernic v postopkih za dodelitev vodne pravice (koncesije) za rabo vode (gradnja mHE) v Posočju. Vse predlagane lokacije za odvzem vode so načrtovane na pomembnejših delih varovanih območij, zato je bilo potrebno preverjanje stanja narave na obravnavanih predelih. V dveh primerih smo dodelitev vodne pravice odsvetovali (mHE na Hotenjki in mHE na Bači) zaradi ocenjenega škodljivega vpliva zlasti na nekatere zavarovane živalske vrste. Posebej zahtevna je bila priprava smernic za dodelitev vodne pravice za rabo vode na reki Kneži pod sotočjem s Proščkom, kjer smo odsvetovali dodelitev vodne pravice v s strani pobudnika predlaganem obsegu.

Izdelava smernic za gozdnogospodarske načrte je potekala po ustaljenem načinu in je vključevala terenska preverjanja in usklajevanja s predstavniki Zavoda za gozdove. Vse izdelane smernice so se nanašale na območja, ki so pretežno oz. v celoti varovana (Natura 2000). Glede na to smo pri pripravi konkretnih usmeritev že upoštevali podrobnejše usmeritve iz Operativnega programa upravljanja območij Natura 2000 (GGE Kras II, GGE Cerkno, GGE Kobarid). Posebej obsežne in natančno oblikovane pa so bile usmeritve v smernicah za GGE Čičarija in GGE Jezerščak, ki so bile pripravljene z namenom usmerjanja gozdnega gospodarjenja na način upravljanja območij Natura 2000 v delih, ki se nanašajo na gozd. Priprava teh smernic je zahtevala skupinsko delo različnih strokovnjakov in izrazilo več časa za pripravo.

Zahtevnejša je bila priprava naravovarstvenega mnenja v postopku sprejemanja gozdnogospodarskega načrta za GGE Idrija II, ki je zahtevala obsežnejša usklajevanja z Zavodom za gozdove.

Območna enota Novo mesto

V letu 2008 smo izdelali naravovarstvene smernice na kompleksnih območjih Natura 2000 za gozdnogospodarski načrt Mirna gora. To so bile prve naravovarstvene smernice na območju naše OE, v katerih smo podali usmeritve vezane na posamezne upravljavske cone območij Natura 2000. Dobro je bila sprejeta predhodna predstavitev osnutka smernic izdelovalcu GGN, kar je bilo izhodišče za pripravo in izdajo končnih naravovarstvenih smernic za GGN, ki bo v bodoče pridobil status načrta, potrebnega za ohranjanje območij Natura 2000. Zaradi vse večjega povpraševanja po mineralni surovini - dolomitu ob izgradnji novih cest in avtoceste (odsek Trebnje-Novovo mesto) ter vzdrževanje gozdnih cest, smo izdelali troje smernic za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin v kamnolomu Vrčice, Laknice in Suhor. V kamnolomu Laknice se je že izvedla realizacija ene od ključnih konkretnih usmeritev iz smernic za varstvo NV potoka Laknica. V vznožju kamnoloma je bilo namreč vzorno izvedeno odvodnjavanje meteornih vod s

kamoloma preko novega kamnitega bazena oz. usedalnika v potok Laknica. V postopku priprav in izdaje naravovarstvenih smernic za pridobitev koncesije za podelitev rudarske pravice, želimo opozoriti, da z Ministrstva za gospodarstvo, kljub naši prošnji, ne dobimo povratne informacije, kako so bile naše smernice upoštevane in ali je bila koncesija izdana in kdaj.

Območna enota Piran

V letu 2008 je bilo veliko aktivnosti namenjenih smernicam za Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Istra in GGE Čičarija, saj sta slednji namenjeni tudi upravljanju območij Natura 2000 v gozdnem prostoru.

Spodnja preglednica prikazuje število obravnavanih zahtevkov, za katere se je izkazalo, da priprava naravovarstvenih smernic ni potrebna. V drugem stolpcu pa je podano število posredovanih strokovnih izhodišč za načrtovanje. Informacije so podane v obliki naravovarstvenih smernic, vendar ne gre za uradni postopek, ampak le predhodno podajanje informacij.

Preglednica 3.4: Pregled izdanih izjav o nepotrebnosti izdelave naravovarstvenih smernic

Enota	Izdelava smernic ni bila potrebna	NS v neuradnem postopku
CE	24	5
KR	16	1
LJ	39	7
MB	50	3
NG	5	2
NM	6	2
PI	5	1
OsrE	0	0
Skupaj	145	21

3.3 STROKOVNA MNENJA IN SOGLASJA

Skladno z zakonskimi obveznostmi smo izdelovali strokovna mnenja in soglasja. To so bila predvsem:

- strokovna mnenja za gradnje in druge posege, za katere vodi postopek ARSO (naravovarstvena soglasja, okoljevarstvena soglasja, usklajevanja v teh postopkih, tehnični pregledi in uporabna dovoljenja ter dovoljenja za rabo vode),
- strokovna mnenja v postopku celovite presoje vplivov na okolje (CPVO),
- strokovna mnenja in presoje v postopkih sprejemljivosti posega v naravo (PSP),
- soglasja in mnenja na osnovi veljavnih občinskih aktov, ki neposredno predpisujejo izdajo soglasja ali mnenja,
- predhodna strokovna mnenja pri gradnjah in dejavnostih,
- mnenja pri pravnih poslih (promet z nepremičninami, sprememba namembnosti zemljišč) in
- druga strokovna mnenja.

Število strokovnih mnenj se povečuje. Največ mnenj je bilo pripravljenih v okviru presoje sprejemljivosti posega v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja. Pripravili smo veliko zahtevnih mnenj in opravili številna usklajevanja v različnih postopkih. Posebej zahtevna so mnenja v postopkih CPVO in usklajevanja.

Naše izdelke smo prilagodili zahtevam prostorske zakonodaje (spremenjena vzorca smernic in mnenj).

Po ustaljeni praksi smo redno izvajali analizo izdanih mnenj v postopkih CPVO in PSP. Rezultati analize mnenj pripomorejo k izboljšanju kvalitete in reševanju problemov v postopkih. V ta namen je bil organiziran sestanek na ARSO.

Poglabljanje znanja na področju CPVO je potekalo preko izmenjave izkušenj o postopkih in strokovni vsebini z drugimi državami članicami EU (Škotska, Avstrija, Italija, Slovaška), udeležbo na seminarju Razvoj kapacitet za celovite presoje vplivov na okolje, ki ga je organiziral MOP v sodelovanju z Evropsko komisijo ter internem izobraževanju.

Število mnenj in soglasij, izdanih v letu 2008 po posameznih območnih enotah Zavoda, je podano v naslednjih dveh preglednicah.

Preglednica 3.5: Pregled števila izdanih mnenj (prva preglednica), ter soglasij, prijav inšpekcij in odstopov vlog (druga preglednica)

Enota	Mnenja							
	101.a člen ZON (CPVO)	101.c člen ZON (prevlada javne koristi)	101.e člen ZON (»61. člen ZVO«)	104.a člen ZON (PSP)	105.a člen ZON (PSP)	117. člen ZON	občinski odloki za ZO	drugi predpisi
CE	60	0	1	15	174	71	2	8
KR	55	0	5	9	160	86	2	28
LJ	78	0	3	11	372	320	6	12
MB	70	0	5	29	454	137	19	12
NG	35	0	0	4	316	147	31	8
NM	32	0	4	3	164	59	1	19
PI	24	0	1	0	67	51	0	2
OsrE	3	0	0	0	0	2	0	0
Skupaj	357	0	19	71	1707	873	61	89

Enota	Soglasje	Prijava inšpekciji	Odstop vloge
CE	1	3	84
KR	0	6	49
LJ	0	8	3
MB	51	17	133
NG	0	22	64
NM	1	0	0
PI	0	6	24
OsrE	0	1	0
Skupaj	53	63	357

Območna enota Celje

Tudi v letu 2008 smo največ strokovnih mnenj izdelali v okviru postopka pridobitve naravovarstvenega soglasja. Največji delež teh mnenj se nanaša na presoje posegov v varovano območje Regijskega parka Kozjanski park. Takoj za njim sledi zavarovano območje krajinskega parka Ponikovski kras, Logarska dolina in krajinski park Kum. Kompleksnejša in zahtevnejša mnenja so bila ureditev, širitev in delna sprememba obstoječih tekaških prog na Rogli, ki smo ga pripravili skupaj z Območno enoto Maribor, gradnja gozdne vlake v Logarski dolini ter rekonstrukcija in prizidava hotela Golte in gradnja 8 depandans na Golteh. V okviru postopkov celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) smo izdali več mnenj. Posebej izpostavljamo mnenji za OPN Občine Radeče in Rečica ob Savinji, ki sta zahtevali obsežno preverjanje sprememb namenske rabe in morebitnih vplivov na varovana območja. Organizirali smo skupni terenski ogled s predstavnico Agencije RS za okolje, ki pripravlja naravovarstvena soglasja za posege na našem območju in

predstavniki Kozjanskega parka, s katerimi smo si ogledali primer posega in o njem na terenu izrazili svoja stališča. S predstavnico ARSO smo si ogledali še nekaj dodatnih posegov, ki smo jih v okviru izdaje naravovarstvenega soglasja obravnavali v preteklem letu in na terenu obrazložili naše predloge pogojev za izvedbo posegov.

Posege, ki so se izvajali brez naravovarstvenega soglasja, smo prijavili pristojni inšpekciji. Največ prijav se nanaša na izvajanje posegov na vodotokih.

Območna enota Kranj

Obsežno in zahtevno strokovno delo pomeni priprava strokovnih mnenj v okviru postopka CPVO. Ta so bila pripravljena za OPN Lukovica, Radovljica, Žirovnica in Kranj ter za pripravo nekaterih drugih prostorskih aktov. Posebej zahtevna so bila usklajevanja v primeru Lukovica in Radovljica. Pripravljavci okoljskih poročil se vedno več obračajo po nasvete že med izdelavo poročil, zato so bila nekatera »usklajena« še preden so bila dana v uraden postopek. V tem postopku dobro sodelujemo s sektorjem za CPVO na Ministrstvu za okolje in prostor.

Drugi segment izdelkov, katerih število zadnja leta narašča, so presoje sprejemljivosti (PSP) v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja. Gre večinoma za gradnje stanovanjskih in gospodarskih objektov, mestoma tudi za zahtevne objekte. Vedno večji delež v teh postopkih zastopajo legalizacije oziroma obravnave že zgrajenih objektov oziroma izvedenih posegov, kar kaže na neurejenost tega področja. Priprava PSP v Triglavskem narodnem parku zahteva tudi sodelovanje z upravljavcem, predvsem pri zahtevnejših posegih, npr. gradnja smučišča in sedežnice na Vitranc. Strokovna mnenja pri izdaji naravovarstvenega soglasja za posege v naravne vrednote so v velikem deležu skupaj s PSP.

Posege, ki so se izvajali brez naravovarstvenega soglasja, smo prijavili pristojni inšpekciji. Napisali smo nekaj mnenj k sanaciji po nedovoljenem posegu. Z Inšpektoratom za okolje ter nekaterimi drugimi službami (ARSO – Območna pisarna, Zavod za gozdove) smo si skupaj ogledali posege (npr. separacija Bistrica), ki so zahtevali kompleksnejši pristop k sanaciji.

Območna enota Ljubljana

Pripravili smo veliko mnenj v zvezi z naravovarstvenimi soglasji in okoljevarstvenimi soglasji, nekatera tudi v postopkih, ki vključujejo presojo sprejemljivosti posega. Med njimi velja omeniti mnenje o sprejemljivosti posega - gradnja infrastrukture za območje poslovno proizvodne cone na območju OLN VP 14/2 Ig, gradnja razbremenilnika Draščice, kjer je bilo potrebno kar nekaj usklajevanj in dogovarjanj s predstavniki projektantov in lokalne skupnosti.

Vedno več je mnenj v zvezi s CPVO. Posebno zahtevno je bilo mnenje za okoljsko poročilo za MOL, ki je bilo poleg tega, da je bilo v njem mnogo pobud, lociranih na vsebinah z naravovarstvenim statusom, še zelo slabo izdelano in je bilo zato potrebno mnogo usklajevanj s pripravljavcem. Zaradi slabo pripravljenih nekaterih okoljskih poročil, ki so pripravljena s strani različnih organizacij v postopku CPVO, porabimo ogromno časa za pojasnila in pregledovanje dopolnitev ponovno poslanih okoljskih poročil. S predstavniki inšpekcijskih služb smo se večkrat sestali in pogovorili o možnem ukrepanju glede kršitev.

Območna enota Maribor

V letu 2008 se je v primerjavi s prejšnjimi leti število strokovnih mnenj precej povečalo. Najbolj se je povečalo število mnenj v postopkih presoje sprejemljivosti posega v naravo, pa tudi raznih mnenj, ki jih izdajamo na podlagi 117. člena ZON. Obseg posegov v naravo in mnenj v postopkih za te posege je posledica povečane investicijske aktivnosti na terenu, pri tem pa je pomembno dejstvo, da je veliko območij poselitve in infrastrukturnih objektov znotraj varovanih območij. Pri tem je poseben problem, da nimamo ovrednotenih kumulativnih vplivov sicer majhnih posegov, ki pa so zelo številni. Posebej zahtevna je bila izdelava mnenja v postopku PSP za ureditev, širitev in delno spremembo obstoječih tekaških prog na Rogli, ki smo ga pripravili skupaj z Območno enoto Celje ter izdelava mnenja v postopku PSP za smučišče Pisker II na Arehu na Pohorju. Ponovno smo pripravili mnenje za vodnogospodarske ureditve na Dravi pri Mali vasi. Kljub zahtevnemu usklajevanju projektant in investitor nista pripravila za naravo sprejemljive variante posega, zato je na osnovi našega mnenja MOP ARSO izdal negativno odločbo.

Med mnenji, ki smo jih pripravili na podlagi 117. člena ZON, je kar nekaj mnenj za izdajo vodnega dovoljenja, precej pa tudi mnenj za pravni promet z nepremičninami v zavarovanem območju. Po številu je približno enako kot prejšnje leto mnenj, ki se nanašajo na izvedbo CPVO. Mnenja po 104.a členu ZON smo

pripravili predvsem za ureditev gozdnih vlak in podobne posege. Za Območno enoto Maribor je značilno tudi razmeroma veliko soglasij, za izdajo katerih smo pristojni po starejših občinskih odlokih, precej smo pripravili tudi odstopov vlog. Povečalo se je tudi število prijav inšpekcijskim službam. Pri tem ugotavljamo, da se posamezne območne enote Inšpektorata zelo hitro odzivajo na prijave in tudi ustrezno ukrepajo, ponekod pa je odzivnost še vedno slaba.

Območna enota Nova Gorica

Vsa izdelana mnenja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) so bila obsežna in so zahtevala dobro poznavanje obravnavanega varovanega območja, poznavanje učinkov načrtovanih rab oz. potencialnih posegov ter njihovih vplivov. V zvezi s tem posebej omenjamo usklajevanja v postopku sprejemanja OPN Idrija in Postojna ter OPPN Postojnska jama, ki so zahtevala daljša usklajevanja.

Večino od izdelanih mnenj v različnih upravnih postopkih in za različne namene smo izdelali v postopku pridobitve naravovarstvenega soglasja, od katerih jih velika večina vključuje presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe posegov na varovana območja (PSP). Najzahtevnejša mnenja in presoje so obravnavala načrtovane posege v varovanih območjih Julijskih Alp (zlasti v Triglavskem narodnem parku), Zgornje Idrijce, Krasa, Trnovskega gozda, Snežnika, Zgornje Pivke, doline reke Reke ter Škocjanskih jam. V večini teh primerov so bila potrebna terenska preverjanja stanja obravnavanih delov varovanih območij, v fazi potrditve projektov za izdajo naravovarstvenega soglasja pa so bila potrebna usklajevanja (vodovod Trenta – Kopiščar, daljnovod oz. kablovod Trenta – Zadnjica, viadukt Mangartski potok, ureditev Vršiške ceste za zimsko prevoznost, apartmajsko naselje Soča, čistilni napravi v Lepeni in Kanalu, galerija v Ključu pri Mostu na Soči, gostinski objekt in apartmaji ob Nadiži v Podbeli, elektrifikacija planinskega doma na Poreznu, ureditev kolesarske poti ob Idrijci, rekonstrukcija ceste Predmeja-Lokve, vodohram v Panovcu, ureditev turističnih poti v Škocjanskih jamah vključno z nadomestno gradnjo mostu, ureditev objektov na Mlakah pri Vipavi, ureditev potoka Stržen, itd.

Zahtevna je bila tudi priprava nekaterih mnenj in presoj v postopku pridobivanja dovoljenja za posege v naravo kot npr. za plezališča v Bavščici, pod Rombonom in v Zgornji Idrijci.

Nedovoljene posege v naravo, ki smo jih ugotovili med spremljanjem stanja, smo prijavili pristojni inšpekciji. Največ prijav se nanaša na neustrezno izvajanje posegov v zavarovanih območjih ter na vodotokih, od teh pa kar nekaj zaradi nespoštovanja koncesijskih pogojev za jemanje proda na reki Soči. Posebej omenjamo nedovoljene posege na Planinskem polju, ob vhodu v jamo Lekinko ob Črnem potoku ter ob Gacki.

Območna enota Novo mesto

Med mnenji PSP še vedno prevladujejo mnenja za gradnjo zidanic, nadomestnih stanovanjskih hiš, razne rekonstrukcije objektov ter urejanje komunalne in prometne infrastrukture na območjih Natura 2000. Strokovna mnenja v skladu z 117. členom ZON-a so prevladovala predvsem za posege na hidroloških naravnih vrednotah (reke, potoki in njihove poplavne ravnice). Opazno manj je vlog za gradnjo poslovnih, trgovskih in industrijskih objektov. Opozoriti velja na mnenja na območjih Natura 2000, ki jih pripravljamo za gradnjo gozdnih prometnic v postopku izdaje dovoljenja za poseg v naravo. Izkazuje se problem gradenj gozdnih vlak, za katere ni potrebno dovoljenja po 104. členu ZON-a, potrebno pa je naravovarstveno soglasje. Pri gradnji gozdnih vlak na območju pSCI Gorjanci in na naravni vrednoti Pendirjevka smo v postopku presoje ocenili, da bi bili vplivi načrtovanega posega za določene kvalifikacijske vrste uničujoči, oziroma bi imeli bistveni vpliv, zato smo se opredelili za velikostni razred D (bistven vpliv). Izdana je bila zavrnitev naravovarstvenega soglasja, kot tudi zavrnitev pritožbe stranke na drugi stopnji. V letošnjem letu se je na območju Kočevskega Roga zgradilo kar nekaj gozdnih prometnic, brez postopka dovoljenja za poseg v naravo in brez naravovarstvenega soglasja. Zaradi obsežnosti in ponekod slabo izvedenih del, je prišlo do javne kritike, ki je prisilila izvajalce, da so za novo načrtovane prometnice začeli voditi postopke v skladu s predpisi. Uspešni smo bili pri rekonstrukciji ceste v območju izjemnega hruškovega drevoreda v Slovenski vasi, kjer smo v sodelovanju z izvajalci in investitorji dosegli prestavitev trase in bo tako zagotovljena ohranitev dreves v drevoredu. Veliko več kot lansko leto je bilo mnenj v zvezi z izdajo vodnega dovoljenja (44. člen ZON). Prijavili smo tudi dve nelegalni gradnji, ki pa se še rešujeta.

Območna enota Piran

Pretežni del mnenj izdanih v letu 2008 je bil namenjen presoji sprejemljivosti posegov, saj sta na območju enote dve obsežni območji Natura 2000 – Kras in Slovenska Istra. Večina izdanih mnenj je bila v zvezi z gradnjo stanovanjskih in gospodarskih objektov.

Posebej velja omeniti mnenji za plinska terminala v Tržaškem zalivu in v Žavljah, za posamezne posege na območju koprškega pristanišča. Mnenja o ustreznosti okoljskih poročil in sprejemljivosti vplivov so bila izdana za načrtovane dejavnosti z možnimi vplivi na Sečoveljske soline (golf igrišče), Škocjanski zatok (trgovski center) in slani travnik pri sv. Nikolaju (apartmajska zazidava).

Tudi v letu 2008 je bilo kar nekaj mnenj povezanih s prometom z nepremičninami na zavarovanih območjih in pa mnenj v zvezi z opravljanjem kmetijske dejavnosti (primeroma ureditve trajnih nasadov). V prvem primeru se je večina mnenj nanašala na območje KP Strunjan in na potrebo po uveljavljanju predkupne pravice države, v primeru kmetijske dejavnosti pa predvsem na območju porečja Dragonje.

3.4 BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

Varstvo biotske raznovrstnosti vključuje zelo raznolike naloge (v skladu z ZON), ki jih bomo predstavili v naslednjih podpoglavjih.

3.4.1 Skupina za favno in floro

Skupina za favno in floro je strokovna skupina, katere člani opravljajo naloge s področja varstva vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ter nudijo strokovno podporo ostalim sodelavcem Zavoda.

Preglednica 3.6: Seznam članov Skupine za favno in floro po območnih enotah in navedba živalskih ali rastlinskih skupin (»delovno področje«), ki jih pokrivajo

Območna enota	Ime in priimek	Delovno področje
Osrednja enota	Vesna CAFUTA*	plazilci (brez morskih želv)
	Katarina DENAC**	ptice
	Igor DERŽEK	bogomolke, kožekrilci in informacijska podpora
	mag. Martina KAČIČNIK JANČAR	habitatni tipi (brez gozdnih, morskih in obmorskih ter jam), odgovorna koordinatorka za Naturo 2000 mahovi
	Matej PETKOVŠEK	
	mag. Andreja ŠKVARČ	dvoživke
	Damjan VRČEK	vodja skupine, mehkužci, plazilci
Celje	Matej DEMŠAR	gozdni habitatni tipi
	Tanja KOŠAR	sladkovodne ribe, piškurji in raki
Kranj	Sonja ROZMAN BIZJAK	sesalci (brez netopirjev, kitov in delfinov)
Ljubljana	Nika HRABAR	stenice
Maribor	dr. Jurij GULIČ	koconoge kure
	mag. Matjaž JEŽ	metulji
	Simona KALIGARIČ	rastline (brez mahov)

Območna enota	Ime in priimek	Delovno področje
	Martin VERNIK	hrošči, mrežekrilci
Nova Gorica	Bojana FAJDIGA	pijavke, mladoletnice, jamski organizmi in jame
Novo mesto	Andrej HUDOKLIN	ptice (brez koconogih kur)
	Dušan KLENOVŠEK	netopirji kačji pastirji
Piran	mag. Robert TURK	morski in obmorski habitatni tipi, morski organizmi, progasti gož

* članica skupine do 30.4.2008

** članica skupine do 28.10.2008

3.4.2 Varstvo vrst in habitatnih tipov

Varstvo vrst izvajamo predvsem z izdajanjem mnenj po Uredbah o zavarovanih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrstah, preko varstva njihovih habitatov v območjih Natura 2000 in s komunikacijo.

V letu 2008 je skupina za floro in favno pripravila 42 delnih mnenj po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, ki jih je vodja skupine uredil v skupaj 27 odhodnih kompleksnih mnenj. Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah sta bili pripravljene dve mnenji. Podrobnosti o zahtevnejših mnenjih so navedene pri delu Območnih enot.

S pripombami smo sodelovali pri pripravi sprememb Uredbe o prostoživečih živalskih vrstah in Odredbe o bivalnih razmerah in oskrbi živali prosto živečih vrst v ujetništvu. Vključili smo se v postopek priprave sprememb Uredbe o zavarovanih samoniklih glivah.

V skladu z obveznostmi, ki izhajajo iz Sredozemskega akcijskega načrta oz. akcijskih načrtov za varstvo sredozemskih morskih želv in za ohranjanje kitov v Sredozemskem morju in na osnovi 24. člena uredbe o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, je OE Piran pripravljala strokovne podlage za sprejem nacionalnih akcijskih načrtov za omenjeni skupini morskih organizmov. Strokovne podlage za nacionalni akcijski načrt za varstvo morskih želv so bile dokončane v decembru 2008 in zatem posredovane MOP, strokovne podlage za nacionalni načrt za ohranjanje kitov pa bodo dokončane in posredovane MOP v začetku leta 2009.

V letu 2007 je zunanji izvajalec dokončal gradivo Strokovne podlage za dolgoročni program reševanja problematike "kormorani-ribe" – neodvisna analiza in predlog rešitve. ZRSVN je v letu 2008 organiziral delovni posvet na to temo, kjer so se udeleženci ponovno strinjali, da je treba sprejeti akcijski načrt. Z MOP so nato potekali pogovori o pripravi strokovnega predloga tega načrta.

V Sloveniji je bila v letu 2008 organizirana konferenca odbora IUCN – The Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) o medvedu. Zavod je sodeloval pri organizaciji konference z nudenjem tehnične pomoči.

Predstavniki Zavoda je aktivno sodeloval pri delu strokovne skupine in delu delovne skupine za podporo upravljanja z velikimi zvermi. Kot vsako leto smo pripravili tudi pisno stališče o odvzemu velikih zveri iz narave.

Zavod je za MOP pripravil pregled ogroženih rastlinskih in živalskih vrst za pripravo poročila o stanju okolja za Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

Vključili smo se v postopek priprave rdečega seznama gliv.

Z namenom kasnejše dograditve informacijskega sistema smo organizirali podatke o vrstah, s katerimi razpolagamo.

Pripravili smo projektne naloge za izvedbo razpisa za kartiranje habitatnih tipov v letu 2008 (za območja Bloščica, Bohor, Južni obronki Snežnika – Gure, Krka, Kum, Pohorje – vzhodni del, Slovenske Gorice in Šentjernejsko polje – Gorjanci) in v decembru 2008 tudi že za razpise kartiranj v letu 2009 (za območja Banjšice, Planinsko polje in Mura). V letu 2008 je bilo kartirano le območje Kuma, ki smo ga pregledali in vrnili izvajalcu zaradi potrebnih popravkov.

Preglednica 3.7: Pregled strokovnih mnenj po uredbah o zavarovanju prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst

Enota	Uredba o zavarovanju prosto živečih rastlinskih vrstah	Uredba o zavarovanju prosto živečih živalskih vrstah
CE	0	4
KR	0	5
LJ	0	0
MB	1	5
NG	0	1
NM	0	6
PI	0	0
OsrE	1	21
Skupaj vlog	2	27

Opomba: Za vsako območno enoto je podano število delnih mnenj, ki se sestavljajo v odhodne dopise, zato je število v zadnji vrstici preglednice Skupaj vlog manjše ali kvečjemu enako vsoti števil v stolpcu.

Območna enota Celje

Sodelovali smo pri mnenjih za posege v populacije zavarovanih vrst rakov z namenom znanstvenega raziskovanja ter pri mnenjih za poseganje v populacijo velikega kormorana in sive čaplje, pri čemer gre za zagotavljanje koristi varstva ribjih vrst.

Območna enota Kranj

Pripravili smo mnenja o primernosti odvzema zavarovanih vrst sesalcev (odvzem volkov, medvedov in male podlasice iz narave). Šlo je za izredne odstrele volkov in medvedov, za malo podlasico pa smo napisali mnenje zaradi povzročanja škodne rejcu okrasnih ptic.

Območna enota Maribor

Obravnavali smo zanimivo vlogo za pridobitev dovoljenja za odvzem rastlin Blagajevega volčina iz rastišča v naravi za namen ureditve učnih gredic ob novem spomeniku grofu Rihardu Blagaju v bližini Polhovega Gradca. Po temeljiti proučitvi razmer in ogledu stanja na terenu smo pripravili pozitivno mnenje s pogoji. Ostale vloge so se nanašale na hrošče in metulje. Tako smo med drugim izdali pozitivno mnenje za raziskovalna dela z močvirskim krešičem za namene izdelave diplomske naloge ter za raziskovanje metuljev iz rodu rjavček na območju Triglavskega narodnega parka na prošnjo raziskovalcev iz tujine.

Območna enota Nova Gorica

Sodelovali smo pri pripravi mnenja v zvezi z zavarovanimi vrstami mladoletnic v TNP zaradi odvzema.

Območna enota Novo mesto

Pri obravnavi vlog, ki so se nanašale na ptice, je bila tudi v letošnjem letu ponovno aktualna problematika kormorana, sive čaplje in krokarja. Pobuda Ribiške zveze Slovenije za odvzem večjega števila kormoranov je bila v skladu z izsledki »Strokovnih podlag za dolgoročni program reševanja problematike kormorani ribe – neodvisna analiza in predlogi rešitve (CKFF, 2007) v veliki meri zmanjšana in utemeljena le na območjih lipanskih vod. Zavrnilo smo tudi pobude za redukcijo lokalnih populacij sive čaplje (porečje Mirne) in krokarjev (Polšnik, Blagovica), ker predlagani ukrepi ne bi bistveno prispevali k odpravi problemov.

3.4.3 Konvencija CITES

Naloge, ki jih Zavodu kot strokovnemu organu nalagata konvencija CITES in Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Ur. l. RS 39/2008), se izvajajo redno in tekoče. Med strokovnimi nalogami so v letu 2008 prevladovala strokovna mnenja o:

- uvozu, izvozu in ponovnem izvozu osebkov;
- taksonomski določitvi osebkov, ki jih zadržijo na carini;
- nadzoru gojitve in gojiteljev vrst CITES v Sloveniji.

V letu 2008 se je Zavod udeležil 43., 45. in 46. srečanja Skupine za strokovno presojo v Bruslju; srečanja vodi Evropska komisija in so namenjena poenotenju strokovnih mnenj in vprašanj znotraj Evropske unije. V letu 2008 ni bilo konference pogodbenic Konvencije.

Preglednica 3.8: Pregled opravljenih nalog po konvenciji CITES

Naloga	Število izvedb
Podajanje strokovnih mnenj po konvenciji CITES	83
Ogled zaseženega materiala	5
Ogled bivalnih razmer, ustanov za gojenje in umetno razmnoževanje vrst	3
Zbiranje podatkov o stanju slovenskih vrst, vključenih v trgovino	0
Sodelovanje na Konferenci pogodbenic Konvencije	0
Sodelovanje v strokovnih odborih Konvencije (sestanki)	0
Sodelovanje v strokovnih odborih EU (sestanki)	3
Sodelovanje na regionalnih sestankih strokovnih odborov EU	0

3.4.4 Konvencija o biološki raznovrstnosti

Aktivnosti so bile zaznamovane predvsem z udeležbo na rednih koordinacijskih sestankih skupine J2 na Ministrstvu za okolje in prostor ter na sestankih WPIEI (Working Party on International Environment Issues) v Bruslju. Oboji so bili namenjeni v prvi vrsti koordinaciji med državami EU in pripravi dokumentov za COP 9 (Conference of the Parties) oz. za posamezne sestanke in srečanja pred tem. Med temi velja omeniti predvsem udeležbo na sestanku WGPA-2 (Ad Hoc Open-Ended Working Group on protected Areas in sestanku SBSTTA-13 (Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice) v Rimu in udeležbo na srečanju Delovne skupine Generalne skupščine (GS) Organizacije Združenih Narodov (OZN) za proučitev zadev, vezanih na ohranjanje in trajnostno rabo elementov morske biotske raznovrstnosti v območjih izven nacionalne jurisdikcije (Ad Hoc Open-ended Informal Working Group to study issues relating to the conservation and sustainable use of marine biological diversity beyond areas of national jurisdiction).

Zaključek intenzivnih aktivnosti je predstavljala udeležba na 9. konferenci držav podpisnic Konvencije o biološki raznovrstnosti, Bonn, 17. – 31. 5. 2008. Na konferenci so udeleženci obravnavali številne teme, vezane na tri osnovne cilje konvencije, tj. ohranjanje biotske

raznovernosti, trajnostno rabo elementov biotske raznovernosti in pravično delitev koristi, ki izhajajo iz rabe genetskih virov. Predstavnik ZRSVN sta posebej aktivno sodelovala pri obravnavi zavarovanih območij (Protected areas), biotske raznovernosti morja in morskega obrežja (Marine and coastal biodiversity), biotske raznovernosti otokov (Island biodiversity) in problematike posredovalnice informacij (CHM - Clearing House Mechanism).

V letu 2008 smo »odprli« spletno stran posredovalnice informacij, ki je del obveznosti, ki jo nalaga konvencija o biološki raznovernosti. Uporabili smo »PTK Toolkit«, ki ga je izdelala Evropska okoljska agencija, pri kateri je stran tudi odprta in ki skrbi za ažurnost programskega orodja. Stran je v Sloveniji namenjena predvsem zadostitvi obveznosti iz Konvencije, manj povezovanju stroke, saj je Slovenija za razliko od drugih držav tako majhna, da se strokovnjaki med seboj dokaj dobro poznajo, hkrati pa uporabljajo tudi druga orodja za medsebojno izmenjavo informacij.

3.4.5 Druge mednarodne konvencije in direktive EU

3.4.5.1 Vodna direktiva

Zavod je tudi v letu 2008 sodeloval z Inštitutom za vode Republike Slovenije ter z Geološkim zavodom Slovenije v procesu izdelave strokovnih podlag za pripravo načrtov upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja. V postopku je bilo izvedenih osem posvetovalnih srečanj, katerih smo se za posamezno področje udeležili tudi predstavniki Osrednje in območnih enot Zavoda. Na vodnem območju Donave smo sodelovali v naslednjih posvetovalnih srečanjih: za območje porečje Mure in Drave (OE Maribor), podporečje Savinje kot del porečja Save (OE Celje), podporečje zgornje Save, kot del porečja Save (OE Kranj), podporečje srednje Save kot del porečja Save (OE Ljubljana in Osrednja enota) ter podporečje spodnje Save, kot del porečja Save (OE Novo mesto). Na vodnem območju Jadranskega morja, ki obsega povodje Soče in povodje Jadranskih rek, sta bila izvedena dva strokovna posveta, z udeležbo predstavnic območnih enot Nova Gorica in Piran. Rezultate posvetovanj je Inštitut upošteval pri izdelavi že omenjenih strokovnih podlag za pripravo programov strokovno učinkovitih ukrepov in jih tudi posredovali Ministrstvu za okolje in prostor.

3.4.5.2 Barcelonska konvencija

Del aktivnosti v okviru Barcelonske konvencije je bil namenjen ogroženim vrstam in se nanaša na oblikovanje strokovnih podlag za nacionalne akcijske načrte (glej 3.4.2). Sicer pa smo v letu 2008 posredovali pri pridobivanju podatkov o ribolovnih rezervatih v slovenskem morju, ki jih je MKGP posredoval Regionalnemu centru za zavarovana območja (RAC/SPA) s sedežem v Tunisu. V sodelovanju z Morsko biološko postajo Nacionalnega inštituta za biologijo (MBP-NIB) smo navedenemu centru tudi posredovali podatke o statusu hrustančnic, zakonodaji, aktivnostih in drugih elementih, pomembnih z vidika varstva te ogrožene skupine morskih organizmov. Prav tako v sodelovanju z MBP NIB smo v prvi polovici leta zagotovili sodelovanje predstavnika Slovenije na delavnicah na temo upravljanja z morskimi in obalnimi invazivnimi vrstami v Sredozemskem morju (Egipt, 3. – 6. februarja) in na temo taksonomije in postavitve referenčnih zbirk favne Sredozemskega morja (Španija, 17. – 24. februar). Predstavnik društva Morigenos se je, kot predstavnik našega Zavoda oz. Slovenije, udeležil delavnice, organizirane v okviru dogovora ACCOBAMS, na temo varstva delfinov in naključnega ulova ter posveta na temo spremljanja stanja populacij kitov v Sredozemskem morju.

3.4.5.3 Direktiva o morskem strategiji EU

Po sprejemu direktive so aktivnosti namenjene predvsem oblikovanju okvirnega programa izvajanja strategije za obdobje 2008-2015. Aktivnosti vodi Inštitut za vode RS, predstavnik Zavoda pa se v delo vključuje po potrebi in predvsem zaradi zagotavljanja sinergijskih učinkov direktive, Barcelonske konvencije in domače naravovarstvene zakonodaje.

3.4.5.4 Konvencija o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali (Bonnska konvencija)

Zavod je izpolnil strokovni del obrazcev za nacionalno poročilo po Konvenciji o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali.

3.4.5.5 Sporazum AEWA o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic

Zavod je pripravil strokovni gradivi za poročilo Republike Slovenije za sekretariat AEWA in sicer za poročilo regionalnega predstavnika konference (Report by the National TC Focal Point for Slovenia to the regional representative on the implementation of the Agreement to the meeting of the Technical Committee) in za nacionalno poročilo (Report of the Republic of Slovenia on the implementation of the Agreement in the period 2005-2007).

3.4.5.6 Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Ramsarska konvencija)

Zavod je določil odgovorno osebo za strokovne naloge v zvezi s konvencijo in spremljal dogajanje v zvezi z izvajanjem konvencije.

3.4.6 Ekološko pomembna območja

Zaradi drugih prioritarnih nalog smo na ekološko pomembnih območjih (EPO) v letu 2008 izvedli le analizo prisotnosti KOP ukrepov. Območne enote Zavoda so priložnostno spremljale stanje EPO in izvedle nekatera ciljna opazovanja, kot je razvidno iz spodnjih navedb.

Območna enota Celje

Glede na podatke s terena smo razširili meje EPO Košnica pri Celju ter ga preimenovali v EPO Liboje Košnica.

Območna enota Kranj

Spremljanja stanja nismo izvajali sistematično, temveč le priložnostno ob spremljanju izvajanja posegov ali drugih naravovarstvenih območij. Pregledali smo EPO Zelenci in Ledine (pregled stanja in migracijske poti za dvoživke), EPO Češeniške in Prevojske gmajne (pregled nekaterih prehodnih barij), EPO Rašica (pregled nekaterih barij).

Območna enota Ljubljana

V tem letu smo preverjali stanje EPO na terenu in dopolnjevali podatke. Največkrat se je to zgodilo takrat, ko smo pregledovali območja Natura 2000. Po pregledu na terenu in pregledu podatkov v literaturi smo, v kolikor so območja zadostila kriterijem za EPO, območja uvrstili med predlagane EPO.

Območna enota Maribor

Zaradi pomanjkanja časa tudi v tem letu nismo izvajali sistematičnega spremljanja stanja na ekološko pomembnih območjih. Opravili smo samo posamična ciljna opazovanja, kot je na primer opazovanje zavarovanih vrst metuljev na vzorčnem območju EPO Razvanje. Veliko podatkov o zavarovanih vrstah

metuljev smo zbrali tudi pri projektu Evropske noči nočnih metuljev (EMN), ki so potekale od 20. do 24. julija 2008 na območjih KP Kolpa, KP Lahinja, na Krasu, v Halozah in v KP Goričko ter v sklopu mladinskega raziskovalnega tabora v Zgornji Ščavnici.

Območna enota Nova Gorica

Spremljanje stanja delov EPO smo izvajali večinoma priložnostno, zlasti ob pripravi naravovarstvenih smernic v občini Idrija, Brdih, v Pivški kotlini, na Planinskem polju in na Krasu. Precej novih podatkov o pojavljanju redkih, ogroženih ali zavarovanih vrst v EPO Trnovski gozd in Nanos, Dolina Vipave in Kras smo pridobili na biološkem raziskovalnem taboru v Budanjah (Budanje 08), v EPO Mlake pri Vipavi pa v sklopu spremljanja stanja oz. »naravovarstvenega nadzora«, ki ga izvajamo zaradi ureditve strelišča.

3.4.7 Območja Natura 2000

Poglavje je razdeljeno na dve podpoglavji: strokovne vsebine in komunikacija območij Natura 2000.

3.4.7.1 Območja Natura 2000 – strokovni del

V letu 2008 smo začeli izvajati Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000. Uvedli smo novo metodo priprave naravovarstvenih smernic za plane trajnostnega gospodarjenja oziroma upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so potrebni za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst na območjih Natura 2000. Metoda temelji na partnerskem strokovnem sodelovanju in komunikaciji s pripravljavcem načrtov. (Podrobnosti o izvedbi glej v poglavju 3.2). Nova metoda dela je bila predstavljena tudi Zavodu za ribištvo Slovenije in Inštitutu za vode ter Sektorju za vode MOP. Dogovorjeni so bili načini nadaljnega dela, ki bo steklo po urniku priprave ribiško gojitvenih načrtov in načrtov upravljanja povodij v letu 2009.

Zavod je v letu 2008 namenil posebno pozornost zagotavljanju ciljev Operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000 na kmetijskih površinah. Vzpostavili smo kontakte z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Kmetijsko gozdarsko zbornico (KGZ) in Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS (S-KGZ). Pripravili smo analizo prisotnosti SKOP/KOP ukrepov na območjih Natura 2000, ki je pokazala veliko potrebo po ukrepih, pomembnih za ohranjanje ugodnega stanja območij Natura 2000. Podatke analize smo uspešno posredovali nadzornemu odboru za izvajanje Programa razvoja podeželja, ki je sprejel načelno mnenje o potrebnosti odprtja novega vpisovanja KOP ukrepov HAB – posebni travniški habitati, VTR – ohranjanje habitatov ptic vlažnih travnikov na območjih Natura 2000, MET – ohranjanje habitatov metuljev, STE – ohranjanje steljnikov. Za zagotovitev izvedbe načelnega mnenja smo izvedli ustrezne komunikacijske aktivnosti z MKGP in KGZ. Zagotovili smo sredstva iz tehnične pomoči Programa razvoja podeželja za tiskanje štirih promocijskih zloženok v letu 2009 za zgoraj navedene ukrepe. Preko sodelovanja s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov smo zagotovili izključitev gradbenih posegov pri čiščenju hidromelioracijskih jarkov po zakupnih pogodbah. Vzpostavili pa smo tudi sodelovanje pri določanju ravnanj na zakupnih parcelah, kjer obstaja tudi naravovarstveni interes.

V prvi polovici leta smo pripravili obsežno Strokovno gradivo za poročilo po 12. členu Direktive o pticah za obdobje 2005 – 2007. Dva zaposlena sta delovala v Strokovnem odboru za posebna območja varstva, kjer je Zavod poleg dela v odboru prispeval tudi obsežno tehnično pripravo strokovnih gradiv za odločanje odbora.

Evropska Komisija nam je posredovala tehnične pripombe na leta 2007 oddano poročilo po Direktivi o habitatih. Pripravili smo tehnično usklajeno drugo verzijo poročila in ga posredovali Komisiji.

V letu 2008 smo nadaljevali z razvojem sistema monitoringa območij Natura 2000. Povezavo med monitoringom in upravljanjem smo prenesli tudi v zbiranje, organiziranje in predstavljanje podatkov. Pripravili smo pregled potencialnih kazalcev oz. podatkovnih nizov in njihovih proizvajalcev in nekatere od njih že tudi pridobili.

Poseben poudarek smo namenili traviščem, ki so tudi kmetijske površine. Navezali smo stike z Biotehniško fakulteto – Oddelkom za agronomijo, zaradi podrobnejše opredelitve in prepoznavanja načinov gospodarjenja ter posledično ugotavljanja stanja travišč. Podrobno smo v smislu monitoringa preučili območji Ličenca in Javorniki - Snežnik. Poskusno smo določili kazalce stanja območij za gozdni prostor pri izdelavi smernic za območje Nature 2000 Kočevsko.

Pri analizi pridobljenih podatkov in preučitvi možnosti za njihovo organizacijo in predstavitev se je izkazala zelo zahtevna in prepletena podatkovna struktura in velika raznolikost podatkov med območji. Odločili smo se za celovito vodenje podatkov o upravljanju in monitoringu v enotni bazi podatkov, ki smo jo začeli tudi programirati v MS Accessu. Baza bo pripravljena za uporabo v letu 2009. Pomenila bo tudi velik korak naprej v definiranju podrobne podatkovne strukture za nadgradnjo informacijskega sistema.

Organizirali smo tretji posvet na temo Natura 2000: Upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (glej poglavje 3.12.2).

Spremljali smo delo na znanstvenih rezervacijah za vrste in vzdrževali podatke v zbirki SDF (standard data form). Z novimi javnimi podatki o nahajanju vrst smo dopolnili conacijo območij Natura 2000. Precej dela pa je bilo opravljenega tudi na vzdrževanju podatkov v Naravovarstvenem atlasu.

Sodelovali smo na treh srečanjih skupine *Expert Group on Reporting pri EC*.

Območna enota Celje

V okviru naloge spremljanje stanja biotske raznovrstnosti smo preverili nekaj lokacij vhodnih delov jam, ki so območja Natura 2000. V primeru Ocvirkove jame smo ugotovili neskladnost med dejanskim stanjem in zarisanim slojem za območje Natura 2000. Oblikovali smo popravek uradnega sloja, ki izkazuje stanje na terenu. Na podlagi seznanitve s prvim delnim poročilom Monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2008-2009 (CKFF, junij 2008) smo izvedli večerni terenski ogled cerkve v Letušu, kjer je zatočišče malih podkovnjakov in podali zapisnik o terenskem ogledu, kjer ugotavljamo stanje zamreženosti odprtini in število ter čas izletanja netopirjev. Na podlagi terenskih ugotovitev smo podali predloge za izboljšanje stanja ter nakazali naše aktivnosti za naslednje leto. Opravili smo štetje velikonočnice na Boletini (aktivnost vezana na projekt LIFE – po-projektne aktivnosti).

Območna enota Kranj

V okviru časovnih možnosti smo nadaljevali z zbiranjem terenskih podatkov o habitatnih tipih ter o populacijah kvalifikacijskih vrst in o stanju njihovih habitatov na območju naše OE. Pridobili smo tudi nekaj podatkov o rastiščih kvalifikacijskih vrst.

Območna enota Ljubljana

Spremljali smo stanje na nekaterih območjih: Planinsko polje, Cerknjsko jezero, Kočevsko in Radensko polje. Večkrat smo v zvezi s pridobivanjem podatkov sodelovali z lokalnimi strokovnjaki.

Območna enota Maribor

V okviru časovnih možnosti smo nadaljevali z zbiranjem terenskih podatkov o habitatnih tipih ter o populacijah kvalifikacijskih vrst in o stanju njihovih habitatov na območju naše OE. V sodelovanju z Osrednjo enoto in OE Celje smo opravili posnetek ničelnega stanja habitatov in populacij kvalifikacijskih in drugih zavarovanih vrst metuljev na območju Natura 2000 Ličenca pri Poljčanah in o rezultatih poročali na Simpoziju flora in vegetacija Slovenije v Ljubljani. Sodelavec Jurij Gulič je v tem letu uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo, v kateri je poglobljeno obdelal vprašanje zgodovinskega razvoja habitatov ruševca v severovzhodni Sloveniji in s tem pomembno prispeval k poznavanju in razumevanju ekoloških potreb te ogrožene vrste.

Območna enota Nova Gorica

Izvajali smo spremljanje stanja na nekaj območjih (Planinsko polje, Mlake, Trnovski gozd z obronki in predgorje Snežnika, Rihemberk) zaradi varstva nekaterih evropsko pomembnih vrst (npr. travniška morska čebulica, laška žaba, divji petelin, vejicati netopir, veliki in mali podkovnjak, itd).

Sodelovali smo z zunanjimi strokovnjaki v zvezi z varstvom nekaterih habitatnih tipov ter habitatov vrst.

Območna enota Novo mesto

V okviru direktive o pticah je bila najbolj obsežna priprava Strokovnega gradiva za poročilo po 12. členu direktive o pticah za obdobje 1.1.2005 - 31.12.2007 za Republiko Slovenijo ter priprava gradiva za Strokovni odbor za posebna varstvena območja (SPA). Pri varstvu zatočišč netopirjev v okviru Nature 2000 je bilo pripravljeno gradivo o problematiki varstva netopirjev pri obnovi sakralnih objektov kot sporočilo za slovenske škofije in območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine, za komunikacijo z jamarskimi društvi, ki upravljajo z jamskimi zatočišči netopirjev, pa osnutek predavanja, ki ga komunikatorji priredijo svojim potrebam.

Na nekdanjem pilotnem območju projekta LIFE (Kozjansko – Dobrava – Jovsi) smo v Dobravi izvedli monitoring srednjega detla v sodelovanju z ZGS OE Brežice in DOPPS, v Jovsih pa tradicionalno štetje kosca (31.05. in 14.06.), s katerim smo preverjali učinkovitost izvedenih projektnih ukrepov. Izveden je bil tudi monitoring stanja košenosti travnikov v Jovsih (pred 15. julijem, ob koncu sezone).

3.4.7.2 Natura 2000 – komunikacija

V preteklih letih smo na tem mestu objavljali preglednico komunikatorjev Nature 2000. Ker se komunikacija Nature 2000 prepleta v vse dele delovanja Zavoda, so vanjo vključeni skoraj vsi zaposleni na Zavodu. Preglednico s seznamom komunikatorjev smo zato izpustili.

Komunikacijo Nature 2000 smo izvajali v letu 2008 v skladu s programom upravljanja območij Natura 2000. Bila je sestavni del delovnih obveznosti posameznih območnih enot ter bila tesno povezana in prepletена s strokovnimi nalogami s področja Nature 2000 ter drugimi nalogami Zavoda. Predstavitve območij Natura 2000 poteka na različne načine in tudi z različnimi nameni in cilji. Pri komunikaciji smo se posluževali različnih sredstev, orodij in metod predstavljanja. Komunikacija je potekala vsakodnevno preko telefonov, sestankov, usklajevanj, predstavitev, strokovnih srečanj in tudi skupnih terenskih ogledov. Komunikacijo smo izvajali z različnimi deležniki, prednost pa smo dali tistim območjem, ki so pomembnejša z vidika ohranjanja ugodnega stanja vrst/habitatnih tipov, ter območjem, ki so bila na novo opredeljena, oz. razširjenim območjem. Komunikacija Nature 2000 je prešla iz osnovnih predstavitev območij in vrst na kompleksne predstavitve upravljanja Nature 2000. Povezuje se tudi z drugimi vsebinami varstva narave.

Pomemben del komunikacije je bil usmerjen v sodelovanje pri procesih prostorskega načrtovanja. Sodelovali smo z Zavodom za gozdove Slovenije, pri pripravi naravovarstvenih smernic za gozdnogospodarske načrte (GGN) gozdnogospodarskih enot. Prav tako smo aktivno sodelovali s

kmetijskim sektorjem, pri vključevanju vsebin Nature 2000 v Program razvoja podeželja ter vodarskim sektorjem pri pripravah Načrtov upravljanja voda.

Sodelovali smo s številnimi drugimi institucijami, ki izvajajo komunikacijo Nature 2000 (upravljavci zavarovanih območij, števila društva npr. jamarska društva). Naturo 2000 ter druge naravovarstvene vsebine smo predstavili tudi osnovnošolski in srednješolski mladini. Komunikacija Nature 2000 je bila sestavni del projektov, ki so se izvajali, ter projektov, ki smo jih pripravljali v letu 2008.

Preglednica 3.9: Pregled opravljenega dela za Naturo 2000 – števila izvedenih predstavitev Nature 2000 deležnikom

Enota	Predstavitev NATURE 2000 deležnikom
CE	13
KR	2
LJ	8
MB	8
NG	31
NM	10
PI	0
OsrE	2
Skupaj	74

V primerjavi s preteklimi leti je število predstavitev manjše, vendar so le te kompleksnejše, osnovne informacije o Naturi 2000 pa so vključene tudi v druge naravovarstvene vsebine in tako niso beležene v posebni preglednici o Naturi 2000.

Območna enota Celje

Komunikacijo območij Natura 2000 smo izvajali skladno s programom 2008. Nadaljevali smo uspešno predstavljanje območij Natura 2000 na vseh osnovnih šolah v Mestni občini Celje v okviru projekta »Celostno komuniciranje Mestne občine Celje za odgovorno ravnanjem z okoljem EKORG«. Naturo 2000 smo predstavili generaciji sedmošolcev. Na kolegiju ravnateljev osnovnih šol Šentjurja, Rogatca, Šmarja, Rogaške Slatine in Dobja smo v Ponikvi pri Celju izvedli komunikacijo Nature 2000 s poudarkom na območjih Ličenca in Boletina. V okviru nalog po projektu LIFE smo izvedli komunikacijo z OŠ Loče, županom Slovenskih Konjic, krajevno skupnostjo Jernej ter območno pisarno za vode iz Maribora (ARSO). Izvedli smo dve komunikacijski delavnici z Zavodom za gozdove, Območno enoto Brežice in krajevno enoto Radeče ter z območno enoto Nazarje. Z Geološkim zavodom Slovenije smo opravili komunikacijo območij Natura 2000 vezanih na podzemno vodo za območje porečja Savinja. V decembru 2008 smo vodarjem predstavili območja Natura 2000, vezana na vodo. Pripravili smo analizo lastništva na območju Natura 2000 Volčke, kjer smo izločili število in velikost parcel v državni lasti ter preverili podatke o stanju.

Območna enota Kranj

Organizirali smo delavnico na temo Natura 2000 v GGN Kamniška Bistrica. Sodelovali smo pri izvedbi Tedna gozdov s prispevkom na temo Natura 2000.

Glavnino komunikacije predstavljajo telefonski pogovori, sestanki, usklajevanja, predstavitve, strokovna srečanja in tudi terenski ogled z lastniki, projektanti in drugimi deležniki.

Območna enota Ljubljana

Naturo 2000 smo komunicirali po programu v pripravljenih predstavitvah. Največkrat smo območja Nature 2000 in razloge za določitev le teh predstavili deležnikom na usklajevalnih sestankih z občinami, vodarji, gozdarji in investitorji ter lastnikom zemljišč na terenu.

Imeli smo predavanje v okviru Mednarodnega projekta Okolje gradi mostove: novinarska obravnava okoljskih tem; za dijake Gimnazije Bežigrad in Widmann Gymnasium Schwabisch Hall, Nemčija. Pripravili

smo komunikacijsko delavnico za naravovarstvene smernice GGE Kočevje in GGE Mozelj. Pripravili smo informacije o netopirjih v cerkvah Ig, Šmartno pri Litiji in Krka za župnike in ostalo osebje. Predstavili smo sistem presoj na območjih Natura 2000 in ZO v Sloveniji (postopke CPVO in PSP) in nekaj konkretnih primerov iz prakse italijanskim kolegom na Deželi Furlanija-Julijska krajina v Trstu, ki delujejo na področju presoj in njihovim kolegom iz Vidma, ki izdelujejo ekspertna poročila. Jamarskemu in turističnemu društvu smo pripravili predstavitev v zvezi z Krško jamo in netopirji v jami.

Območna enota Maribor

Komunikacija Nature 2000 je postala stalnica našega dela, ki nas spremlja v različnih oblikah in na različne načine. V preglednici je prikazan samo tisti del komunikacijskih aktivnosti, ki so bile tudi opredeljene v programu. Posamezne vsebine Nature 2000 smo predstavljali deležnikom tudi ob različnih dogodkih, ki so predstavljeni v poglavjih stiki z javnostjo, akcije – predstavitve, razstave, publikacije. Intenzivneje smo komunicirali območje vinorodnih Haloz na uvodnih predavanjih ob otvoritvi razstave v Prirodoslovnem muzeju Slovenije in v knjižnici v Slovenski Bistrici. Območja Natura 2000 Slovenije smo predstavili v KP Goričko na dan parkov maja 2008, območja Natura 2000 Pohorja pa smo predstavili z razstavo Rastlinstvo Pohorja in Natura 2000 v Dravogradu, še posebej pa predstavnikom podjetja UniTur Zreče in naravovarstveni inšpekciji v zvezi z izvedbo neustreznih posegov v naravo. Predstavitvi Nature 2000 Pohorje je bilo namenjenih tudi več dogodkov in izdelkov v projektu KAPO v sodelovanju z občino Ruše. Na okrogli mizi Planinske zveze Slovenije smo predstavili aktualno problematiko ogrožanja kvalifikacijskih vrst koconogih kur na Pohorju s povzročanjem hrupa z motornimi vozili. V sklopu projekta LIFE BioMura smo kot partner pomembno prispevali pri komunikaciji, ki je usmerjena na lokalne skupnosti, prebivalce območja ob Muri in različne javne strokovne službe. Tako smo za predstavnike vodarjev (Agencija RS za okolje, Inštituta za vode RS) predstavili podrobne ekološke potrebe kvalifikacijskih vrst vodnih in obvodnih življenjskih okolij območja reke Mure. Za Upravo za zaščito in reševanje na Ptuj in delegacijo Varaždinske županije iz Hrvaške za isto področje smo opravili predstavitev Nature 2000 Drava v mejnem območju s Hrvaško. V sodelovanju s Pošto Slovenije so izšle štiri znamke z motivi kvalifikacijskih živalskih vrst (3 dvoživke, 1 plazilec) ki so podrobneje tekstualno predstavljene v spremnem katalogu tudi v nemškem in angleškem jeziku. Tako smo naše posebnosti s področja Nature 2000 predstavili tudi svetovni javnosti.

Območna enota Nova Gorica

Območja Natura 2000 smo v preteklem letu predstavljali priložnostno pa tudi načrtno po programu. Komunikacijo smo izvajali v sklopu različnih sestankov. Izrazito se je povečalo komuniciranje s posameznimi lastniki zemljišč ob različnih priložnostih, zlasti v zvezi z možnostjo rabe in posegov. Posebej omenjamo dobro sodelovanje s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov ter Zavodom za gozdove. Na Zavodu za gozdove OE Sežana smo predstavili usmeritve, ki izhajajo iz Operativnega programa upravljanja z območji Natura 2000 z namenom čim bolj učinkovitega sodelovanja pri nastajanju gozdnogospodarskih načrtov.

Obsežnejše predstavitve Nature 2000 smo opravili za jamarska društva na Krasu, za osnovnošolske in srednješolske učitelje (seminar za učitelje v organizaciji Parka Škocjanske jame in Zavoda RS za šolstvo z naslovom: "Ohranjanje mokrišč") ter za zainteresirano javnost v okviru informativnih dni (»Bogastvo izkušenj«) o Programu čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007-13 v Kobaridu in Novi Gorici.

Varstvo netopirjev na območju Natura 2000 Dolina Branice s poudarkom na varovanju kotič v gradu Rihemberk smo predstavili v okviru evropske noči netopirjev v Budanjah.

Predstavnikom Slovenske vojske, Ministrstva za obrambo ter različnim izvajalcem del smo večkrat predstavili območje Trnovski gozd–Nanos s poudarkom na vrstah, ki jih varujemo na Mlakah.

Komunikacijo Natura 2000 območij smo izvajali tudi v okviru biološko-raziskovalnega tabora v Budanjah (Budanje 2008).

Območna enota Novo mesto

Več komunikacijske pozornosti je bilo v preteklem letu usmerjeno na reko Krka. Cilje območij Natura 2000 smo predstavili vodarjem (območna pisarna MOP ARSO), Ekološkemu društvu Dvor in Osnovni šoli Žužemberk, s katero smo začeli izvajati tudi raziskovalno nalogo »Kako so nekdanje ob reki Krki uporabljali in pridobivali lehnjak«. Uspešni smo bili pri vzpostavljanju komunikacij na problematičnih lokacijah kotič netopirjev v cerkvah v krajih Dobliče, Dragovanja vas, Rosalnice, Suhor, Podgrad ter v stanovanjski hiši v Dečnem Selu, ki pa jih bo treba v naslednjih sezonah ob izvedbi monitoringa še poglobljati. Problematiko

varstva zatočišč netopirjev smo predstavili tudi učencem OŠ Šmihel. Zaradi spremembe Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005), se je bistveno zmanjšal gozdni rezervat Kobilica in s tem habitat ogroženega belohrbskega delta. Problematiko smo ponovno izpostavili lokalnim planinskim društvom, lokalnim skupnostmi in Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Priložnostno so bila izvedene krajše predstavitve območij Natura 2000: reka Mirna (PD Šentrupert), bobrišče na Dvoru (OŠ Žužemberk), jama Jazbina (ZGS OE Novo mesto, KE Podturn), območja Natura 2000 v Posavju (PD Lisca).

Območna enota Piran

V letu 2008 smo območja in vrste Natura 2000 posebej izpostavili ob usklajevanjih in razgovorih ob različnih posegih v prostor, prireditvah in javnih obravnavah.

3.5 NARAVNE VREDNOTE

Na naravnih vrednotah (NV) je v letu 2008 potekalo splošno spremljanje stanja. Območne enote Zavoda morajo v obdobju 2006–2015 vsako leto pregledati 10 % vseh NV, ki se nahajajo znotraj njihovega območja. Splošno spremljanje stanja se navezuje na naravne vrednote brez geomorfoloških podzemeljskih NV, torej jam, katerih stanje spremljajo jamarska društva, upravljavci zavarovanih območij ter ostala društva in javni zavodi, ki imajo dovoljenje ministrstva za raziskovanje v jamah.

Preglednica 3.10: Število NV, ki so jih območne enote Zavoda pregledale v letu 2008, 2007 in 2006

Območna enota	Število NV brez jam (Pravilnik NV 70/06) centroid znotraj OE	Število pregledanih NV v 2006	Število pregledanih NV v 2007	Število pregledanih v 2008	Delež pregledanih NV v 2008 (%)	Delež pregledanih NV v 2006, 2007 in 2008 (%)
CE	670	150	93	48	7,2	43,4
KR	838	145	153	145	17,3	52,9
LJ	1422	140	162	101	7,1	28,3
MB	1625	264	188	180	11,1	38,9
NG	1200	151	104	140	11,7	32,9
NM	621	64	86	54	8,7	32,9
PI	201	37	83	64	31,8	91,5
Skupaj	6577	951	869	732	11,1	38,8

V letu 2008 so območne enote pregledale 732 naravnih vrednot, kar pomeni dobrih 11 % vseh NV, ki niso geomorfološke podzemeljske NV. V obdobju treh let je cilj spremljanja stanja NV presežen za skoraj 9%. Povečan obseg pregledanih NV v letih med 2006 in 2008 je predvsem posledica intenzivnega dela na področju vrednotenja drevesnih, geoloških, hidroloških NV.

V drugem polletju je Zavod na podlagi Poročila o jamah za leto 2007, ki ga je izdelal Inštitut za raziskovanje Krasa (IZRK), pripravil podrobnejšo analizo poročila in dopolnil strokovni predlog režima vstopa v jame za vse nove jame ter določil, katerim naj se dosedanji režim vstopa spremeni. Hkrati je Zavod na podlagi razpoložljivih podatkov dopolnil tudi seznam vseh biološko, geološko in arheološko pomembnih jam v Sloveniji. Na podlagi analize Poročila, preverjanja podatkov pri lokalnih jamarskih društvih in pridobljenih podatkih od jamarskih društev, ki delujejo v javnem interesu na področju ohranjanja narave, je Zavod izdelal tudi poročilo o stanju jam (zaprtih in ostalih jam) v katerem je navedel tudi seznam onesnaženih jam. Seznam onesnaženih jam je

narejen po prioriteti čiščenja, glede na pomembnost jame (vir pitne vode, vodna jama, biološko pomembna jama), kar je v skladu s 3. odstavkom 13. člena Zakona o varstvu podzemnih jam. Celotno gradivo je bilo v postopku izdelave izdelano v sodelovanju z MOP – Sektor za zavarovana območja.

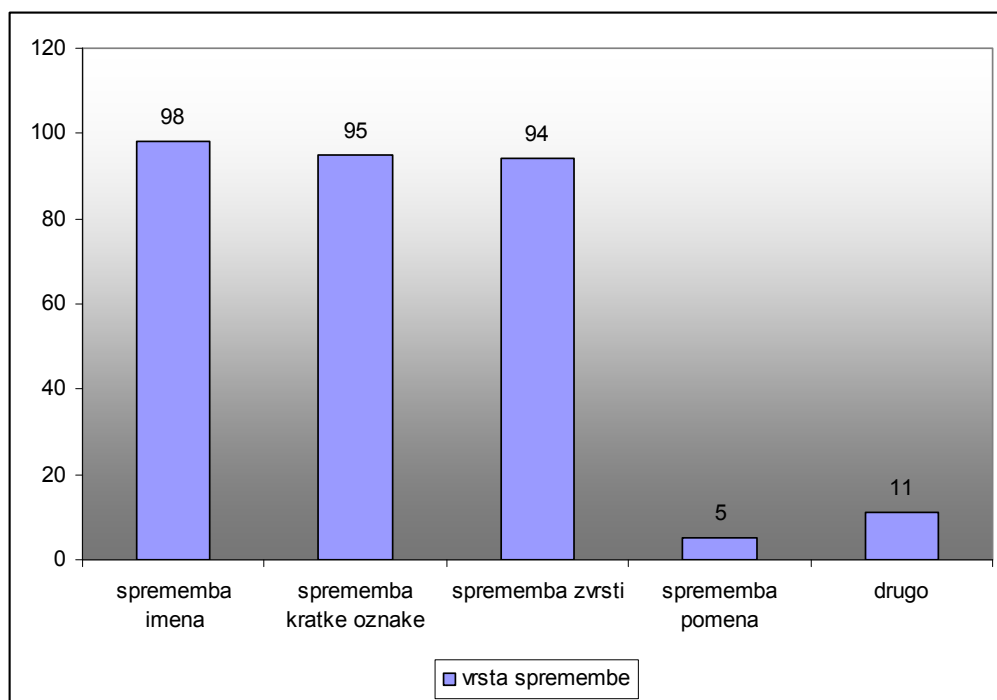
Zavod je v letu 2008 v sodelovanju z JZS in MOP pripravil članek za revijo Jamar, v katerem smo opisali naravovarstveno pomembnost jam, na kratko predstavili tudi ukrepe varstva in možnosti nadaljnjega sodelovanja med Zavodom in JZS – Službo za varstvo jam. Hkrati je Zavod v dogovoru z MOP in v sodelovanju z JZS opravil 6 komunikacij (3 obsežnejša predavanja) s sedmimi jamarskimi društvi in enim turističnim društvom, ki pokrivajo jame, predvidene za skrbništvo ali koncesijo.

Zavod je v letu 2008 zaključil projekt izdelave naloge Vrednotenje dreves in opredeljevanje drevesnih naravnih vrednot in Vrednotenje ekosistemskih naravnih vrednot na primeru gozdnih rezervatov. Obe nalogi sta bili predstavljeni znotraj Zavoda, obravnavala ju je skupina za strokovni razvoj in MOP - Sektor za zavarovana območja. V skladu z nalogo Vrednotenje dreves in opredeljevanje drevesnih naravnih vrednot smo v letih 2007 in 2008 na terenu preverjali vrednotenje drevesnih NV in popisovali novo evidentirana izjemna drevesa ter izdelali predloge za spremembo Pravilnika o določitvi in varstvu NV. Kot rezultat naloge vrednotenja NV-gozdnih rezervatov je bila izdelana analiza ekosistemskih NV in predstavljena skupini za strokovni razvoj Zavoda. Analiza nam je pokazala, koliko gozdnih ekosistemskih NV imamo v registru NV in jih moramo v prihodnjih letih ponovno ovrednotiti.

V letu 2008 je bila ustanovljena skupina za geologijo, ki jo sestavlja 7 članov. Skupina se je sestala trikrat in obravnavala problematiko geoloških NV. Izdelana je bila analiza vseh NV z geološkim pomenom. Na podlagi analize so bile prepoznane glavne pomanjkljivosti na področju geoloških NV in izdelan predlog dolgoročnega načrta dela skupine za geologijo. Hkrati se je na terenskem preverjanju NV pregledovalo geološke NV državnega pomena, za katere imamo najmanj podatkov. V okviru reševanja problematike geoloških NV se je Zavod vključil v pripravo projektnega predloga GEOPARK – Dežela okrog Pece in sodeloval pri ustanavljanju Geoparka Idrija.

V letu 2008 je Zavod izdelal predlog metodologije vrednotenja vplivov posegov na NV, prednostno na primerih malih hidroelektrarn. Izvedena je bila terenska delavnica, na kateri so strokovnjaki Zavoda presojali vplive izgradnje mHE na Savinji. V drugi polovici leta je OE MB izdelala primer vrednotenja vodotoka za NV, kjer so bile prednostno upoštevane geomorfološke in hidrološke značilnosti vodotoka. Delo na področju metodologije vrednotenja vplivov posegov na NV se bo nadaljevalo v letu 2009.

Na podlagi kriterijev vrednotenja, določenih v projektnih nalogah, v letu 2008 in preverjanja stanja NV v letih 2006, 2007 in 2008 je bilo veliko dela vloženega v proces sprejemanja sprememb Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 70/06). Vse OE Zavoda so v jeseni 2008 na OsrE oddale predloge za spremembo Pravilnika. OsrE se je z MOP in ARSO dogovorila o obliki oddanega strokovnega predloga spremembe Pravilnika. Do konca leta 2008 je Zavod pripravil analize predlogov OE in uredil določena poglavja sprememb Pravilnika, preostalo pa bomo izdelali v prvi polovici leta 2009. Rezultati analize so nam pokazali, da je 648 NV predlaganih za izbris iz registra (od tega 572 drevesnih NV), 1090 je novi predlogov za NV (742 jam, 348 ostalih NV, od tega 167 drevesnih) in 303 predlagane spremembe v registru pri obstoječih NV (sprememba imena, kratke oznake, zvrsti in pomena). Hkrati z zbiranjem predlogov za spremembo Pravilnika je Zavod v letu 2008 izvajal tudi popravke in čiščenje baze Naravovarstvenega atlasa.

Slika 3.1: Predlogi sprememb pri obstoječih NV glede na vrsto spremembe

Območna enota Celje

Na območju pristojnosti OE Celje smo v letu 2008 v okviru spremljanja stanja pregledali 48 naravnih vrednot. Za spremembe in dopolnitve Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot smo pripravili 109 predlogov novih naravnih vrednot in za 115 naravnih vrednot predlagali popravke oziroma spremembe (lokacija, zvrst, kratka oznaka). Največja pozornost v okviru spremljanja stanja je bila posvečena drevesom, ki so bila pregledana v okviru uresničevanja ciljev in namena strokovne naloge »Vrednotenje dreves in opredeljevanje drevesnih naravnih vrednot«, ter naravnim vrednotam, ki so bile pregledane v okviru terenskega ogleda za pripravo strokovnih mnenj in naravovarstvenih smernic za prostorske načrte in rabo naravnih dobrin.

Območna enota Kranj

Dokončali smo sistematično preverjanje stanja drevesnih in gozdnih ekosistemskih naravnih vrednot. Pregledali smo NV, ki so nizka in prehodna barja ter vse naravne vrednote v Udin borštu. Pregledali smo naravne vrednote, na katerih so bili izvedeni ali se načrtujejo posegi, bodisi pri pripravi naravovarstvenih smernic ali mnenj. Z Osrednjo enoto smo sodelovali pri pripravi vsebin za spremembo pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Nadaljevali smo s pripravo strokovnih meril za določitev ekosistemskih naravnih vrednot.

Območna enota Ljubljana

V okviru spremljanja stanja naravnih vrednot smo pregledali 101 naravno vrednoto. Delo smo opravljali večinoma ob pripravi naravovarstvenih smernic in strokovnih mnenj. Nadaljevali smo s pregledom stanja drevesnih naravnih vrednot. Najpomembnejši del aktivnosti v zvezi s spremljanjem stanja naravnih vrednot je predstavljala priprava strokovnih podlag za zavarovanje Radenskega polja. V ta namen so bile številne naravne vrednote tega območja zelo natančno preverjene in podatki ustrezno in obširno dopolnjeni. V občini Grosuplje smo sistematično preverili tudi ostale naravne vrednote.

Pripravili smo predloge sprememb naravnih vrednot za predvideno spremembo Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot.

Območna enota Maribor

V letu 2008 smo na terenu preverili 180 naravnih vrednot. Preglede smo večinoma opravili ob obiskih zaradi priprave strokovnih mnenj ali smernic ali zaradi zahtev lastnikov ali drugih uporabnikov. V zvezi s pripravo gradiva za spremembo Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot smo pripravili predloge sprememb

in dopolnitev, ki se nanašajo na 328 naravnih vrednot. Prevladujoči razlogi predlaganega izbrisa so uničenje NV (20) ali ne doseganje debelinskega kriterija pri drevesih. Pripravili smo 20 predlogov za določitev novih NV na osnovi opravljenega evidentiranja in ovrednotenja v letu 2008. Pripravili smo strokovna navodila za sanacijo osmih drevesnih NV in v petih primerih sodelovali pri izvajanju del na terenu.

Območna enota Nova Gorica

Načrtno smo pregledali 133 enot naravnih vrednot, povečini tistih, za katere so podatki najbolj zastareli. Med pregledanimi naravnimi vrednotami prevladujejo drevesne, ostale pa so geomorfološke, hidrološke in geološke. Na podlagi ugotovitev spremljanja stanja naravnih vrednot smo pripravili predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot.

Z namenom učinkovitejšega varstva podzemnih jam smo izvedli komunikacije z več jamarskimi društvi na Krasu.

Z Občino Idrija smo sodelovali pri aktivnostih za ustanovitev Geoparka Idrija z namenom ustreznega varovanja številnih geoloških naravnih vrednot v občini. Delo je obsegalo sodelovanje v Odboru za ustanovitev Geoparka Idrija in pripravi strokovnega gradiva za ustanovitev geoparka ter sodelovanje na 3. mednarodni konferenci UNESCO o geoparkih.

Območna enota Novo mesto

Pregledali smo 10 % naravnih vrednot. Pri tem smo zaradi aktualne problematike in izdelave naloge o ekosistemskih naravnih vrednotah posvetili več pozornosti gozdnim rezervatom. Prioriteta v tem letu je bila pregled stanja geoloških naravnih vrednot, ki smo se jih sistematično lotili.

Območna enota Piran

Pregledali smo predvideni delež vseh naravnih vrednot na območju enote in dodatno evidentirali tudi več novih. Večji del aktivnosti je potekal v okviru oblikovanja predlogov za predvidene spremembe pravilnika o naravnih vrednotah. Pomemben del aktivnosti na naravnih vrednotah pa je predstavljala priprava strokovnih podlag za ukrepe varstva na območju porečja Dragonje in Bracane. V ta namen so bili posamezni deli območja natančneje pregledani ter ustrezno popravljeni in/ali dodani podatki v zvezi z naravnimi vrednotami.

3.6 SPLOŠNO SPREMLJANJE STANJA OHRANJENOSTI NARAVE

Spremljanje stanja narave smo izvajali na varovanih območjih (naravne vrednote, EPO, območja Natura 2000, zavarovanih območjih) in tudi izven območij s statusom. Izvajali smo ga predvsem priložnostno, najpogosteje ob izvajanju drugih nalog, kot so izdelava naravovarstvenih smernic in strokovnih mnenj, pa tudi sistematično.

Preglednica 3.11: Pregled opravljenih ogledov območij v sklopu naloge spremljanja stanja ohranjenosti narave - število terenskih ogledov po območnih enotah (levo) in po tipu objekta (desno)

Enota	Spremljanje stanja narave	Spremljanje stanja narave zaradi posegov	Tip objekta	Spremljanje stanja narave	Spremljanje stanja narave zaradi posegov
CE	24	72	NV	150	176
KR	23	50	Natura	80	160
LJ	23	52	EPO	7	20
MB	66	104	ZO	168	174
NG	75	189	Splošno	21	27
NM	47	79	Skupaj	426	557
PI	165	11			
OsrE	3	0			
Skupaj	426	557			

Območna enota Celje

Sistematično smo spremljali stanje narave na območju Natura 2000 Boletina, kjer smo ponovno izvedli štetje velikonočnice ter na območju Savinja pri Šentjanžu, predvsem zaradi številnih posegov v to območje. Redno smo spremljali stanje narave na območju Volček, Dobje (Cerovec), Kum, dolina Gračnice, Kozjanskega parka ter delu Šmarskega potoka, kjer smo sodelovali pri izgradnji kolesarske steze ob Šmarskem potoku. Na terenu smo se z izvajalcem sproti dogovarjali o podrobnejšem načinu izvajanja del in ukrepov, ki so zmanjšali negativne vplive na naravo (npr.: nova struga brez oblog iz kamenja, takojšnja zasaditev obvodne vegetacije, do vzpostavitve novega pasu vegetacije se ohranjajo stare vrbe ob nekdanji strugi). Na podlagi obvestil o kršenju prepovedi plezanja v steni Kravice smo izvedli spremljanje stanja in ugotovili posledice kršitve (klini in vrvi v steni, uhojene poti). Na podlagi terenskih ugotovitev smo za naslednje leto predlagali postavitev ustreznih tabel, ki bi plezalce opozorile na prepoved plezanja.

Območna enota Kranj

Spremljanje stanja je bilo združeno s terenskimi ogledi za pripravo mnenj k posegom. Specifično je bilo preverjanje stanja vhoda v Medvedjo jamo (nasilno odstranjene vhodne rešetke), pregled rastišč narcis na Jeseniških rovtih (za pripravo načrtov gospodarjenja), Velika Planina (pregled sanacije po posegu), Prevojske gmajne (razvoj nadomestnega habitata), Ledine pri Ratečah (ogled z domačini glede povozov dvoživk), slap Čedca (podor slapa), rastišče lepega čoveljca v Trzinu (za pripravo novelacije odloka o zavarovanju).

Območna enota Maribor

Največ spremljanja stanja na terenu je potrebnega zaradi priprave strokovnih mnenj za posege in pripravo NV smernic. Ob tem pogosto ugotovimo, da se dejanske razmere na terenu bistveno razlikujejo od tistih, ki so opisane in predstavljene v dokumentaciji o nameravanem posegu. Tako na primer je nameravani poseg iz dokumentacije v naravi že izveden (na primer črne gradnje) in gre dejansko za legalizacijo, ali pa ugotovimo, da je zemljišče, ki ima po naših podatkih določene naravovarstvene vsebine in naravovarstveni status, v naravi že degradirano. V hujših primerih o kršitvah obveščamo pristojne inšpekcije in druge strokovne službe ali celo podamo pisne prijave. Ocenjujemo, da bi morali temu delu posvetiti večjo pozornost. Zaradi povečevanja števila zadev beležimo skrajševanje časa, ki ga lahko namenimo spremljanju stanja na terenu.

Območna enota Nova Gorica

Sistematično in redno spremljanje stanja narave je bilo posebej zahtevno ob izvajanju nekaterih posegov na zavarovanih območjih v Posočju (gradnja mostu pri Mlinču na Mangrškpotoku ter drugih objektov za odpravo posledic plazu Stovžje v strugah Predilnice in Koritnice). Obsežnejša spremljanja stanja smo izvajali tudi v strugah Soče, Tolminke, Idrijce, Bače in Nadiže ter pritokih zaradi jemanja naplavin, vodnogospodarskih posegov ter različnih drugih posegov. Spremljanje stanja v strugi Soče pod Dobljarjem in Avščka so bili izvajani zaradi gradnje črpalne hidroelektrarne Avče.

Nadaljevali smo z načrtnim spremljanjem stanja območja Mlak, ki sodi v dogovorjen in z naravovarstvenimi pogoji zahtevan »naravovarstveni nadzor« zaradi gradnje in uporabe strelišča na vojaškem poligonu znotraj varovanega območja. Poročilo o spremljanju stanja smo oddali investitorju posegov (Ministrstvo za obrambo).

Pri spremljanju stanja ugotavljamo številne kršitve in nedovoljena poseganja v naravo, ki jih tudi prijavljamo pristojni inšpekciji.

Območna enota Novo mesto

Spremljanje stanja smo opravljali v sklopu priprave strokovnih mnenj, naravovarstvenih smernic in v okviru preverjanja stanja naravnih vrednot ter upoštevanja naravovarstvenih pogojev. Spremljanja smo velikokrat opravljali skupaj s predstavniki upravljavcev voda, predstavniki Zavoda za gozdove, upravljavci zavarovanih območij in z inšpekcijskimi službami.

Območna enota Piran

Pretežni del spremljanja stanja ohranjenosti narave je bil kakor običajno vezan na ogleda, ki so bili sicer namenjeni različnim posegom, pripravi smernic in pa oblikovanju sprememb pravilnika o določitvi naravnih vrednot.

3.7 DEJAVNOSTI, VEZANE NA ZAVAROVANA OBMOČJA, VKLJUČNO S PRIPRAVO STROKOVNIH PODLAG

Dejavnosti, vezane na zavarovana območja so predvsem: sodelovanje z upravljavci (pri tistih zavarovanih območjih, ki upravljavca imajo), sodelovanje z ustanovitelji območij (v tistih območjih, ki nimajo upravljavca), svetovanje lastnikom zemljišč znotraj zavarovanih območij, priprava strokovnih podlag za različne ukrepe varstva narave (predvsem zavarovanje in začasno zavarovanje) ter sodelovanje z MOP pri opredeljevanju in razreševanju različnih strokovnih in upravljaljskih problemov v zavarovanih območjih.

3.7.1 Zavarovana območja

Zakonska določila za izvajanje nalog, povezanih z zavarovanimi območji, so navedena v ZON. V letu 2008 smo izvajali z ZON predpisane naloge na zavarovanih območjih. Sodelovali smo z upravljavci na zavarovanih območjih, ki imajo upravljavca, predvsem z vidika priprave načrtov upravljanja. V zvezi s tem je Skupina za strokovni razvoj obravnavala problematiko vsebine in obsega sodelovanja Zavoda pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij. Izvajali smo upravljaljske aktivnosti na območju KP Strunjan. Veliko aktivnosti je potekalo v zvezi z ustanovitvijo Krajinskega parka Ljubljansko barje, ki je bil ustanovljen 9. oktobra 2008. Sodelovanje s Sektorjem za zavarovana območja MOP je bilo usklajeno. Lastnikom zemljišč znotraj zavarovanih območij smo dajali pojasnila zlasti v zvezi s pravili ravnanja ter prodajo nepremičnin, s strokovnimi mnenji in soglasji po občinskih predpisih smo usmerjali načrtovano rabo skladno s cilji in nameni varstva. Sodelovali smo tudi v postopku podeljevanja koncesije za Postojnski in Predjamski jamski sistem, vključno s pripravo strokovnih gradiv za pripravo koncesijskega akta in programov rabe. Posamezne območne enote Zavoda so na tem področju v letu 2008 opravile spodaj opisane naloge.

Območna enota Celje

Na podlagi programa MOP smo skupaj z Območno enoto Kranj sodelovali v procesu ustanavljanja regijskega parka Kamniško Savinjske Alpe. Največ aktivnosti je bilo opravljenih do jeseni. Zavod je opravil strokovni del nalog pri sooblikovanju vsebine osnutka uredbe. Konkretno naloge so se nanašale na pripravo varstvenih režimov za predlagana ožja območja zavarovanja, sodelovanje pri pripravi gradiva za medresorsko usklajevanje ter sestanke z nosilcem MOP in koordinatorjem Logarska dolina d.o.o.

Z upravljavcem zavarovanega območja regijski park Kozjanski park smo aktivno sodelovali skozi celotno leto. Naloge se nanašajo na skupne terenske ogledne zavarovanega območja, pripravo naravovarstvenih smernic in zahtevnejših mnenj. Kot že leta nazaj smo tudi v letu 2008 sodelovali na prireditvi Kozjansko jabolko s predstavitvijo Zavoda na stojnici. V decembru smo na Območni enoti Celje gostili direktorja in strokovne sodelavce parka. Na srečanju smo pogledali naše aktivnosti opravljene v iztekajočem se letu s pogledom v leto 2009.

V obstoječem zavarovanju krajinskega parka Boč nismo izvajali aktivnosti v zvezi z izdelavo strokovnih podlag in drugih aktivnosti, ker s strani MOP nismo bili pozvani k le-tem.

Območna enota Kranj

S Triglavskim narodnim parkom smo redno sodelovali pri pripravi naravovarstvenih smernic in naravovarstvenih mnenj ter soglasij, predvsem za zahtevnejše objekte. Udeležili smo se srečanj komisije za pripravo Zakona o Triglavskem narodnem parku. Udeležili smo se tudi posvetov v organizaciji upravljavca TNP na različne aktualne teme (zakon o TNP, usmerjanje posegov v prostor ipd).

Z Občino Kranjska Gora smo izvedli ureditev dela sprehajalne poti na Zelencih, urejali problematiko vstopnega objekta v Zelence ter se dogovarjali o vsebinah bodočih projektov.

Območna enota Ljubljana

Veliko časa je bilo posvečenega ustanavljanju KP Ljubljansko barje. Z MOP smo sodelovali na usklajevalnih sestankih z župani in predstavniki občin na Ljubljanskem barju, ki so potekali tudi na terenu. V tem letu je bil v sodelovanju z MOP z mnogo truda ustanovljen krajinski park Ljubljansko barje. Sodelujemo z upravljavci zavarovanih območij, in sicer z MOL (krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib), ki so začeli s pripravo upravljalvskega načrta, v katero smo vključeni.

Območna enota Maribor

Nadaljevali smo sodelovanje z Javnim zavodom KP Goričko pri pripravi načrta upravljanja. Za ta namen smo imeli več delovnih sestankov na Goričkem, v skupini za strokovni razvoj na našem Zavodu in tudi na MOP. Pozornost smo osredotočili na pripravo upravljalvskih izhodišč in predlagali, da se z načrtom upravljanja v prvi vrsti izkoristijo možnosti upravljanja državnih zemljišč, tako da se v pogodbah o najemu teh zemljišč določi ustrezna raba, skladna z ekološkimi potrebami habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst. Kot naslednjo prioriteto smo predlagali intenziviranje prizadevanj za vključevanje lastnikov kmetijskih zemljišč v ukrepe KOP. V okviru nadaljevanja prizadevanj za novo zavarovanje KP Rački ribniki – Požeg smo pripravili predstavitev stanja v naravi in aktualne problematike za člane sveta ZRSVN. Za ostala zavarovana območja, ki so v večini primerov KP po občinskih predpisih smo v glavnem skrbeli tako, da smo s strokovnimi mnenji in soglasji po občinskih predpisih, usmerjali načrtovano rabo skladno s cilji in nameni varstva. Za taka območja smo izdelali tudi večje število mnenj o primernosti zamenjave različnih kmetijskih zemljišč v državni lasti glede na njihov naravovarstveni pomen.

Območna enota Nova Gorica

Po ustaljenem načinu smo sodelovali z upravljavcem Triglavskega narodnega parka in Regijskega parka Škocjanske jame ter koncesionarjem Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema pri izvajanju različnih nalog (naravovarstvene smernice, strokovna mnenja itd.) in pri reševanju različnih strokovnih zadev. Na zavarovanih območjih brez upravljavca smo zainteresiranim lastnikom zemljišč dajali pojasnila zlasti v zvezi s pravili ravnanja ter prodajo nepremičnin.

Sodelovali smo v postopku podeljevanja koncesije za Postojnski in Predjamski jamski sistem ter pripravi dolgoročnega in petletnega programa rabe za oba jamska sistema. Sodelovanje je obsegalo delo v Komisiji za izročitev jamske infrastrukture in drugih stvari, ki služijo rabi NV ter pri pripravi strokovnih gradiv za pripravo koncesijskega akta in navedenih programov rabe.

Izdelali smo natančnejšo digitalno interpretacijo mej vseh zavarovanih območij na teritoriju enote. Naloga je obsegala pregled vseh digitalnih podatkov mej ter interpretacijo na osnovi aktov o zavarovanju. Obsežna naloga, ki je bila izvedena nenačrtovano, je zato potekala dalj časa.

Območna enota Novo mesto

Z upravljavci zavarovanih območij (Kozjanski park, KP Kolpa, RIC Bela krajina) je sodelovanje potekalo priložnostno.

Pri pripravi naravovarstvenih smernic za OPN Črnomelj smo k sodelovanju povabili Javni zavod KP Kolpa. Manjše sodelovanje je z upravo parka steklo v zvezi z nelegalno gradnjo ceste Damelj – Kot, katere investitor je bila občina Črnomelj v okviru sredstev Službe vlade za regionalni razvoj. Upravljavec se je zavzel, da bo stekel postopek legalizacije in sanacije, kar se žal še ni zgodilo. Z upravljavci smo informativno sodelovali pri pripravi strokovnega gradiva za spremembo pravilnika o naravnih vrednotah. Problematično je sodelovanje z upravljavcem RIC Bela krajina, ki se ne odziva na naša opozorila glede problematične namenske rabe kmetijskih zemljišč v krajinskem parku Lahinja. Pri pripravi strokovnih mnenj v zvezi s posegi zglede sodelujemo s Kozjanskim parkom. Na zavarovanih območjih, ki nimajo upravljavca, izvajamo redne naloge.

Območna enota Piran

V letu 2008 je potrebno posebej poudariti izvajanje nekaterih upravljalvskih aktivnosti na območju KP Strunjan. Na osnovi dogovora z MOP smo tudi v letu 2008 intenzivno spremljali stanje v parku z vidika števila obiskovalcev območja, števila plovil (sidranje v NR) in vozil (parkiranje, degradacija habitatnih tipov), ter evidentirali številne druge probleme in težave, vezane na bodoče upravljanje krajinskega parka. Na terenu smo bili prisotni dnevno, pri čemer smo veliko pozornosti namenili tudi stikom z domačini in drugimi

deležniki. V začetku novembra smo s stojnico in različnimi publikacijami na temo ohranjanja narave sodelovali na vsakoletnem prazniku kakijev, pripravili pa smo tudi dve predstavitvi parka ter voden sprehod za javnost na območje obeh naravnih rezervatov. Z ustanovitvijo Javnega zavoda KP Strunjan je bil del aktivnosti namenjen sodelovanju z novim zavodom pri opredeljevanju programa dela parka, prednostnih aktivnosti ipd.

Z upravljavcem KP Sečoveljske soline smo aktivno sodelovali pri pripravi naravovarstvenih smernic za prostorske akte in izdaji mnenj k okoljskim poročilom (usklajevanja). S podajanjem pripomb na osnutke smo sodelovali pri pripravi interpretativnih tabel za Škocjanski zatok (upravljavec DOPPS).

3.7.2 Priprava strokovnih podlag za ukrepe varstva narave

Aktivnosti v zvezi s pripravo strokovnih podlag za ukrepe varstva so potekale usklajeno z MOP, zaradi povečanega obsega dela na drugih nalogah pa je zaključek priprave strokovnih podlag za zavarovanje Planinskega polja in KP Dragonja prestavljen v leto 2009.

Zavod je v letu 2008 izdelal štiri strokovne predloge za ukrepe varstva narave (gl. preglednico 3.13), in sicer tri za zavarovanje ter ene za skrbništvo (gl. preglednico 3.12). Od teh je bila izdelava dveh strokovnih podlag napovedana v letošnjem programu dela, dve pa smo pripravili dodatno. Dveh napovedanih nismo končali v letu 2008, podrobnosti so podane v opisih pri posameznih območnih enotah spodaj ter v prilogi 2.

Preglednica 3.12: Pregled števila izdelkov za izvajanje ukrepov varstva narave

Enota	Vrsta varstva				
	Obnova delov narave	Začasno zavarovanje	Zavarovano območje	Pogodbeno varstvo	Skrbništvo
CE	0	0	0	0	0
KR	0	0	1	0	0
LJ	0	0	1	0	1
MB	0	0	1	0	0
NG	0	0	0	0	0
NM	0	0	0	0	0
PI	0	0	0	0	0
OsrE	0	0	0	0	0
Skupaj	0	0	3	0	1

Preglednica 3.13: Pregled realiziranih strokovnih podlag, napovedanih v programu dela za 2008

Območna enota	Napovedane strokovne podlage za 2008	Končane strokovne podlage	Delež realizacije (%)
CE	1	0	0
KR	1	1	100
LJ	1	2	200
MB	0	1	/
NG	1	0	0
NM	0	0	0
PI	1	0	0
OsrE	0	0	0
Skupaj	5	4	80

Za podrobnosti glej prilogo 2.

Območna enota Celje

V letu 2008 nismo izdelali novih strokovnih podlag za ukrepe varstva, ker MOP ni pristopil k postopku.

Območna enota Kranj

Izdelali smo strokovne podlage za zavarovanje območja Udin boršt.

Območna enota Ljubljana

Pričeli smo s pripravo strokovnih podlag za KP Radensko polje ter jih tudi oddali na MOP. V zvezi s tem smo preverili teren in določili meje KP ter ožjih con znotraj le tega. Večkrat smo se na to temo srečali s predstavniki MOP, lokalne skupnosti in Centra Grajski vrt Boštanj. Izdelali smo tudi strokovni predlog ukrepa varstva rudišča Sitarjevec, kjer smo kot primerna opredelili dva ukrepa: skrbništvo ali zavarovanje kot naravni spomenik.

Območna enota Maribor

V sodelovanju z občino Prevalje smo izdelali Strokovni predlog priprave ukrepov varstva NV v občini in ga predstavili občinskemu svetu. To je bil prvi primer takih strokovnih podlag, ki smo ga izdelali po daljšem usklajevanju z različnimi deležniki. Tudi v Mestni občini Maribor, kjer je bil na osnovi strokovnih podlag iz leta 2007 (Občinski program varstva okolja) v letu 2008 sprejet finančni plan za upravljanje zavarovanih območij (NV, KP), ki jih je občina sama zavarovala z občinskim odlokom leta 1992. Na naš predlog je bila reorganizirana dosedanja občinska strokovna služba za varstvo okolja, ki je zdaj pristojna tudi za varstvo narave.

Območna enota Nova Gorica

V programu načrtovana izdelava strokovnih podlag za zavarovanje Planinskega polja ni bila izdelana, kar je bilo usklajeno tudi z MOP. Vzrok za to je bila zlasti obsežna in nenačrtovana naloga na že zavarovanih območjih (Postojnska jama in Predjamski jamski sistem).

Območna enota Piran

V skladu z dogovorom na MOP smo pristopili k pripravi strokovnih podlag za izvajanje ukrepov varstva narave na območju porečja Dragonje in Bracane oz. na območju predvidenega Krajinskega parka Dragonja. Kljub dejstvu, da je bilo v zvezi s predvideno ustanovitvijo parka že v prejšnjih dveh desetletjih veliko narejenega, se je naloga izkazala za zelo zahtevno. Delo na strokovnih podlagah je bilo oteženo tudi zaradi bistveno intenzivnejše aktivnosti sodelavcev in sodelavk enote na drugih vsebinah, predvsem na NV smernicah, strokovnih mnenjih in na vsebinah Konvencije o biotski raznovrstnosti. V skladu z navedenim bo osnutek strokovnih podlag pripravljen v začetku leta 2009.

3.8 STROKOVNI NADZOR NAD IZVAJANJEM NARAVOVARSTVENIH NALOG

Zakonska izhodišča za izvajanje nalog, povezanih s strokovnim nadzorom, so:

- 117. člen Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS št. 96/04 – ZON-UPB2), na osnovi katerega Zavod na podlagi javnega pooblastila opravlja strokovni nadzor nad izvajanjem naravovarstvenih nalog, in
- 48. člen Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS št. 2/2004), na osnovi katerega Zavod opravlja strokovni nadzor nad izvajanjem nalog, ki se izvajajo na podlagi javnega pooblastila na podlagi tega zakona.

Strokovni nadzor zagotavljata sistem organizacije Zavoda in organizacija področja varstva narave v Sloveniji.

V letu 2008 smo na tem področju nadaljevali z nalogami, ki zagotavljajo:

- usklajen strokovni razvoj in delo znotraj Zavoda (Skupina za strokovni razvoj, Skupina za favno in floro, Skupina za nadgradnjo sistema naravnih vrednot, Skupina za geologijo),
- razvijanje in vzdrževanje enotnih pristopov k reševanju nalog in problemov ter razvijanje enotnih metodologij naravovarstvene stroke, skladno s strokovnimi izhodišči,
- širjenje naravovarstvenega pogleda in pristopa na druge subjekte in širšo družbo.

3.9 OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Zavod RS za varstvo narave o svojem delu obvešča javnost in jo osvešča o pomenu naravovarstva. Veliko pozornosti namenjamo tako notranji kot zunanji, strokovni in zainteresirani javnosti. Za vsako izmed javnosti pripravimo strategijo in ustrezne pristope (predstavitve, sporočila za javnost, organizacija dogodkov, itd.). Pomembnejši načini obveščanja javnosti so preko medijev, s pomočjo izvedbe akcij, zainteresirani javnosti pa posredujemo informacije javnega značaja.

3.9.1 Ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave

V letu 2008 smo izvajali promocijo Zavoda in namenili poseben poudarek medijem. Rezultat dela z mediji je bilo trikratno povabilo v oddajo Studio ob 17h na nacionalni radijski postaji. Direktor je kot gost zastopal Zavod v treh večjih sobotnih prilogah: v Delu, Dnevniku in 7D. S člankom smo uspeli priti v Delovo prilogo Znanost in tudi sicer smo se v vseh medijih pojavljali veliko. To nam je uspelo z 28 sporočili za javnost, štirimi novinarskimi konferencami, kar 79 avtorskimi prispevki in več kot stokrat smo v obliki intervjuja ali kako drugače sodelovali pri novinarskem prispevku. Z mediji dobro sodelujejo tudi območne enote in Zavod je tudi s pomočjo njih v letu 2008 pridobil na svojem ugledu. Sicer smo pojavljanje v medijih tudi redno spremljali s pomočjo naročenega »clippinga«, a se je sredi leta ta dejavnost tako močno podražila, da smo lahko ostali le še pri prejemanju tiskanih objav.

Med večjimi, v medijih odmevnejšimi akcijami, je bil Svetovni dan mokrišč, ko smo na novinarsko konferenco pritegnili tudi strokovnjake iz drugih institucij in za nekaj dni res polnili celoten medijski prostor, izjemno odmevne so bile Evropske noči nočnih metuljev, cvetenje velikonočnice, postavitve ograj za žabe in postavitve gnezdilnic na Jelovici.

Veliko truda je bilo vloženega v vzpostavitev cikla Slovenskega naravoslovnega filma, kjer smo dosegli dogovor s Prirodoslovnim muzejem Slovenije, da se cikel odvija v njihovih prostorih, potekal pa bo v začetku leta 2009. O rezultatih bomo poročali v naslednjem poročilu.

S komunikacijo, različnimi povabili in vključevanji drugih institucij v posamezne dogodke ali akcije, je Zavod v letu 2008 veliko naredil na področju povezovanja različnih strokovnih institucij na domačem in mednarodnem nivoju.

Preglednica 3.14: Objave v medijih ter izvedena predavanja in predstavitve za različne dejavnosti

Enota	Avtorski prispevek	Intervju	Sodelovanje pri novinarskem prispevku	Sporočila za javnost	Tiskovna konferenca	Predstavitve
CE	0	7	2	0	0	9
KR	5	0	5	0	0	6
LJ	3	1	4	0	0	10
MB	8	11	19	0	0	15
NG	7	1	1	0	0	7
NM	29	12	8	0	0	6
PI	17	12	10	0	0	7
OsrE	10	6	2	28	4	0
Skupaj	79	50	51	28	4	60

Glej tudi prilogo 4.

Območna enota Piran

V sodelovanju s časopisno hišo Primorske novice smo že tretje leto zapored uredili tri priloge k njihovem istoimenskemu dnevniku. Priloge obravnavajo različne vsebine s področja varstva naravnih vrednot in ohranjanja biotske raznovrstnosti. Aprilska priloga je obravnavala reke jadranskega povodja, julijska pa naravne parke in deveto zasedanje pogodbenic konvencije o biotski raznovrstnosti. Osrednja tema tretje, decembrske priloge pa so bili prispevki in zaključki mednarodnega strokovnega srečanja na temo vplivov človekovih dejavnosti na morju, morskem obrežju in zaledju, na biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana, ki ga je v mesecu oktobru v Piranu organiziral naš Zavod.

3.9.2 Naravovarstvene akcije (razstave, označevalne table, brošure in druge akcije)

Za leto 2008 smo načrtovali najrazličnejše akcije (publikacije, table, idr.) in jih nekaj tudi uspešno izvedli.

V drugi polovici leta so bila s strani MOP ustavljena sredstva za naravovarstvene akcije, zato nekaj akcij ni bilo izvedenih. Izvedene bodo, ko bodo s strani MOP ponovno zagotovljena sredstva za naravovarstvene akcije.

Kljub temu smo izvedli nekaj dodatnih akcij, za katere smo sredstva pridobili iz projektov (npr. dodatna sredstva iz projekta Interreg), iz sredstev, ki jih za naše naravovarstveno delo namenja Kneževina Monako ter sponzorskih ali drugače pridobljenih sredstev. Med akcije smo umestili tudi intervencije, ki smo jih izvedli v letu 2008.

Preglednica 3.15: Pregled števila izvedenih naravovarstvenih akcij: razstave, publikacije ter označitve in druge akcije

Enota	Označitve in druge akcije	Publikacija	Razstava
CE	1	1	0
KR	2	0	1
LJ	1	0	0
MB	1	1	3
NG	3	0	1
NM	5	0	0
PI	3	0	1
OsrE	0	1	1
Skupaj	16	3	7

Realizacija za leto 2008 načrtovanih naravovarstvenih akcij je podrobno prikazana v prilogi 3.

Območna enota Celje

V letu 2008 smo izdelali že drugo zgibanko iz serije Bonton - »Na obisku ob morju«, pri kateri smo bili na območni enoti nosilec in koordinator akcije. Intenzivno so sodelovale Območni enoti Piran in Maribor ter Osrednja enota. Aktivno smo sodelovali pri sanaciji drevesne naravne vrednote državnega pomena Medlog – platane. V avgustovskem neurju je bila ena od platan, ki stojijo v neposredni bližini Vrtnarske šole in upravne zgradbe Vrtnarstva Celje, močno poškodovana. Predstavniki Območne enote Celje je vodil, nudil strokovno pomoč in koordiniral sanacijo, ki jo je financiral MOP.

Območna enota Kranj

Za izbrana območja Jeseniških rovtov smo pripravili predloge načrtov gospodarjenja, s katerimi se ohranja biotska pestrost območij. V okviru akcije smo kontaktirali z lastniki in kmetijsko pospeševalko in tudi predstavili končne izdelke lastnikom.

Postavili smo 75 gnezdilnic za koconogega čuka in kozačo na Jelovici, za kar je bilo treba izbrati primerne lokacije (v sodelovanju z ornitologi in ZGS), pridobiti soglasja lastnikov in izbrati primerne izvajalca.

S Planinsko zveze Slovenije smo z avtorskimi prispevki sodelovali pri natisu brošure o Karlu Zoisu.

Območna enota Ljubljana

Zavod, Naturo 2000 in različne projekte Zavoda smo zelo uspešno predstavili na sejmu Narava-Zdravje na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Sodelovali smo na okrogli mizi Življenje v Krajinskem parku Ljubljansko barje in predstavili izhodišča za varstvo narave na Ljubljanskem barju v okviru javne obravnave osnutka Uredbe o KP Ljubljansko barje, občinam Vrhnika, Ig, Brezovica, Škofljica, Borovnica, Log in MOL.

Območna enota Maribor

V sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije v Ljubljani smo organizirali dve razstavi (vitrina četrletja) in sicer Narava vzhodnih Haloz, od februarja do maja in Geološki zakladi Goričkega, od novembra 2008 do januarja 2009. Razstavo o naravi Haloz smo postavili tudi v knjižnici Josipa Vošnjaka v Slovenski Bistrici od junija do julija 2008. Poleg tega smo organizirali ponovno postavitve tradicionalnih razstav o Naturo 2000 v Sloveniji v Gradu na Goričkem ob Dnevu parkov ter razstavo Rastlinstvo Pohorja in Natura 2000 v Dravogradu. Pri vseh omenjenih razstavah smo imeli ob otvoritvi uvodno predavanje, s katerim smo predstavili delo Zavoda, pomen ohranjanja narave in podrobno vsebino razstave. V sodelovanju z OE Celje in OE Piran smo pripravili zloženko Na obisku ob morju. Organizirali smo pripravo in izid knjižice Geološki zakladi Goričkega, ki je bila pri javnosti zelo lepo sprejeta in je zato doživela že prvi ponatis. Posebnost te knjižice je tudi v tem, da so bila vsa potrebna finančna sredstva zbrana na sponzorski način od občin in gospodarskih organizacij. V celoti smo izvedli tudi program postavitve označevalnih tabel, ki je obsegal dve označitvi: KP Topla (rudišče) in Stari Fridrih. Dodatno k temu smo sodelovali pri označitvi in predstavitvi (označevalne in interpretacijske table) sedmih naravnih vrednot: Dravograjsko jezero, Košenjak – Kozji vrh, Velka gozd, Velka potok, Bukovje, Kozji vrh in Goriški vrh, za katere je finančna sredstva prispevala občina Dravograd.

Območna enota Nova Gorica

Načrtovanih akcij in publikacij nismo izdelali zaradi pomanjkanja sredstev.

Organizirali smo sanacijsko vzdrževalna dela na zavarovani lipi v Zagorju. Dela je finančno omogočila Občina Pivka.

Z Zavodom za gozdove OE Postojna in Notranjskim muzejem smo sodelovali pri pripravi razstave Vaške lipe na Pivškem ter pri pripravi istoimenske brošure.

Z Zavodom Rdeči apolon in Razvojnimi društvom Pliska smo bili soorganizatorji pohoda Od kala do kala v okolici Pliskovice na Krasu.

Območna enota Novo mesto

V okviru nenačrtovanih akcij smo izvedli v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi sanacijo Napoleonove vrbe, v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije pa obročkanje belih štorkelj (84 mladičev). Aktivno smo sodelovali pri označitvi in otvoritvi Bečke jame in Učne poti Kolpa - Kučer. Ob otvoritvah slednjih smo pripravili strokovno gradivo za zloženke in sodelovali pri vodenju pohodnikov. Aktivno sodelujemo pri

izvajanju naravoslovnih dni z osnovnimi šolami. V sodelovanju z Dolenjskim listom smo uspešno izvedli foto natečaj in razstavo »Dolenjske reke in potoki«. Pri izdaji knjige »Živi svet Vrbine«, avtorja Branka Brečka (izdajatelj Agencija za radioaktivne odpadke (ARAO)) smo sodelovali kot strokovni recenzenti ter pripravili uvodno poglavje. Za vse planirane akcije v letu 2008 (Klevez, Litotidne školjke ob Sušici, Rumeni sleč), ki pa so bile zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ustavljene, smo pripravili vsebine za pojasnjevalne table in zloženke, ki čakajo na realizacijo.

Območna enota Piran

V letu 2008 smo uspešno izvedli vse načrtovane akcije, tako tiste, ki so bile načrtovane v okviru različni projektov (sanacija brežin Stjuže, razstava o Stjuži, interpretativne table pod Belvederjem - klif in KP Strunjan), na pobudo lokalnih skupnosti (informativne table v parku Rastelli) ali v okviru upravljaljskih vsebin na območju KP Strunjan (Postavitev novih plovk, vzdrževalna dela na plovkah in pridobitev idejne zasnove za sanacijo mostu na izlivnem delu Stjuže). Posebej velja omeniti sodelovanje pri pripravi zgibanke iz serije Bonton - »Na obisku ob morju«, ki prinaša pravila o obnašanju na morski obali v treh jezikih (slovenskem, angleškem in italijanskem).

3.9.3 Izpolnjevanje določil Zakona o dostopu do informacij javnega značaja

V spodnji preglednici so preštete vloge za dostop do informacij javnega značaja po posameznih notranjih organizacijskih enotah. Razdelili smo jih v dve kategoriji: ugodeni in zavrjeni primeri.

Preglednica 3.16: Število rešenih vlog na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja

Enota	Ugodene	Zavrjene
CE	4	1
KR	14	1
LJ	16	4
MB	11	1
NG	13	1
NM	9	0
PI	4	0
Osrednja	13	1
Skupaj	84	9

Pri zavrjenih vlogah za dostop do informacij javnega značaja je bil v večini primerov razlog za zavrnitev dostopnost zahtevanih informacij na svetovnem spletu (peti odstavek 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja) ali pa ugotovitev, da Zavod ni dolžan zbirati zahtevanih podatkov ter z njimi dejansko ne razpolaga.

4 DRUGE DEJAVNOSTI

V tem poglavju so predstavljeni t.i. zunanji projekti (projekti, za katera vsaj del sredstev pride od drugje, tj. ne iz državnega proračuna), sodelovanje v različnih (zunanjih) telesih (kot je npr. Svet Zavoda za gozdove Slovenije), aktivne udeležbe na konferencah in drugih strokovnih srečanjih ter izobraževanje delavcev Zavoda v letu 2008.

4.1 ZUNANJI PROJEKTI S PODROČJA VARSTVA NARAVE

Zavod se je kot nosilec, partner oziroma svetovalec vključeval tudi v zunanje projekte (glej Prilogo 6: Pregled sodelovanja Zavoda v zunanjih projektih). V spodnjem besedilu so podane aktivnosti Zavoda v zunanjih projektih za leto 2008.

4.1.1 Projekti v teku

4.1.1.1 1001 kal – 1001 zgodba o življenju

Z odobritvijo dodatnih sredstev za projekt 1001 kal – 1001 zgodba o življenju, smo izvedli ponatis večine promocijskega materiala, izdelanega v času projekta. Izdelan je bil ponatis vseh osmih zloženkov o kalih ter priročnika Okrogla voda ter natis rokavnika s tematsko vsebino projekta. Z izvedenim delom smo še dodatno presegli načrtovane rezultate sicer že zaključenega projekta (prvotno je trajal do 15.12.2007 in bil nato podaljšan do 30.09.2008), financiranega v okviru programa pobude Skupnosti INTERREG III A Slovenija–Italija 2000–2006.

4.1.1.2 Natura 2000 za boljšo kakovost življenja

Projekt, financiran v okviru programa pobude Skupnosti INTERREG III A Slovenija–Italija 2000–2006 in katerega nosilec je Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, se je v preteklem letu zaključil. Zavod (OE Nova Gorica in OE Piran) je v projektu sodeloval kot partner. Vključen je bil po potrebi, zlasti s svetovanjem pri pripravi različnih promocijskih gradiv. V preteklem letu smo sodelovali pri pripravi promocijskega gradiva za gospodarjenje s suhimi travišči na Krasu, pomembnimi za ohranjanje evropsko ogroženih vrst ptic.

4.1.1.3 Informacijski sistem o stanju morskega okolja v Tržaškem zalivu

Projekt je potekal v okviru pobude Skupnosti Interreg III A Slovenija-Italija 2000-2006, prijavitelj pa je bil Nacionalni inštitut za biologijo, Morska biološka postaja Piran. Zaradi nekaterih tehničnih in organizacijskih težav se je projekt zaključil šele v prvi polovici leta 2008. V začetku leta je bila postavljena podvodna kamera na morsko dno na NS Rt Madona ter vzpostavljena povezava z optičnim omrežjem. Kljub uspešni namestitvi in izvedbi povezave so nekatere tehnične težave še nerešene, zato je kamera skozi vse leto 2008 obratovala testno, kar pa je kljub temu omogočalo občasno spremljanje »žive slike« z morskega dna na spletni strani Morske biološke postaje.

4.1.1.4 Ohranimo želvo v slovenskem morju

V letu 2008 so aktivnosti na projektu Ohranimo želvo v slovenskem morju sicer ponovno stekle, vendar pa je bil prvotno predvideni program aktivnosti nekoliko okrnjen zaradi poznega podpisu

dogovora med družbo Petrol d.d. in MOP ter posledično pogodbe med družbo Petrol d.d. in Zavodom RS za varstvo narave. Ob sodelovanju z zavodom Biocen je bilo pripravljeno novo besedilo zgibanke o morskih želvah, ponovno vzpostavljeno sodelovanje z ribiči ter pripravljene strokovne podlage za nacionalni akcijski načrt. Sprejet je bil tudi načelen dogovor z družbo Petrol d.d. o nadaljevanju sodelovanja v letu 2009.

4.1.1.5 Projekti v okviru Barcelonske in Alpske konvencije

Aktivnosti v letu 2008 so bile povezane z uresničevanjem vsebin dogovora o sodelovanju s Kneževino Monako, sklenjenega za obdobje 2007-2009. Tako so bile uspešno izvedene predvidene aktivnosti v Triglavskem narodnem parku, postavljene so bile gnezdilnice na Jelovici in izvajane aktivnosti v sklopu ohranjanja narcisnih travnikov. Izvedena so bila predvidena sanacijska dela na SZ brežini lagune Stjuža, nadaljevalo se je kartiranje morskih habitatnih tipov, sanirani erozijski jarki na območju NS Debeli rtič in organizirano mednarodno strokovno srečanje na temo vplivov človeka na morsko biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana. V zvezi s projektom predstavitve Divjega jezera je bilo pripravljeno tekstualno in slikovno gradivo za načrtovane informativne table.

4.1.1.6 BIOMURA

Projekt poteka v okviru program LIFE IV- Narava. Nosilec je Inštitut za vode RS, naš Zavod pa sodeluje kot partner. Projekt poteka od 1.10.2006 do 1.10.2011. Njegov namen je ohranjanje habitatnih tipov in habitatov vrst oz. izboljšanje stanja in ekoloških dejavnikov na projektnem območju (leži v dolžini 8,3 km toka reke Mure na površini 15,2 km²). Glavni prispevek Zavoda je komunikacija Nature 2000 z vsemi deležniki. V letu 2008 je bil poudarek našega dela na usklajevanju načrtovanih naravovarstvenih ukrepov. Za ta namen smo vsem sodelujočim partnerjem, nosilcem projekta, načrtovalcem in izvajalcem, predstavili podrobne ekološke zahteve habitatnih tipov in vrst.

4.1.2 Poprojektne aktivnosti

4.1.2.1 LIFE04NAT/SI/000240 »Natura 2000 v Sloveniji – upravljalovski modeli in informacijski sistem«

Projekt se je zaključil 31. 12. 2007, rok za oddajo končnega poročila pa je bil 31. 3. 2008. V prvih treh mesecih leta 2008 smo tako intenzivno pripravljali končno poročilo projekta, tehnični in finančni del. Poročilo je bilo oddano v roku. V skladu s standardnimi upravnimi določbami EU za projekt LIFE je bila v začetku leta 2008 izvedena tudi zunanja (finančna in izvedbena) revizija projekta. Revizorsko poročilo je bilo priloženo končnemu poročilu. V juliju je revizijo projekta v sklopu vzorčnega preverjanja upravičenosti porabe sredstev finančnega programa LIFE izvedlo Evropsko računsko sodišče iz Luxemburga. Z računskimi sodniki smo bili en delovni dan na terenu, na projektnem območju Jovsi in Dobrava, kjer smo jim skupaj s projektnimi partnerji pokazali in obrazložili izvedene projektne aktivnosti, en dan pa smo odgovarjali na njihova vprašanja iz poslovanja projekta in sodelovanja z oddelkom LIFE DG Environment iz Bruslja. V drugi polovici leta smo oddelku LIFE DG Environment na njihovo zahtevo posredovali še zahtevana dodatna pojasnila in dokumente (račune in druga dokazila) h končnemu poročilu. Kljub temu, da je rok, v katerem bi morali prejeti potrdilo končnega projektne poročila ter zadnje nakazilo sredstev iz EU, že minil, le-tega še vedno nimamo. Manjkajoča sredstva še vedno² krijemo s posojilom iz Zakladnice RS.

² Zadnja revizija tega besedila: februar 2009.

V letu 2008 smo vsebinske poprojektne aktivnosti izvajali v skladu z načrtom dela, tj. poglavjem »LIFE-after-LIFE«, ki je del tehničnega končnega projektne poročila. Aktivnosti štetje velikonočnice na Boletine ter štetje koscev v Jovsih in srednjih detlov v Dobravi smo, kot smo obljubili v programu dela Zavoda za leto 2008, izvedli v okviru našega rednega dela, kot aktivnosti v zvezi z Naturo 2000.

4.1.3 Načrtovani projekti – v letu 2008 oddane projektne prijave za projekte, ki se bodo predvidoma začeli v 2009

Zavod je v letu 2008 spremljal objave razpisov in se udeleževal predstavitev različnih Operativnih programov in razpisov za pridobitev evropskih ali drugih sredstev na temo ohranjanje biodiverzitete in varstvo naravnih vrednot.

Hkrati se je Zavod v letu 2008 kot potencialni partner in promotor naravovarstvenih projektov vključeval v predstavitve na sejah svetov statističnih regij v okviru postopkov prijave na razpis za Krepitev regionalnih razvojnih potencialov, in sodeloval s SVLR in MOP pri iskanju rešitev za pomoč in nadzor pri uresničevanju cilja 100 projektov na območjih Natura 2000. V okviru tega cilja je Zavod v letu 2008 v ČaSOSpisu (časopis skupnosti občin Slovenije) objavil članek z naslovom Natura 2000 je priložnost.

Zavod je v letu 2008 kot prijavitelj oddal dve projektne prijavi:

- Ohranjanje in upravljanje z mokrišči v Sloveniji – Priročnik dobre prakse in upravljavska baza podatkov (WETMAN) na razpis za finančni mehanizem LIFE+ Narava 2008,
- Upravljanje z naravovarstveno pomembnimi območji z vidika zagotavljanja regionalnega trajnostnega razvoja (NATREG) na razpis Evropskega teritorialnega sodelovanja – CILJ 3: Transnacionalno sodelovanje – Program Jugovzhodna Evropa. Prijava je potekala v dveh fazah.

Zavod se je v letu 2008 vključil v projektno partnerstvo v postopku prijave naslednjih projektov:

- GEOPARK – Dežela okrog Pece in projekt karavanke@prihodnost.eu – Gospodarjenje z naravo v evropski regiji prihodnosti na razpis Evropskega teritorialnega sodelovanja – CILJ 3: Čezmejno sodelovanje Slovenija- Avstrija,
- Kali, ribniki in izviri: Naša preteklost-naša prihodnost (Viri življenja) in projekt ECO- Drava na razpis Evropskega teritorialnega sodelovanja – CILJ 3: Čezmejno sodelovanje Slovenija-Hrvaška,
- Po sledih naravne in kulturne dediščine Savinjske regije na razpis Norveškega finančnega mehanizma,
- Revitalizacija belokranjskih steljnikov na razpis 1. faze prijave za LAS Dolenjska in Bela Krajina v okviru 4. osi LEADER Programa razvoja podeželja,
- Mreža zavarovanih morskih območij Sredozemskega morja – sever na razpis Evropskega teritorialnega sodelovanja – CILJ 3: Transnacionalno sodelovanje – Program MEDITERAN;

Rezultati projektne prijave za vse projekte bodo znani v letu 2009, razen za projekt Mreža zavarovanih morskih območij Sredozemskega morja – sever, katerega rezultati 1. faze prijave so bili že objavljeni in projekt ni bil odobren.

Zavod je v letu 2008 oddal pismo podpore za dva projekta Sklada za nevladne organizacije v okviru EGP in Norveškega finančnega mehanizma. To sta projekt Trajnostna raba Bistriškega Vintgarja in projekt Narava Slovenije: Jovsi – Dobra.

4.2 SODELOVANJE V ZUNANJIH STROKOVNIH IN DRUGIH TELESIH

Spodnja preglednica prikazuje sodelovanje delavcev Zavoda v zunanjih (tj. organiziranih izven Zavoda) strokovnih in drugih telesih, kot so sveti, strokovni sveti, komisije, podkomisije, delovne skupine in odbori.

Preglednica 4.1: Pregled števila teles, v katerih sodelujejo zaposleni

Enota	Vrsta telesa									
	Delovna skupina		Komisija		Odbor		Strokovni svet		Svet	
	d	m	d	m	d	m	d	m	d	m
CE	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
KR	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0
LJ	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0
MB	3	0	2	0	2	0	0	0	9	0
NG	3	0	2	0	0	1	0	0	2	1
NM	1	1	0	0	0	0	0	0	3	0
PI	2	0	2	0	3	3	1	0	0	0
OsrE	6	3	3	2	2	0	2	1	1	0
Skupaj	16	4	10	2	8	4	3	1	25	1

Opomba:

d - domače telo,

m - mednarodno telo.

V nadaljevanju območne enote izpostavljajo pomembnejša sodelovanja, tj. naštejejo nekatera telesa, v katerih so delovali sodelavci Zavoda oziroma izpostavijo pomembne aktivnosti, ki so jih kot člani teh teles izvedli v letu 2008.

Območna enota Celje

Predstavnika Območne enote sta vključena v svet Zavoda za gozdove, Območni enoti Celje in Nazarje.

Območna enota Kranj

Vključeni smo v svet Zavoda za gozdove, OE Kranj in OE Bled ter v Regionalni razvojni svet Gorenjske, odbor za okolje in infrastrukturo. Sodelovali smo v komisiji za oceno projektov ureditve veslaškega centra Bled.

Območna enota Ljubljana

Sodelujemo v Svetu Zavoda za gozdove, v območnih enotah Ljubljana in Kočevje. Sodelovali smo še v Strokovnem svetu za ustanovitev Krajinskega parka Ljubljansko barje, še vedno smo vključeni v Komisiji za javni razpis za sofinanciranje projektov in aktivnosti na območju Ljubljanskega barja, izvedenih s strani nepridobitnih interesnih skupin in združenj (MOP) ter še v dveh svetih: v Svetu za ustanovitev KP Radensko polje in v Strokovnem svetu projekta LIFE06NAT/SLO/000069 "Presihajoče Cerkniško jezero".

Območna enota Maribor

Predstavniki naše OE redno sodelujejo v različnih zunanjih delovnih telesih. Trije predstavniki so vključeni v delo območnih svetov Zavoda za gozdove v Mariboru, Slovenj Gradcu in Murski soboti, ena predstavnica pa deluje tudi v centralnem svetu Zavoda za gozdove Slovenije. Po enega predstavnika imamo še v komisiji Mestne občine Maribor za izdelavo občinskega programa varstva okolja, svetu statistične regije Podravje in v komisiji Mladi za napredek Maribora. En predstavnik redno deluje v strokovnem svetu JZ KP Goričko.

Območna enota Nova Gorica

Sodelujemo v Svetu Zavoda za gozdove, v območnih enotah Tolmin, Postojna in Sežana. V Svetu ZGS OE Sežana je naš predstavnik predsednik Sveta.

Sodelujemo v Komisiji za izročitev jamske infrastrukture in drugih stvari, ki služijo rabi naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem in v Komisiji za izvedbo javnega razpisa za podelitev koncesije za rabo naravnih vrednot Postojnski in Predjamski jamski sistem. Sodelujemo pri aktivnostih Skupine za jame in v Odboru za ustanovitev Geoparka Idrija.

Sodelujemo v Upravnem odboru Interreg III A Slovenija Italija, ter v Nadzornem odboru Čezmejnega sodelovanja Slovenija Italija 2006-2013.

Območna enota Novo mesto

Sodelujemo v Svetu Zavoda za gozdove Slovenije, v območnih enotah Novo mesto in Brežice. En predstavnik enote je kontaktna oseba za tehnični odbor za sporazum o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (MOAEP) - Focal Point for Technical Committee in član strokovnega odbora MOP za posebna varstvena območja (SPA). Sodelujemo v regionalnem razvojnem svetu za Jugovzhodno Slovenijo v letošnjem letu se je zaključilo aktivno članstvo v projektnem svetu Projekta po poteh dediščine Bele krajine in Dolenjske. Sodelujemo v Lokalni akcijski skupini (LAS) Dolenjska in Bela Krajina.

Območna enota Piran

V letu 2008 velja posebej izpostaviti sodelovanje v skupini CBD J2 Konvencije o biotski raznovrstnosti, povezani s predsedovanjem RS EU in s pripravo na 9. konferenco držav podpisnic Konvencije o biološki raznovrstnosti. Ob navedenem smo še naprej sodelovali v Strokovni delovni skupini podkomisije za morje in Kras, v Komisiji za revizijo strokovnih podlag in študij ter investicijske in projektne dokumentacije za področje urejanja voda, v Odboru KP Sečoveljske soline, v skupini za izvajanje EU direktive o morski strategiji, v skupnem upravnem odboru INTERREG III A Slovenija-Italija 2007-2013 in v skupnem upravnem odboru Interreg IPA Adriatic CBC 2007-2013.

Osrednja enota

V zvezi z Direktivo o habitatih je predstavnica Zavoda imenovana v »Expert Group on reporting« pri Evropski Komisiji. Sodelujemo pa tudi v štirih delovnih skupinah, ki jih je imenoval MOP: Strokovna skupina za podporo upravljanja velikih zveri, Delovna skupina za podporo upravljanja velikih zveri, Strokovni odbor za vsebine Direktive o pticah in Direktive o habitatih, Strokovni odbor za posebna varstvena območja (SPA).

4.3 AKTIVNE UDELEŽBE NA STROKOVNIH SREČANJIH DOMA IN V TUJINI, PRIPRAVA STROKOVNIH POSVETOV TER DRUGO MEDNARODNO SODELOVANJE

Delo in znanje, ki ga imajo strokovnjaki na Zavodu, smo v letu 2008 učinkovito predstavljali na številnih domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih in konferencah oziroma kongresih.

4.3.1 Aktivne udeležbe na strokovnih srečanjih doma in v tujini

Preglednica 4.2 prikazuje pregled števila aktivnih udeležb na domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih, pod preglednico pa so nekatere od teh posebej izpostavljene po posameznih območnih enotah.

Preglednica 4.2: Pregled aktivne udeležbe na strokovnih srečanjih

Enota	domače			mednarodno		
	konferenca	strokovno srečanje	pasivna udeležba	konferenca	strokovno srečanje	pasivna udeležba
CE	0	0	0	0	1	0
KR	0	0	1	0	1	0
LJ	0	0	0	3	0	0
MB	0	3	0	3	0	0
NG	0	0	0	3	0	0
NM	0	0	0	0	0	0
PI	0	1	1	0	4	0
OsrE	1	5	1	6	3	1
Skupaj	1	9	3	15	9	1

Območna enota Celje

Predstavnica območne enote je sodelovala na mednarodnem strokovnem srečanju »Izzivi Save« z naslovom prispevka »Ali je spodnja Sava še naravovarstveni izziv«?

Območna enota Kranj

Na Simpoziju Botaničnega društva smo predstavili problematiko ohranjanja nizkih barij na Gorenjskem.

Območna enota Ljubljana

Sodelovali smo na treh mednarodnih srečanjih: Sustainable 2020 for Rural Environment in Europe: 7th Summer Academy, Analisi e gestione ambientale / Okoljska analiza in upravljanje, Il parco del Carso ed il superamento delle frontiere / Kraški park in preseganje meja.

Območna enota Maribor

Po en predstavnik se je udeležil mednarodnih strokovnih konference s predstavitvijo prispevka, in sicer konference Future of Butterflies in Europe II na Nizozemskem, Forestry Science Between Economy and Society Demands v Bosni in Drava river Vision v Mariboru. Z dvema referatoma smo bili zastopani na simpoziju Flora in vegetacija Slovenije, kjer smo predstavili pomen ohranjanja habitatnih tipov za varstvo ogroženih vrst metuljev in rezultate vegetacijskega kartiranja narcisnih travnikov v Karavankah. Na 35. Srečanju entomologov sosednjih dežel smo predstavili rezultate petih evropskih noči nočnih metuljev v Sloveniji.

Območna enota Nova Gorica

Sodelovali smo na 3. mednarodni konferenci UNESCO o geoparkih v Osnabruecku (Nemčija) z dvema prispevkoma: »Unique Mercury Mineralization – Can We Make it Simple?« in »Idrija Geopark Inventory«. Sodelovali smo na mednarodnem posvetu Naravna in kulturna dediščina – možnosti za regionalni razvoj, ki ga je organiziral Urad koroške deželne vlade (Avstrija), ki skrbi za prostorsko načrtovanje v Možberku (Moosburg), s prispevkom »Varstvo narave v regionalnem razvoju«.

Območna enota Piran

V letu 2008 se je sodelavka mag. Barbara Vidmar udeležila letnega srečanja mreže Adriawet s prispevkom »What's so special in that Škocjan bay?«, mednarodnega srečanja Interpreting our Cultural and Natural Heritage s prispevkom »How to deliver interpretation on the ground: lessons from Slovenia«. Mag. Robert Turk se je s prispevkom »Jadransko morje in ekosistemski pristop« udeležil strokovnega srečanja Direktiva o morski strategiji - podregija Jadransko morje in s prispevkom »Possible cooperation within the SPA protocol« srečanja Preparatory Meeting of the 9th ordinary meeting of the Permanent Slovenian - Croatian - Italian Commission. S prispevkom »Morska zavarovana območja v Severnem Jadranu« smo sodelovali na mednarodnem strokovnem srečanju Vpliv človekovih dejavnosti na morju, morskem obrežju in zaledju na biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana, ki ga je organiziral Zavod skupaj z MBP NIB.

Osrednja enota

S predavanjem »Scops Owl (*Otus scops*) and its relation to different agricultural practices« smo sodelovali na delavnici Wildlife and sustainable farming na Danskem.

Na dveh mednarodnih srečanjih smo predstavili informacijski sistem Naravovarstveni atlas. Na konferenci Bridging the Gap: Responding to Environmental Change - from Words to Deeds smo sodelovali s posterjem »Naravovarstveni atlas - the Slovene Information System for Nature Conservation«. Za udeležence srečanja Capacity Building Workshop on "Shared Groundwater Resources Management" smo pripravili predavanje in demonstracijo delovanja.

Na Gozdarskih študijskih dnevih smo pripravili predavanje »Bukovi gozdovi in upravljanje območij Natura 2000«, na Posvetu o upravljanju območij Natura 2000 v Sloveniji pa »Proces izdelave posebnih naravovarstvenih smernic za prilagojene načrte gospodarjenja z gozdovi«, na mednarodni strokovnem srečanju z naslovom Capacity Building, ki je bil v Postojni, je bil predstavljen prispevek »Management of Natura 2000 Sites – Slovenian approach«, enak prispevek smo predstavili še na CMS in EUROSITE mednarodni delavnici v Walesu. V Romuniji, na konferenci Participating in Nature, smo predstavili predavanje »Participation in protection and management of a Natura 2000 site – the case of Jovsi and Dobrava«.

V Rimu smo na 22. svetovnem kongresu predstavili prispevek »Implementation of the Projects, Financed from the EU Financial Instruments, to the Institute of the RS for Nature Conservation«, na Projektnem forumu v Radencih pa »Problematiko financiranja projektov finančnih instrumentov EU v Zavodu RS za varstvo narave«.

Na mednarodnem simpoziju v Ljubljani smo predstavili temo »Economical evaluation of the opportunities for Regional development of highly biodiversity valued forested Natura 2000 Dobrava-Jovsi area«, v Bosni in Hercegovini pa na mednarodnem simpoziju »Adaptation of Forestry Legislation and Management According to the European Nature Conservation Directives Adopted in Slovenia«.

Na Mišičevih vodarskih dnevih smo predstavili »Upravljanje z območji Natura 2000 na vodnih telesih«, na mednarodnem zasedanju mešane komisije za zaščito Jadranskega morja pa projekt »Ohranimo želvo v Slovenskem morju«.

4.3.2 Priprava strokovnih posvetov

Zavod RS za varstvo narave je v sodelovanju z MBP NIB organiziral mednarodno strokovno srečanje na temo vpliva človekovih dejavnosti na morju, morskem obrežju in zaledju na biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana. Srečanja se je udeležilo 60 strokovnjakov iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Francije, posamezni prispevki, predstavljeni na srečanju bodo objavljeni v posebni številki revije Varstvo narave.

Nadaljevali smo s prakso organiziranja Zavodovega jesenskega posveta na temo Nature 2000. Naslov posveta v letu 2008 je bil Upravljanje območij Natura 2000 v Sloveniji. Na posvetu je sodelovalo deset predavateljev. Zanimanje strokovne javnosti je bilo izjemno, posveta se je udeležilo preko 140 udeležencev. Prispevki so na voljo na spletni strani Zavoda.

4.3.3 Drugo mednarodno sodelovanje

V letu 2008 smo sodelovali tudi z drugimi institucijami. Predvsem je sodelovanje potekalo v zvezi s projekti, ko smo v tujini za posamezne projekte iskali partnerje. Veliko truda smo vložili v mreženje s predstavniki regionalnih vlad s področja okolja, prostorskega načrtovanja in regionalnega razvoja s področja transnacionalnega povezovanja Jugovzhodne Evrope, in sicer iz Koroške in Štajerske, Benečije, Furlanije Julijske Krajine, predstavniki Koprivniške Županije, predstavniki Zavoda za zaščito prirode Srbije, Vojvodina šume in Pisarno za evropske zadeve AP Vojvodina.

V okviru udeležbe na mednarodni konferenci v Romuniji smo navezali stik s koordinatorjem mreže Romunskih zavarovanih območij ter se sestali z direktorjem parka Piatra Craiului.

Sodelovanje je potekalo z EEA (Environmental European Agency) pri pripravi spletne strani Posredovalnice informacij in pri iskanju pobud za sodelovanje oz. financiranje izobraževanja, ki smo ga želeli organizirati za naše južne sosedo, ki sicer niso članice EU, so pa ratificirale Konvencijo o biološki raznovrstnosti in nimajo svoje spletne strani.

V letu 2008 smo v sodelovanju z ZGS pripravili dve predstavitvi za predstavnike ministrstev, agencij in zavodov z različnih sektorjev iz Kosova in Latvije ter za študente gozdarstva iz Švedske pripravili predavanje o upravljanju z gozdnatimi območji Natura 2000 v Sloveniji.

4.3.4 Strokovno srečanje Zavoda RS za varstvo narave

Ob koncu leta smo, že šestič, organizirali zaključno letno strokovno srečanje Zavoda. Gre za strokovno interno srečanje vseh zaposlenih Zavoda, kamor smo povabili tudi člane Sveta Zavoda in direktorja direktorata za okolje iz Ministrstva za okolje in prostor. Vsako leto pripravimo strokovno srečanje na »teritoriju« ene izmed območnih enot, v letu 2008 je bilo to na območju OE Maribor. Povabili smo tudi gostjo, prof. dr. Natašo Vaupotič, dekanico Fakultete za naravoslovje in matematiko mariborske univerze. Na tem srečanju je o videnju Zavoda kot strokovne institucije govoril tudi prof. dr. Toman, podpredsednik Sveta Zavoda. Posamezne območne enote so na strokovnem srečanju predstavile aktualne dogodke oz. aktivnosti v letu 2008. Teme so navedene v prilogi 7.

4.4 IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV ZAVODA IN SODELOVANJE NA POSVETOVANJIH

Zavod veliko pozornosti posveča izobraževanju delavcev tako na strokovnem kot tudi na spremljajočih področjih delovanja (računalniška izobraževanja, jezikovni tečaji, izobraževanja s področja poslovanja, vodenja in podobno). Zaposleni se udeležujejo izobraževanj doma in v tujini. Poudariti je treba, da vse več izobraževanj na strokovnem in splošnem področju pripravi in organizira Zavod z lastnimi kadrovskimi viri.

Preglednica v nadaljevanju po območnih enotah prikazuje število zaposlenih, ki so se v letu 2008 udeležili tečajev in drugih izobraževanj.

Preglednica 4.3: Pregled števila udeležencev na jezikovnih in računalniških tečajih ter drugih izobraževanjih in ekskurzijah

Območna enota	Tečaji tujih jezikov	Računalniški tečaji	Druga izobraževanja in posvetovanja	Strokovne ekskurzije
CE	/	/	33	7
KR	/	/	27	7
LJ	2	/	41	7
MB	/	/	46	10
NG	/	/	36	7
NM	/	/	30	4
PI	/	/	21	3
OsrE	/	1	81	12
Vsota	2	1	315	57

Opomba: Pod druga izobraževanja je všteto tudi izobraževanje s področja varstva pri delu in požarnega varstva.

V letu 2008 so se zaposleni Zavoda udeležili več delavnic in seminarjev, ki so navedeni v preglednici.

Preglednica 4.4: Pregled izobraževanj, katerih so se v letu 2008 udeležili sodelavci Zavoda

Datum	Kraj	Naslov	Število udeležencev
v organizaciji Zavoda			
18.03.2008	LJ- OsrE	Delavnica- Upravljalne smernice za GGN GGE	32
10.04.2008	LJ- OsrE	Delavnica Zakon o prostorskem načrtovanju in naravovarstvene smernice	23
16.04.2008	Savinjska dolina	Terenska delavnica- vrednotenje vpliva malih hidroelektrarn na naravne vrednote	10
23.04.2008	LJ- OsrE	Delavnica Table	19
03.06.2008	LJ- OsrE	Delavnica FF- Monitoring	29
26.-27.09.2008	Slovenska Istra	Strokovna ekskurzija 2008	57
sept., okt. 2008	LJ- OsrE	Delavnica za delo z Naravovarstvenim atlasom	61
11.11.2008	LJ- OsrE	Posvet: Upravljanje območij Natura 2000 v Sloveniji	24
19.12.2008	Maribor	Zaključno strokovno srečanje ZRSVN	63
V organizaciji zunanjega izvajalca			
25.03.2008	Ljubljana	Gozdarski študijski dnevi- Bukovi gozdovi: ekologija in gospodarjenje	8
12.-14.05.2008	Portorož	Microsoft NT konferenca 2008	1
05.06.2008	Ljubljana	Seminar: Razvoj kapacitet za celovite presoje vplivov na okolje	3
15.05.2008	LJ- OsrE	Seminar: Uporaba transakcijske analize v vsakdanjem življenju	17
12.06.2008	LJ- OsrE	Usposabljanje delavcev s področja varnosti pri delu	9
18.06.2008	Jesenice	Seminar: Javni nastop in veščina retorike ter blišč in beda Powerpoint predstavitve	1
02.-03.07.2008	Ljubljana	Izobraževanje: »Prehod v novi plačni sistem«	2
18.07.2008	Ljubljana	Posvet o uveljavitvi novega sistema plač v javnem sektorju	1
11.09.2008	Ljubljana	Usposabljanje za aplikacijo- »Centralna evidenca nepremičnin v lasti RS- 2. faza«	1
07.-08.10.2008	Piran	Mednarodno strokovno srečanje- Vpliv človekovih dejavnosti na morju, morskem obrežju in zaledju, na biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana	7
11.-13.11.2008	Ljubljana	Strokovni seminar- O nadzoru trgovine z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami v evropski skupnosti	1
21.11.2008	Ljubljana	Seminar: Graditev objektov na vodovarstvenih območjih	1
27.11.2008	Ljubljana	Mednarodna konferenca – Trendi na področju družbene odgovornosti 2008	1
08.12.2008	Maribor	Srečanje vodarjev na 19. Mišičevem vodarskem dnevu	2

Strokovno ekskurzijo Zavoda je v letu 2008 organizirala OE Piran. Strokovne ekskurzije je bila namenjena podrobnejšemu spoznavanju značilnosti in problematik te območne enote. Spoznali smo tri osnovne gradnike območja – Kraški rob, porečje Dragonje in morje z obalo.

V septembru smo izvedli interni razpis za dodelitev sredstev za jezikovne tečaje in za dodelitev šolnin za podiplomski študij. Za dodelitev sredstev za jezikovne tečaje sta bili sklenjeni dve pogodbi o izobraževanju, za podiplomski študij pa je bila sklenjena ena pogodba.

Na področju izobraževanja je zelo pomembno tudi področje usposabljanja za delo mladih zaposlenih, katerega sta v letu 2008 zaključila dva delavca in tudi opravila strokovni izpit v organizaciji Zavoda.

Zavod je v letu 2008 omogočil opravljanje obvezne študijske prakse dvema dodiplomskima in dvema podiplomskima študentoma.

4.5 IZDAJANJE STROKOVNE PERIODIKE

Zavod je v letu 2008 izdal štiri številke internega glasila N-vestnik ter eno (21.) številko revije Varstvo narave.

4.5.1 Glasilo Zavoda

Zavod je v letu 2008 pripravil in izdal 4 številke internega glasila N-vestnik. V njih so zaposleni objavili 39 prispevkov o pomembnih dogodkih in dosežkih na Zavodu ter drugih zanimivostih s področja delovanja Zavoda.

Vse številke glasila so dostopne na Zavodovi spletni strani.

4.5.2 Revija "Varstvo narave"

Revija Varstvo narave je izšla v obsegu 150 strani oziroma devet člankov. Naklada revije v višini 500 izvodov je bila večinoma že distribuirana, predvsem knjižnice so izrazile veliko zanimanje za redno pošiljanje revije.

5 POSLOVANJE

Aktivnosti, opisane v tem poglavju, se večinoma nanašajo na delo Osrednje enote. Gre bodisi za koordinacijo strokovnega dela na nivoju celotnega Zavoda bodisi za splošne aktivnosti posloводства, ki so značilne za vsako delovno organizacijo: finančno-računovodske, kadrovske in pravne naloge, koordinacija nabav, investicij in vzdrževanja ter vzdrževanje in razvoj informacijskega sistema Zavoda. Določeni deli nalog organizacijske, pravne narave ipd. izvajajo tudi po posameznih območnih enotah Zavoda, predvsem vodje enot in njihovi namestniki.

V nadaljevanju so zgoraj omenjene aktivnosti za leto 2008 na kratko opisane v petih podpoglavjih: splošne in organizacijsko-administrativne zadeve, upravljanje s poslovnimi prostori, pravne in kadrovske zadeve, finance in računovodstvo ter informatika in elektronski sistemi.

5.1 SPLOŠNE IN ORGANIZACIJSKO-ADMINISTRATIVNE ZADEVE

V letu 2008 so kot običajno potekale aktivnosti za poenotenje in urejanje zadev ter racionalnejše delovanje na splošnem področju.

Realizirali smo šest sej Sveta Zavoda in devet kolegijev direktorja, ki so prešteti v preglednici 5.1.

Preglednica 5.1: Pregled sej Sveta Zavoda in kolegijev direktorja

Seje	Število
Redne	3
Korespondenčne	3
Kolegiji direktorja	9
Skupaj	15

Redno se tehnično vzdržuje vozni park Zavoda in skrbi za ustrezne dokumente. Skladno z elaboratom o varnosti pri delu in požarno varnostjo je bilo izvedeno teoretično usposabljanje in preizkus znanja delavcev, zdravniški pregledi ter druge aktivnosti za izvrševanje predpisov s tega področja. Pooblaščen zunanji izvajalec za področje varstva pri delu je na OE Maribor opravil elektro meritve in meritve mikroklima poslovnih prostorov oziroma posameznih delovnih mest ter pregledal požarne rede, načrte evakuacij, javljalnike požarov in varnostno razsvetljavo. Redno se izvajajo pregledi gasilnih aparatov in hidrantov na organizacijskih enotah.

Poslovni portal ZRSVN, ki omogoča vnos in pregledovanje podatkov, vezanih na poslovanje Zavoda, smo v letu 2008 stalno uporabljali, neposredno iz njega izhajajo zbirne preglednice tega poročila od preglednice 3.1 do preglednice 4.2. V letu 2008 smo strokovno dodelali nekaj šifrantov ter dodali 'Pomoč' preglednicam v aplikaciji 'Baza za Poročilo o delu' in vsem stranem v aplikacijah 'Pošta', 'Delovodnik' in 'Knjižnica'. V letu 2008 se je nadaljevalo poenotenje urejanja arhivov v Zavodu.

Skupina za pripravo letnega programa dela in poročila je pregledala vzorce zbranih podatkov 'Delovodnika' ter delno podatkov 'Baze za Poročilo o delu'. Sledilo je prečiščnje opisov nalog 'Delovodnika'. Spremembe so bile predstavljene vsem sodelavcem Zavoda, po posameznih OE. V letu 2008 smo aplikacijo Poslovni portal ZRSVN prijaviili na konferenco Dobre prakse v Slovenski javni upravi 2008, kjer smo se uvrstili v šest prepoznanih dobrih praks. Poslovni portal smo predstavili tudi na Ministrstvu za javno upravo.

Postopka priprave poročila o delu Zavoda in programa dela Zavoda (za naslednje leto) sta potekala po utečenih tirnicah, v koordinaciji Skupine za pripravo letnega programa dela in poročila.

5.2 UPRAVLJANJE S POSLOVNIMI PROSTORI

Zavod upravlja s poslovnimi prostori OE Nova Gorica (Nova Gorica, Delpinova 16). Poskrbeli smo za redno vzdrževanje prostorov, opravili investicijsko vzdrževalna dela pisarniških prostorov z namestitvijo zaščitnih podlog na posamezna delovna mesta in adaptacijo, zasteklitev in postavitev klimatske naprave v balkonskem delu objekta ter slikopleskarska dela pisarniških prostorov.

5.3 PRAVNE IN KADROVSKE ZADEVE

V letu 2008 so bile sprejete tri spremembe Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Zavodu RS za varstvo narave, ob prehodu v nov plačni sistem 01.08.2008 je bila pripravljena Prevedba Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Zavodu RS za varstvo narave na podlagi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, v novembru 2008 pa je bil sprejet nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Zavodu RS za varstvo narave.

Izvajali smo naslednje stalne naloge: svetovanje in tolmačenje na podlagi poznavanja predpisov, posredovanje besedil predpisov, pregledovanje pogodb (najemnih, prodajnih, pogodb o vzdrževanju, pogodb o delu ipd), priprava ali pregledovanje aneksov k pogodbam in odpovedi pogodb, priprava pogodb o avtorskem delu, pomoč in podpora pri reševanju postopkovnih in vsebinskih vprašanj v okviru priprave strokovnih mnenj, zagotavljanje dostopa do informacij javnega značaja v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja – ZDIJZ-UPB2, (Uradni list RS, št. 51/06; 117/06 – ZDavP-2) in Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 76/05, 119/07).

Opravili pa smo tudi naslednje naloge: pregled osnutkov pogodb z nosilci oziroma prijavitelji projektov in sodelovanje pri pripravi drugih dokumentov za potrebe projektov; naloge povezane s prehodom v nov plačni sistem ter naloge povezane z uvedbo novega sistema napredovanja delavcev v plačne razrede; sodelovanje pri vzpostavitvi delovanja javnega zavoda Krajinski park Strunjan; svetovanje v postopkih javnega naročanja in v primeru kršitev pogodb nasprotne stranke; priprava dokumentacije in obrazloženega ugovora v izvršilni zadevi ter kasnejša opravila v pravnem postopku in drugo.

Na področju kadrovske zadeve smo izpeljali več postopkov zaposlitve zaradi nadomestnih zaposlitev. Pripravili smo večje število pogodb o zaposlitvi oziroma aneksov k pogodbam o zaposlitvi zaradi spremenjenih okoliščin, več sporazumov in obvestil o prenehanju pogodb o zaposlitvi, več sklepov s področja organizacijsko-kadrovske zadeve, pooblastil, sklepov o imenovanju (zlasti za vodje skupin), pripravili smo vse potrebne dokumente v zvezi z upokojitvijo in rešili več vlog delavcev za uveljavljanje pravic.

5.3.1 Analiza kadrovanja in kadrovska politika

Poglavje se nanaša na »Navodilo« [Viri - 2], 11. točka 16. člena.

Na Zavodu je bilo na dan 31.12.2008 zaposlenih 70 ljudi (od tega 4 zaposlitve za polovični delovni čas, kar pomeni, da je bilo 68 zaposlitev za polni delovni čas), ki delajo na javni službi.

Število zaposlenih na nalogah redne dejavnosti ohranjanja narave je bilo v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 večje za štiri zaposlene. Povprečno število zaposlenih v letu 2008 je bilo 70, vključno z zaposlitvami za izvajanje ukrepov varstva na območju KP Strunjan in za določen čas. Zaradi racionalne rabe virov se administrativni kader na območnih enotah zaposluje le za polovični delovni čas.

Zavod je v letu 2008 zaposloval za določen čas, in sicer za nadomeščanje delavk na porodniški, daljših bolniških odsotnosti, koriščenja pravice do krajšega delovnega časa zaradi starševstva ali delne upokojitve in zaradi začasno povečanega obsega dela (le v izjemnih primerih). V letu 2008 so 3 delavke odšle na porodniški dopust, nadaljevalo pa se je nadomeščanje daljše bolniške odsotnosti. Poudariti je treba, da nismo izvedli vseh nadomeščanj. Svet Zavoda je bil seznanjen z zaposlitvami za določen čas.

Preglednica 5.2: Izobrazbena struktura

Območna enota	biologija	gozdarstvo	geografija	geologija	krajinska arhitektura	DRUGO	SKUPAJ
Celje	3	1	2	0	1	1	8
Kranj	2	1	1	1	0	1	6
Ljubljana	5	1	1	1	1	1	10
Maribor	4	3	1	1	0	1	10
Nova Gorica	3	1	2	2	0	0	8
Novo mesto	3	1	0	1	0	0	5
Piran	2	0	0	0	1	0	3
Osrednja enota	11	2	2	0	0	5	20
SKUPAJ	33	10	9	6	3	9	70
(odstotek)	47%	14%	13%	9%	4%	13%	100%

Preglednica 5.3: Struktura glede na stopnjo izobrazbe

	doktorat	magisterij	univerzitetna izobrazba	visokošolska in manj	SKUPAJ
število	4	11	49	6	70
odstotek	5,7%	15,7%	70,0%	8,6%	100%

V preglednicah 5.2 in 5.3 so pri vseh izračunih upoštevane zaposlitve za nedoločen čas vključno z direktorjem.

5.4 FINANČNE IN RAČUNOVODSKE ZADEVE

Veliko dela na finančnem področju smo posvetili izdelavi finančnega načrta za leto 2008 in Rebalansa finančnega načrta. Finančni načrt je Svet Zavoda (2. mandat) potrdil na 13. seji Sveta Zavoda, Vlada RS pa ga je potrdila na 163. redni seji.

Zavod je imel za financiranje redne dejavnosti javne službe ohranjanja narave z MOP sklenjeno pogodbo (Pogodba in dva aneksa), na podlagi katere so se izstavljali mesečni zahtevki za nakazila

sredstev. Sklenjena je bila tudi posebna pogodba za financiranje investicij in sporazum o izplačilu potnih stroškov.

Večina projektov, ki jih je v letu 2008 izvajal Zavod, je bilo financiranih s finančnimi instrumenti EU, pri katerih je problem prehodnega financiranja. Zavod je za zagotovitev prehodnih sredstev financiranja najel likvidnostno posojilo pri Zakladnici enotnega zakladniškega računa države.

Računovodstvo Zavoda vodi zunanji računovodski servis, podjetje CILJ Družba za poslovno svetovanje, d.o.o. Komuniciranje in nadzor nad računovodskim servisom poteka preko Osrednje enote, ki je med drugim opravila naslednje računovodske naloge:

- evidentiranje in revidiranje prejetih računov in dobropisov (1290),
- izstavljanje računov in zahtevkov (86),
- vodenje gotovinske blagajne in dvigi gotovine,
- vodenje evidence prihodkov in stroškov posameznih projektov in akcij,
- priprava podatkov za plače,
- obračunavanje potnih nalogov,
- posredovanje izplačilnih seznamov in administrativnih prepovedi bankam,
- revidiranje in posredovanje zahtevkov za »refundacije« ZZZS,
- določitev inventarnih števil novim osnovnim sredstvom.

Opravili smo naslednje postopke javnih naročil, o katerih se na Osrednji enoti vodi enotna evidenca:

Preglednica 5.4: Pregled javnih naročil

Vrsta javnega naročila	število
Javna naročila z razpisom	0
Javna naročila male vrednosti - naročilnice	88
Javna naročila male vrednosti - pogodbe	7
Skupaj	95

Javna naročila smo, skladno s programom dela, izvedli tako za potrebe izvajanja javne službe kot za izvajanje projektov, in sicer za investicije (računalniška in programska oprema, pohištvo) in opravljanje redne dejavnosti (storitve vzdrževanja, čiščenja, opravljanje fotografskih storitev).

5.4.1 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Poglavje se nanaša na Navodilo [Viri - 2], 8. točka 16. člena.

Zavod nima zaposlenega računovodje, ampak računovodske zadeve izvaja zunanji računovodski servis. Računovodski servis za Zavod opravlja naslednje naloge:

- vodenje glavne knjige in dnevnika,
- vodenje analitične evidence obveznosti do dobaviteljev,
- vodenje analitične evidence terjatev do kupcev,
- vodenje analitične evidence opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev,
- vodenje blagajniškega dnevnika,
- priprava podatkov za mesečne zahtevke za izplačilo sredstev financiranja dejavnosti javne službe ohranjanja narave,
- izračuni plač,

- opravljanje plačilnega prometa,
- priprava izdanih računov,
- mesečno poročanje o uspešnosti poslovanja,
- mesečno poročanje o uspešnosti poslovanja – po načelu denarnega toka,
- obračun davka na dodano vrednost,
- letni obračuni za potrebe odmere dohodnine in potrebe ZPIZ,
- izdelava letnih računovodskih izkazov v skladu z veljavno zakonodajo, ob upoštevanju Zakona o računovodstvu, podzakonskih predpisov, Slovenskih računovodskih standardov in načel, splošnih računovodskih predpostavk ter računovodskih politik, ki jih definira naročnik,
- izdelava obračuna davka od dobička v skladu z davčno zakonodajo,
- letni izpisi obveznega knjigovodskega arhiva.

Zavod na začetku koledarskega leta pripravi finančni načrt, ki je narejen na podlagi poročila preteklega leta in načrtovanih sprememb v prihodnjem letu. Izvajanje finančnega načrta spremljamo mesečno po načelu nastanka poslovnega dogodka, zagotavljamo pa tudi spremljanje po načelu denarnega toka. V finančnem načrtu in rednem mesečnem poročilu uporabljamo kontni načrt, ki ga predpisuje Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 54/02 s spremembami). Mesečno spremljamo porabo vseh načrtovanih odhodkov in prihodkov, poročilo pa vsebuje pri posameznem kontu podatek o načrtovanih odhodkih (prihodkih) za tekoče leto, porabo sredstev in indeks porabe med načrtovanimi in porabljenimi sredstvi. Na ta način natančno spremljamo stanje in po potrebi tudi omejimo porabo sredstev na določenem kontu. Računovodski servis mesečno pripravi posebno poročilo o sredstvih za plače (bruto plače, prispevki delodajalca, davki, povračila in nadomestila). Vse vrste poročil se pripravljajo ločeno za redno dejavnost in ločeno po posameznih projektih.

Redna mesečna poročila po načelu nastanka poslovnega dogodka in posebno mesečno poročilo o sredstvih za plače, količnike oziroma plačne razrede in premije kolektivnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence pošljemo vsak mesec skupaj z zahtevkom za izplačilo sredstev za financiranje javne službe ohranjanja narave na MOP. O poslovanju Zavoda se redno poroča na sejah Sveta Zavoda.

Podatki za izplačilo plač se pripravljajo na Osrednji enoti na podlagi podatkov o prisotnosti (delovne ure, bolniške odsotnosti, letni dopust in druge odsotnosti), ki jih morajo območne enote poslati do 10. v mesecu. Delovna uspešnost se je do prvega izplačila plač po Zakonu o sistemu plač dodeljevala na podlagi Pravilnika o delovni uspešnosti delavcev Zavoda RS za varstvo narave (na tri mesece), od prvega izplačila po Zakonu o sistemu plač pa na podlagi Kolektivne pogodbe za javni sektor (mesečno). Pri plačah se izplačujejo tudi vsi stroški na osnovi potnih nalogov (dnevnice, kilometrine in podobno). Izplačila stroškov na osnovi potnih nalogov za delavce na območnih enotah odobrijo vodje enot, za člane posebnih delovnih skupin vodje skupin, za vodje enot, vodje skupin in preostale delavce Osrednje enote pa direktor. Obračun potnih nalogov se pripravi na Osrednji enoti in se skupaj s podatki za plače posreduje računovodskemu servisu. V sklop podatkov za plače sodijo tudi višine povračil prevoza na delo in z dela, katere se tudi skupaj z ostalimi podatki pošlje v računovodski servis.

Ker računovodski servis izvaja tudi plačilni promet, je znotraj Zavoda zagotovljeno revidiranje in podpisovanje prejetih računov s strani pooblaščenega osebe Zavoda (naravovarstvena svetnica, ki opravlja finančne naloge). Preden se računi pošljejo v računovodski servis, jih pregleda tudi direktor. Zaradi boljšega pregleda in v izogib morebitnim nejasnostim se že na Osrednji enoti na račun napiše številka konta in stroškovno mesto (če gre za strošek na projektu).

Gotovinsko poslovanje opravljamo preko Nove Ljubljanske banke, d.d., podpisnik oziroma pooblaščen oseba Zavoda je direktor in naravovarstvena svetnica, ki opravlja finančne naloge.

Gotovinska blagajna je na Osrednji enoti, blagajniški dnevnik Zavoda pa vodi računovodski servis. Pred posameznim nakupom z gotovino si morajo na območnih enotah pridobiti soglasje direktorja. Sprejet je tudi sklep o višini blagajniškega maksimuma (104,32 €).

Vsi dokumenti s finančnimi posledicami (naročilnice, razne pogodbe in drugo) se izdajajo na Osrednji enoti, podpisuje pa jih samo direktor.

Nakup osnovnih sredstev izvajamo po finančnem načrtu. Le v izjemnih primerih se nabavijo tudi druga sredstva, vendar se za nakup le-teh pridobi soglasje Sveta Zavoda. Evidenca opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev se vodi v računovodskem servisu, inventarne številke za novo nabavljena sredstva pa se določijo na Osrednji enoti (strokovni sodelavec (javna naročila, kakovost, varno delo)).

Podrobnejše poslovanje na finančnem in računovodskem področju je določeno tudi s Pravilnikom o računovodstvu v Zavodu RS za varstvo narave. Le-ta omogoča še preglednejše in kakovostnejše delovanja Zavoda na finančnem področju.

Pooblaščen notranji revizor je na Zavodu v začetku leta 2008 skladno s 100. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, 79/99, 124/00, 79/01, 30/02) opravil revizijo izdatkov za službena potovanja in javna naročila v letu 2007. S pregledom je bilo za področje izdatkov za službena potovanja ugotovljeno, da so zaposleni Zavoda zelo dobro seznanjeni z vsebino postopkov, ki zagotavljajo, da je možna pravilna priprava PN, kot tudi končni obračun službene poti in stroškov v zvezi s tem, vse v skladu z obstoječo zakonodajo in internimi akti Zavoda ter da ni bilo odkritih pomanjkljivosti in da se notranje kontrole izvajajo učinkovito. Za področje javnih naročil pa je bilo ugotovljeno, da ni bilo nespoštovanja določil zakonodaje in notranjega pravilnika. Za obe področji je bilo ugotovljeno, da je govor o majhnem (neznatnem) tveganju. V letu 2008 smo v Zavodu nadaljevali s postopnim izvajanjem priporočil notranjega revizorja in s tem še izboljšali poslovanje. V letu 2008 je Zavod izvedel tudi revizijo o preveritvi objektivne upravičenosti sodil, s katero je bilo ugotovljeno, da ima Zavod z vzpostavljenimi knjigovodskimi evidencami zagotovljeno ločeno evidentiranje prihodkov in odhodkov, ki jih Zavod prejema iz javnih sredstev in drugih virov, oziroma da Zavod vodi knjige na način, ki je skladen z zahtevami 8. člena Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti. V letu 2005 je imel Zavod natančen pregled proračunskega inšpektorja, ki ni odkril nepravilnosti.

Poudariti je treba tudi dodatne zunanje kontrole, ki se izvajajo zaradi izvajanja projektov, saj vse stroške pri projektih, financiranih iz EU finančnih mehanizmov, preverijo in odobrijo tudi finančne kontrole pristojnih institucij (npr. Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko). Projekt LIFE, opisan v poglavju 3.11.2.1., je imel v letu 2008 izvedeno tudi končno revizijo projekta (v skladu s Standardnimi upravnimi določbami (IFE)), s katero je bilo ugotovljeno, da so vse opravljene akcije v projektu in v finančnem poročilu razkriti stroški, povezani z aktivnostmi, določenimi v glavni pogodbi in dokumentaciji za projekt »Natura 2000 v Sloveniji – upravljavski model in informacijski sistem«. Pri revidiranju finančnih poročil pa ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

5.4.2 Investicijska vlaganja

Poglavje se nanaša na 'Navodilo' [Viri - 2], 11. točka (drugi del) 16. člena.

Investicijska sredstva so namenjena nakupu osnovnih sredstev, predvsem računalniške in druge opreme s področja informatike, pisarniškega pohištva in opreme, opreme za tiskanje in razmnoževanje in druge opreme (fotoaparati in druge manjše naprave). Financirani so iz različnih virov: proračun RS, projekti, odprodaja osnovnih sredstev, sredstva, pridobljena na trgu.

Investicijska vlaganja na področju informatike, financirana iz proračuna RS, so na kratko opisana v poglavju 5.5 in znašajo 56 % vseh proračunskih sredstev za investicije.

Večino ostalih proračunskih sredstev pa smo namenili nakupu pisarniškega pohištva in ergonomskih stolov.

Zavod upravlja poslovne prostore, v katerih je Območna enota Nova Gorica, kot je opisano v poglavju 5.2.

5.5 INFORMATIKA IN ELEKTRONSKI SISTEMI

Na področju informatike je delo v letu 2008 potekalo na ustaljeni način. Sprotno pomoč uporabnikom izvaja edini zaposleni informatik na Osrednji enoti. Skupina za informatiko, v kateri z minimalnim časovnim vložkom sodeluje po en sicer strokovni delavec z vsake območne enote, pa pomaga pri vsakodnevnih težavah z računalniki na območnih enotah oz. posreduje težave informatiku. Zahtevnejša vzdrževalna dela izvaja zunanji servis, podjetje Arne, računalniški sistemi, d.o.o.

V okviru rednih posodobitev računalniškega sistema smo nabavili predvideno količino osebnih računalnikov, monitorjev in drobnega računalniškega inventarja.

Najpomembnejša pridobitev letošnjega leta je nakup novega strežnika z operacijskim sistemom MS Windows Server 2008 in prenos podatkov na novi strežnik. S tem smo odpravili problem pomanjkanja prostora na diskih strežnika in pridobili na hitrosti delovanja strežnika. V sklopu tega je bila zamenjana tudi strežniška omara in pa hitrejše mrežno stikalo. Stari strežnik je v tem letu dopolnil pet let, kar pomeni, da je po običajnih pravilih iztrošen. Ker pa zaenkrat še deluje, smo ga začasno namenili kot strežnik, na katerem poskusno vzpostavljamo Zavodovo (digitalno) fototeko.

V letu 2008 smo poskušali zagotoviti minimalno vzdrževanje informacijskega sistema Naravovarstveni atlas. Pomanjkanje virov in nepopolno vzdrževanje je do določene mere oviralo njegovo delovanje.

6 PREGLED DOSEŽENIH CILJEV IN REZULTATOV

Poglavje se nanaša na tiste točke 16. člena Navodila [Viri - 1], ki niso vključene v poglavja v dosedanjem besedilu poročila (5.3.1, 5.4.1 in 5.4.2).

4. točka (ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev), 5. točka (nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela), 6. točka (ocena uspeha pri doseganju ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let) in 9. točka (pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, vključno s seznamom ukrepov in terminskim načrtom za doseganje) 16. člena Navodil

Zavod je v letu 2008 dosegel v programu dela za leto 2008 zastavljene cilje, nekatere od teh je celo presegel. Strateški cilji temeljijo na Nacionalnem programu varstva okolja in vlogi, ki jo daje Zavodu področna zakonodaja. V Programu dela smo opredelili strateške in letne cilje. Pri opisu realizacije uporabljamo za strateške izraz »ravnano po«, za letne pa izraz »realizirano«.

Ravnanje v skladu s strateškimi cilji:

- strokovna organizacija MOP-a s področja varstva narave, kar pomeni stalno poglobljanje kakovosti strokovnega dela - *ravnano po*;
- pokrivanje terena, s čimer so se strokovna dognanja in zakonska pooblastila kakovostno izvajala na terenu - *ravnano po*;
- projektna naravnost, kar pomeni na eni strani stremenje k projektnemu organiziranju dela, kjer je to smiselno in možno, po drugi strani pa kandidiranje na domače in mednarodne razpise za projekte z naravovarstveno vsebino, ki dopolnjujejo dejavnosti v okviru javne službe, financirane iz proračuna - *ravnano po*;
- mednarodno sodelovanje, ki je krepilo strokovno delo Zavoda in povečevalo njegovo prepoznavnost doma in v tujini - *ravnano po (v okviru razpoložljivih resursov)*.

Realizacija letnih ciljev:

- stalna strokovna krepitev Zavoda, ki je v letu 2008 temeljila zlasti na prenosu zaključkov projekta LIFE v vsakdanje operativno delo – *realizirano in preseženo (prenos v projektu izdelane metodologije za upoštevanje zahtev Nature 2000 v gozdno-gospodarsko načrtovanje je bil že v tem letu izveden v celoti, kar presega pričakovanja, zastavljena v programu dela; prav tako smo več analognih aktivnosti, kot smo načrtovali, že v letu 2008 opravili pri sektorjih upravljanje voda, ribištvo in kmetijstvo)*;
- uvajanje Operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000 v prakso v delu, ki ga pokriva Zavod – *realizirano in preseženo*;
- poglobljanje enotnosti metod dela na vseh področjih – *realizirano*;
- čiščenje in dopolnjevanje podatkovnih zbirk – *realizirano (informacijski sistem IS Natura 2000, ki je bil izdelan v projektu LIFE, je pod imenom Naravovarstveni atlas prešel v polno uporabo; informacijski sistem Poslovni portal ZRSVN je bil uvrščen med šest dobrih praks v slovenski javni upravi za leto 2008)*;
- aktivna udeležba na omejenem številu domačih in mednarodnih strokovnih srečanj – *realizirano in preseženo*;
- korektno vodenje in spremljanje projektov – *realizirano*;
- kandidiranje za projekte s področja delovanja Zavoda tako v vlogi prijavitelja kot partnerja – *realizirano in preseženo (naš projektni predlog NATREG je bil v predizboru uvrščen na 6. mesto od 821 veljavnih predlogov)*.

Podrobnosti k zgornjim alinejam so opisane v ustreznih predhodnih poglavjih.

Pri izvajanju programa ni prišlo do morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic. V letu 2008 je Zavod cilje dosegal primerljivo s preteklimi leti, tj. odlično. Kot je bilo navedeno sproti v ustreznih poglavjih, nismo opravili vseh načrtovanih NV akcij, čemur je botrovala prekinitev dotoka finančnih sredstev z MOP, torej gre za razlog, ki je bil izven naših moči. Te akcije bodo realizirane v letu 2009, in sicer v najkrajšem času, ko bodo zanje namenjena sredstva spet na voljo. Smo pa zato izdelali več nenačrtovanih akcij, za katere so bila sredstva pridobljena iz drugih virov.

Zaradi drugih delavnih obveznosti v dogovoru z MOP nismo dokončali dveh strokovnih podlag, ki so se izkazale kot bolj obširne od načrtovanega in manj prioritete, vendar pa bosta oba dokumenta izdelana v začetku leta 2009. Smo pa zato po dogovoru oz. naročilu MOP izdelali dvoje originalno nenačrtovanih strokovnih podlag, ki sta se tekom leta izkazali kot bolj prioritetni.

Na podlagi zgornjega pregleda in podrobnih podatkov in informacij v ostalih poglavjih tega poročila, ocenjujemo, da Zavod zelo presega ciljno kakovost in strokovnost sprejetega letnega programa dela za izvajanje javne službe oziroma nalog v javnem interesu, ter tudi, da za več kot 10% presega realizacijo letnega programa dela po obsegu in strukturi, določeni za izvajanje javne službe oziroma nalog v javnem interesu.

10. točka (ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja) Navodil

Zavod ima preko dokumenta naravovarstvene smernice pomemben vpliv na načrtovanje in urejanje prostora v državi. Pri tem je vodilo trajnostni razvoj in skrb za ohranjanje posebej vrednih delov narave, posebej tistih, ki so varovani v skladu s slovensko in/ali evropsko zakonodajo. V letošnjem letu je bilo zaradi sprememb prostorske zakonodaje potrebno prilagoditi tudi delo na naši strani. Poleg tega smo uvedli novo metodo priprave naravovarstvenih smernic za plane trajnostnega gospodarjenja oziroma upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so potrebni za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst na območjih Natura 2000.

Aktivnosti, ki jih izvajamo pod naslovom 'komunikacija', predstavljajo obveščanje in izobraževanje javnosti o pomenu varovanja in ohranjanja narave (pri tem je v skladu s politiko MOP in EU poudarek na Naturi 2000) ter pomenijo pripravo pogojev za uveljavljanje evropskih direktiv s področja ohranjanja narave v praksi. Ocenjujemo, da smo bili tudi letos na tem področju zelo uspešni. Z našim delovanjem vplivamo na inštitucije in posameznike, s tem pa na vse segmente družbenega življenja. Posebej vzpodbudne so pri tem pohvalne izjave posameznikov z inštitucij, s katerimi sodelujemo, ter pozivi, da naj še naprej igramo povezovalno vlogo.

Sodelovanje našega Zavoda in Zavoda za gozdove Slovenije pri pripravi gozdno-gospodarskih načrtov za upravljanje gozdnatih območij Nature 2000 preko obstoječega sistema gozdarskega načrtovanja je bilo zgledno, plodno in učinkovito. Poglobili smo sodelovanje s sektorjema ribištvo in upravljanje z vodami, v smislu priprave na prihodnja skupna prizadevanja za vključitev zahtev Nature 2000 v upravljanje. Novo dimenzijo sodelovanja smo vzpostavili tudi s sektorjem za kmetijstvo, tako z ministrstvom, kot s svetovalno službo. Informacijski sistem Naravovarstveni atlas smo v okviru možnega že predstavili različnim potencialnim uporabnikom ob nekaterih priložnostih. Odzivi nanj so zelo pozitivni, saj nudi uporabniku prijazen predogled naravovarstvenih vsebin na karti Slovenije, primeren pa je tudi kot pripomoček pri prostorskem načrtovanju in oblikovanju investicijskih idej, saj omogoča pravočasen pregled dejanskih razmer v naravi na

možnih mestih realizacije zamišljenega bodočega posega. Preko predstavitev našega dela na različnih mednarodnih konferencah prenašamo naša dognanja tudi širše, tako smo v letu 2008 npr. sodelovali na konferenci o participaciji na zavarovanih območjih narave, kjer smo predstavili sodelovanje zelo velikega števila deležnikov pri izvajanju aktivnosti na območju Jovsov in Dobrave.

Z delom na projektih in naravovarstvenih akcijah Zavod prenaša naravovarstvene vsebine v najširši, zlasti lokalni prostor, in s tem močno vpliva na smeri razvoja lokalnih okolij. S tem se učinki delovanja Zavoda posredno prenašajo tudi na regionalno, državno in mednarodno raven.

V letu 2008 smo naš informacijski sistem za vodenje podatkov o poslovanju (neposredno iz njega izhajajo tudi preglednice v tem poročilu) predstavili na konferenci Dobre prakse v slovenski javni upravi, ki jo organizira Ministrstvo za javno upravo. Naša prakse se je uvrstila med šest prepoznanih dobrih praks. Informacijski sistem smo na Ministrstvu za javno upravo tudi uradno predstavili generalnemu direktorju Direktorata za e-upravo in poslovne procese in njegovim sodelavcem, neuradno pa še ob različnih priložnostih. Naleteli smo na izjemno pozitivne odzive, saj dokazujemo, da je tudi javni zavod lahko zgled urejenega poslovnega sistema.

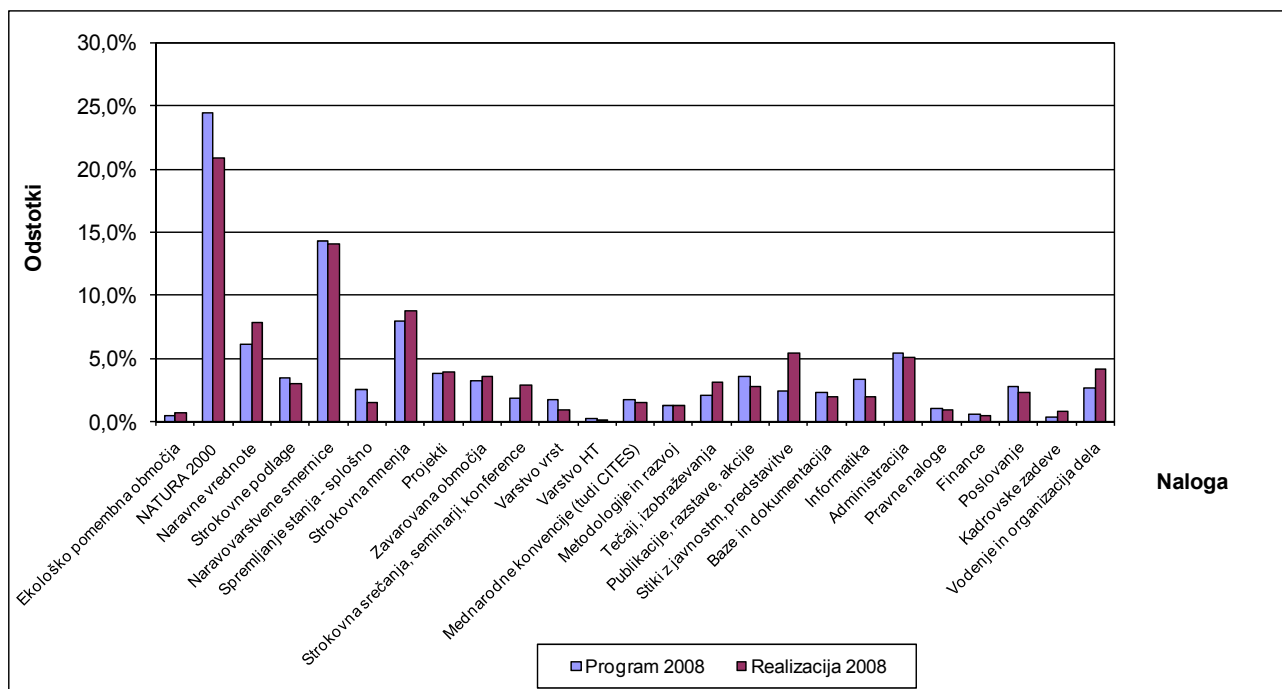
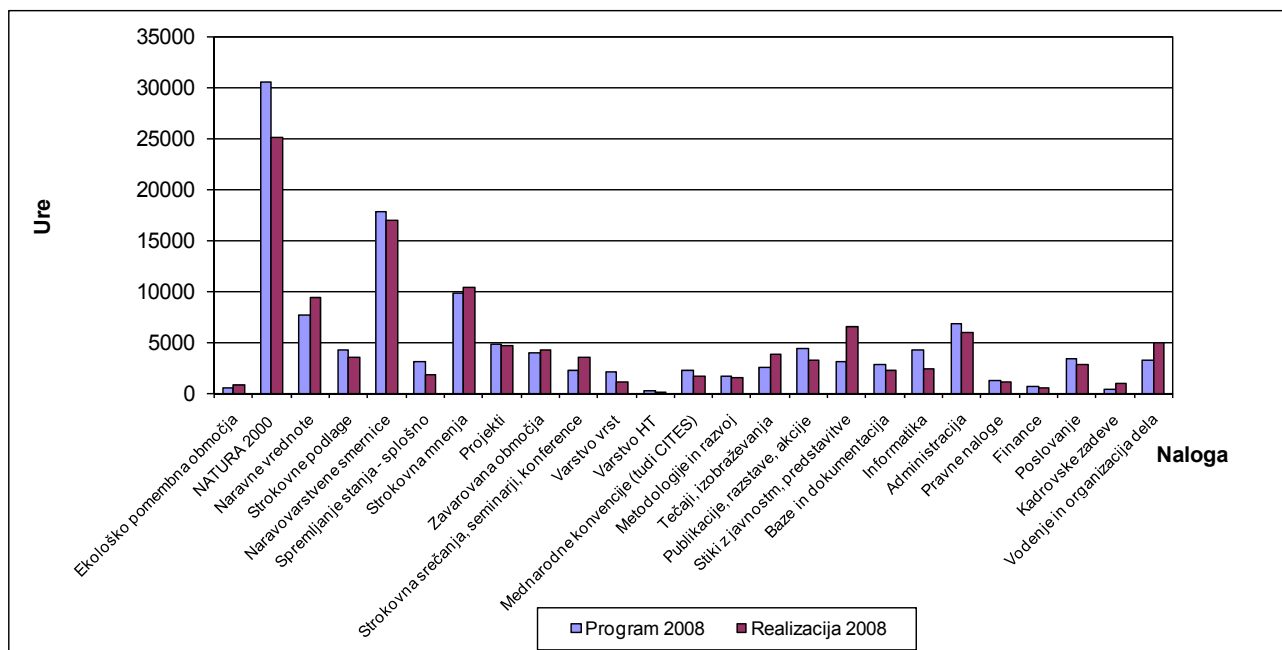
7 VIRI IN LITERATURA

1. Zakon o ohranjanju narave, Uradni list RS, št. 96/04.
2. Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna, Uradni list RS, št. 12/01, s spremembami.
3. Program dela Zavoda za leto 2008. Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, november 2007.

PRILOGE

PRILOGA 1: PRIMERJAVA MED PREDVIDENO IN REALIZIRANO PORABO DELOVNEGA ČASA ZA LETO 2007

Spodnja grafa prikazujeta primerjavo med predvideno in realizirano porabo delovnega časa po nalogah za leto 2008. Na prvem grafu je primerjava izražena v urah, na drugem pa v odstotkih. Podana je tudi preglednica 7.1, v kateri je zapisana primerjava med načrtom in realizacijo v urah in v odstotkih po posameznih nalogah.

Preglednica 7.1: Primerjava med načrtom in realizacijo v urah in v odstotkih po posameznih nalogah za leto 2008

Naloga	Program 2008 (Ure)	Program 2008 (%)	Realizacija 2008 (Ure)	Realizacija 2008 (%)
Ekološko pomembna območja	635	0,5	815	0,7
NATURA 2000	30576	24,5	25156,5	21,2
Naravne vrednote	7673	6,1	9415	7,9
Strokovne podlage	4339	3,5	3625,5	3,1
Naravovarstvene smernice	17850	14,3	16961	14,3
Spremljanje stanja - splošno	3200	2,6	1855	1,6
Strokovna mnenja	9904	7,9	10478,5	8,8
Projekti	4816	3,9	4690	4,0
Zavarovana območja	4039	3,2	4258,5	3,6
Strokovna srečanja, seminarji, konference	2356	1,9	3520	3,0
Varstvo vrst	2160	1,7	1140,5	1,0
Varstvo HT	260	0,2	125,5	0,1
Mednarodne konvencije (tudi CITES)	2220	1,8	1738	1,5
Metodologije in razvoj	1650	1,3	1571,5	1,3
Tečaji, izobraževanja	2626	2,1	3798	3,2
Publikacije, razstave, akcije	4455	3,6	3303,5	2,8
Stiki z javnostm, predstavitve	3075	2,5	6525	5,5
Baze in dokumentacija	2885	2,3	2315,5	2,0
Informatika	4222	3,4	2389	2,0
Administracija	6790	5,4	6056	5,1
Pravne naloge	1300	1,0	1106	0,9
Finance	680	0,5	577	0,5
Poslovanje	3410	2,7	2807	2,4
Kadrovske zadeve	375	0,3	952	0,8
Vodenje in organizacija dela	3316	2,7	5019,5	2,8
Vsota	124812	100,0	120199	100,0

PRILOGA 2: PREGLED REALIZACIJE STROKOVNIH PODLAG

V preglednici spodaj je po območnih enotah podan podroben pregled realizacije za leto 2008 predvidenih strokovnih podlag.

Območna enota	Ime območja/kraj/objekt	Plan/ Izdelek	Realizacija	Datum oddaje	Nosilec	Prejemnik
CE	Boč	Strokovne podlage za zavarovanje Boča	K izdelavi strokovnega predloga nismo pristopili, ker MOP ni začel postopka spremembe		Mojca Tomažič	MOP
KR	Udin boršt	Strokovne podlage za zavarovanje Udin boršta	Strokovne podlage za zavarovanje Udin boršta	23.12.2008	Tadeja Šubic	MOP
LJ	Radensko polje	Strokovne podlage za zavarovanje Radenskega polja	Strokovne podlage za zavarovanje Radenskega polja	10.9.2008	Vesna Juran	MOP
LJ	rudišče Sitarjevec	Izdelek ni bil planiran v Programu 2008	Strokovni predlog ukrepa varstva rudišča Sitarjevec	31.3.2008	Helena Tehovnik	MOP
MB	Občina Prevalje	Izdelek ni bil planiran v Programu 2008	Strokovni predlog ukrepov varstva in aktivnosti za ohranitev naravnih vrednot občine Prevalje	3.3.2008	Martin Vernik	Občina Prevalje in MOP
NG, LJ	Planinsko polje	Strokovni predlog za zavarovanje Planinskega polja	Strokovni predlog ni bil pripravljen na podlagi dogovora z MOP	Dogovor marec 2009	Mirjam Gorkič	MOP
PI	Dragonja	Strokovni predlog za zavarovanje Dragonje	Osnutek bo končan v začetku leta 2009	Dogovor marec 2009	Robert Turk	MOP

PRILOGA 3: PREGLED REALIZACIJE NARAVOVARSTVENIH AKCIJ

V preglednici je podan pregled realizacije akcij v letu 2008. Preglednica obsega s programom dela za leto 2008 predvidene akcije, kot tudi akcije, ki smo jih izvedli v okviru projektov ali s pomočjo sponzorsko ali kako drugače pridobljenih sredstev. Za akcije, ki v programu dela niso bile predvidene, a smo jih v letu 2008 izvedli, piše 'Dodatno' v stolpcu 'Realizacija/opombe'. Med akcije smo umestili tudi intervencije, ki smo jih izvedli v letu 2008.

V drugi polovici leta so bila s strani MOP ustavljena sredstva za naravovarstvene akcije. Tako nekaj akcij ni bilo izvedenih. Izvedene bodo ko bodo s strani MOP ponovno zagotovljena sredstva za naravovarstvene akcije, predvidoma v letu 2009.

Območna enota	Naravovarstvena akcija	Realizacija
CE	Označitev Kisla voda	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
CE	Označitev Krvavica	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
CE, PI	Zloženska Bonton Morje	Realizirano
CE	Sanacija Medloške platane	Dodatno, realizirano
LJ	Sejem Narava - Zdravje	Realizirano
KR	Zloženska Velika planina	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
KR	Postavitev gnezdilnic na Jelovici	Realizirano (sredstva Kneževina Monako)
MB	Označevalna tabla KP Topla	Tabla izdelana, zaradi slabih vremenskih razmer bo postavljena v letu 2009
MB	Označevalna tabla Bistriški vindgar (nadomeščeno z tablo Stari Fridrih)	Tabla izdelana, zaradi slabih vremenskih razmer bo postavljena v letu 2009
MB	Knjižica Geološki zakladi Goriškega	Realizirano – pridobljena sponzorska sredstva
NM	Označitev Klevevž	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
NM	Označitev Litiotidne školjke ob Sušici	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
NM	Vidra (pano – dopolnitev obstoječe razstave) Sredstva namenjena za tablo Rumeni sleč	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
NM	Zloženska – Litiotidne školjke	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
NM	Obročkanje štorkelj	Dodatno (Skupaj s PMS), realizirano
NM	Obrezovanje Napoleonove lipe	Dodatno, realizirano
NG	Označitev – Trnovski gozd (2 tabli)	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
NG	Zbornik Brkini 2007	Ni realizirano, ustavljeno financiranje
NG	Razstava in publikacija Vaške lipe	Dodatno (v sodelovanju z ZGS)
NG	Sanacija lipe pri cerkvi Sv. Helene	Dodatno
NG	Preselitev netopirjev – Grad Rihemberk (intervencija)	Dodatno, realizirano
NG	Ponatis publikacij iz projekta 1001 kal – 1001 zgodba o življenju, dodatno natisnjen tudi rokovnik	Pridobljena dodatna sredstva - realizirano
PI	Informativne in označevalne table – NR Strunjan (2 tabli)	Realizirano
PI	Informativne table za NV Park Raselli v Portorožu (2 tabli)	Realizirano
PI	Izdelava novih tabel za plovke – NR Strunjan	Realizirano
PI	Predstavitve območja NR Strunjan – Stjuža (razstava Bogastvo lagune)	Realizirano
PI	Zaščita zahodne brežine Stjuže	Realizirana polovica, druga polovica načrtovana za leto 2009
PI	Postavitev treh novih plovk v NR Strunjan	Realizirano
PI	Sanacija mostu na Stjuži (priprava idejne zasnove)	Realizirano
PI	Vzdrževanje plovk v NR Strunjan	Realizirano
PI	Sanacija erozijskih jarkov na Debelem Rtiču	Realizirano (sredstva Kneževina Monako)

PRILOGA 4: BIBLIOGRAFIJA ZAVODA RS ZA VARSTVO NARAVE ZA LETO 2008

V spodnji preglednici je seznam v publikacijah in tiskanih medijih objavljenih avtorskih prispevkov zaposlenih na Zavodu RS za varstvo narave.

1.	Bajc Klavdij; Skromni in bogati studenci - Majhne vode za dolge verige, Primorske novice, april 2008
2.	Bedjanič Mojca; Geološki zakladi Krajinskega parka Goričko, oktober 2008
3.	Bedjanič Mojca; Geološki zakladi Krajinskega parka Goričko, Svet in ljudje, oktober 2008
4.	Bedjanič Mojca; Fosili, kamnolomi, slatine in še kaj...Poročilo o delu geološke skupine, Mladinski raziskovalni tabor Ščavnica 2008, oktober 2008
5.	Božič Janez; Čmrljeliko mačje uho, Dolenjski list, april 2008
6.	Božič Janez; Bukovi gozdovi, Dolenjski list, februar 2008
7.	Cernatič - Gregorič Anica; Naravni spomenik Krčnik, Soteska s koriti in naravnim mostom, Briški časnik, št. 51, letnik 12, julij 2008
8.	Cernatič - Gregorič Anica; Ohranjanje narave v Goriških brdih, Primorska srečanja (Revija za družboslovje in kulturo), Letnik 30, leto 2007, številka 316-317, december 2008,
9.	Cernatič - Gregorič Anica; Tam je burja doma... Krajinski park južni in zahodni obronki Nanosa, Naravni parki Slovenije, GEA, februar 2008
10.	Cernatič - Gregorič Anica; 1001 kal - 1001 zgodba o življenju (film), TV Vitel, april 2008
11.	Danev Gregor, Dobravc Mina, Fajdiga Bojana, Hudoklin Andrej, Nose Marolt Mateja, Stupar Martina; Jame kot naravne vrednote in območja Natura 2000, Jamar, junij 2008
12.	Djokić Tjaša; Vadišče Mlake je primeren življenjski prostor za veliko rastlin in živali, Slovenska vojska, junij 2008
13.	Galičič Mirjam; Doslej največji slovenski naravovarstveni projekt, Delo (Znanost), januar 2008
14.	Hrabar Nika; V naši občini je evidentiranih triinpedest naravnih vrednot, Podblegoške novice, junij 2008
15.	Hudoklin Andrej; Kavka - kdo jo je videl?, Dolenjski list, maj 2008
16.	Hudoklin Andrej; Huda peč, Dolenjski list, maj 2008
17.	Hudoklin Andrej; Zelenonoga tukalica, Dolenjski list, julij 2008
18.	Hudoklin Andrej; Rjavi srakoper - ranljiva vrsta, Dolenjski list, avgust 2008
19.	Hudoklin Andrej; Jamske toplice, Dolenjski list, september 2008
20.	Hudoklin Andrej; Rivčja jama, Dolenjski list, februar 2008
21.	Hudoklin Andrej; Bečka jama, Dolenjski list, oktober 2008
22.	Hudoklin Andrej; Varstvo gnezda belorepca, Svet ptic, letnik 14 št. 03, str. 22-27, oktober 2008
23.	Hudoklin Andrej; Človeška ribica na Dobrniškem polju, Dolenjski list, november 2008
24.	Hudoklin Andrej; Jezovi na Kolpi, Dolenjski list, november 2008
25.	Hudoklin Andrej; Sajovec, Dolenjski list, december 2008
26.	Hudoklin Andrej; Poljska vrana, Svet ptic, letnik 14 št. 01, februar 2008
27.	Hudoklin Andrej; Ekološke zahteve črnočelega srakoperja v gnezditvenem habitatu na Šentjernejem polju (SE Slovenia), Acrocephalus 29(136) str. 23-31, december 2008
28.	Hudoklin Andrej; Lehnjakove pregrade pod Zagradcem, Dolenjski list, januar 2008
29.	Ivanovič Mira; Prva žabja svadba v kalu pri Sodevskih štalah, Dolenjski list, marec 2008
30.	Ivanovič Mira; Prva žabja svadba v obnovljenem kalu, Belokranjc, marec 2008
31.	Jež Matjaž; Poročilo o proučevanju nočnih metuljev (Lepidoptera) v Zgornji Ščavnici v Slovenskih goricah, Zbornik mladinskega raziskovalnega tabora Ščavnica 2008, oktober 2008
32.	Jež Matjaž, Kaligarič Simona; Ohranjanje habitatnih tipov je pomembno tudi kot ohranjanje habitatov ogroženih vrst metuljev (Lepidoptera), Hladnikia, oktobr 2008
33.	Kačičnik Jančar Martina, (s Smolnikar Tilen); Zasnova geografskega informacijskega sistema za upravljanje z naravovarstvenimi podatki, Varstvo narave št. 21, november 2008
34.	Klenovšek Dušan; Galeba lahko vidite tudi pri nas, Živa (priloga Dolenjskega lista), januar 2008
35.	Klenovšek Dušan; Mnogim gredo lasje pokonci, srce pa v hlače, Živa (priloga Dolenjskega lista), april 2008
36.	Klenovšek Dušan; Črni teloh, Dolenjski list, januar 2008
37.	Klenovšek Dušan; Peskokop Ravno, Dolenjski list, junij 2008
38.	Klenovšek Dušan; Črtasti medvedek, Dolenjski list, julij 2008
39.	Klenovšek Dušan; Urbinček, Dolenjski list, avgust 2008
40.	Klenovšek Dušan; Pohra, Dolenjski list, oktober 2008

41.	Klenovšek Dušan; Lukovnik – potok tisočerih podob, Dolenjski list, december 2008
42.	Klenovšek Dušan; Elegantna zimska gostja, Dolenjski list, december 2008
43.	Klenovšek Dušan; Hermelin - velika podlasica, Dolenjski list, marec 2008
44.	Knez Brina; Sanirana brežina Stjuže, Solni cvet, april 2008
45.	Knez Brina; Park namesto apartmajev, Primorske novice, junij 2008
46.	Krajčič Darij, Nose Marolt Mateja; Ohranjena narava kot razvojna priložnost Krasa, Ohranitev kraške krajine kot razvojna priložnost Krasa, Zbornik referatov in razprav, december 2008
47.	Naglič Miha; Z jezovi in sečnjo uničujemo življenje v reki in ob njej, Podblegaške novice, junij 2008
48.	Naglič Miha, Juran Vesna; Pregradni objekti na porečju reke Sore - vpliv na migracijo rib in ekološko sprejemljiv pretok, Varstvo narave št. 21, november 2008
49.	Nose Marolt Mateja; Natura 2000 je priložnost, Notranjsko kraške novice, april 2008
50.	Nose Marolt Mateja, Danev Gregor, Kocjan Mateja; Natura 2000 je priložnost, ČaSOSpis, marec 2008
51.	Nose Marolt Mateja, Turk Robert; Ekoregijski pristop za trajnostni Jadran, Primorske novice, december 2008
52.	Petkovšek Matej; Poročanje o stanju ohranjenosti vrst in habitatnih tipov po 17.členu Direktive o habitatih, Varstvo narave 21, november 2008
53.	Rojšek Daniel; Jadransko in črnomoško povodje oz. Krasne so, hčere naših hribov in dolin, Primorske novice, april 2008
54.	Rozman Bizjak Sonja; Naravovarstveni status rastlinskih in živalskih vrst na območju Poti, Pot Karla in Žige Zoisa – vodnik PZS, avgust 2008
55.	Rozman Bizjak Sonja; Živalske vrste ob Poti, Pot Karla in Žige Zoisa – vodnik PZS, avgust 2008
56.	Sedonja Jožef; Kartiranje habitatnih tipov za potrebe ohranjanja narcisnih travnikov v Jeseniških rovtih (Karavanke, Slovenija), Hladnikia, oktober 2008
57.	Senegačnik Andreja; Natura 2000 - Dravinja in Dravinjska dolina, Glasilo Občine Poljčane, maj 2008
58.	Stupar Martina; Temačno vodno oko, Primorske novice, april 2008
59.	Škedelj - Petrič Andreja; Naravovarstvo res le še na papirju?, Šentjernejsko glasilo, december 2008
60.	Šubic Tadeja; Botanični vrt med urbanih središči, Proteus, januar 2008
61.	Šubic Tadeja; Gozd in voda, bogastvo Karavank, Tržiški glas, maj 2008
62.	Šubic Tadeja; Varstvo narave v občini Jezersko, Gorenski glas, Jurij, april 2008
63.	Šubic Tadeja; Visokogorsko območje Kamniško – Savinskih Alp in dolina reke Kokre, Pot Karla in Žige Zoisa –vodnik PZS, avgust 2008
64.	Šubic Tadeja, Arimaspu Dair; Naravne vrednote ob Poti, Pot Karla in Žige Zoisa –vodnik PZS, avgust 2008
65.	Trampuš Tina; Bo ostala nepozidana oaza?, Primorske novice, april 2008
66.	Turk Robert; Zatišje med Izolo in Piranom, GEA, januar 2008
67.	Turk Robert; Promet žre hrano in naravne vire, Primorske novice, junij 2008
68.	Turk Robert (z Orlando-Bonaca Martina, Ozebek Barbara, Lipej Lovrenc); Ovrednotenje asociacij s cistoziro v naravnem rezervatu Strunjan z uporabo ribje favne kot indikatorske skupine, Varstvo narave 21, november 2008
69.	Turk Robert; Ohranjanje celovitosti morskega ekosistema, Mare Nostrum, november 2008
70.	Turk Robert; Ni vsak dolar enako vreden - ohranjanje morskega ekosistema, Primorske novice, december 2008
71.	Turk Robert; Od ledene dobe, Asociacija z jadranskim bračičem, Primorske novice, december 2008
72.	Turk Robert; Most med Obalo in zaledjem, Primorske novice, april 2008
73.	Turk Robert; Sanacija Stjuže, Solni cvet, januar 2008
74.	Vernik Martin, Demšar Matej; En rogat, drugi pa sinje moder, Hrošča rogač in alpski kozliček - kazalca ohranjenosti gozdov, Novi tednik, julij 2008
75.	Vernik Martin, Gulič Jurij; The Relationship Between Species and Habitat Features, Management Planning for Nature Conservation, Case Study 3, v Alexander M. (2008): Management Planning for Nature Conservation - A Theoretical Basis & Practical Guide. Springer Science, str. 367 – 379., januar 2008
76.	Vernik Martin, Rojšek Daniel; Rogač, hrastov, bukov in alpski kozliček. Ste jih morda videli?, Primorske novice, junij 2008
77.	Vidmar Barbara; Ko gre kaj po gobe, Kronika gobarsko mikološkega društva slovenske Istre, oktober 2008
78.	Vidmar Barbara; Primorski koščak (Austopotamobius pallipes), Primorske novice, marec 2008
79.	Vidmar Barbara; Naravovarstveno vrednotenje klifov, Varstvo narave 21, november 2008
80.	Vidmar Barbara; Ekološko pomembno območje Debeli rtič, Primorske novice, november 2008

PRILOGA 5: SEZNAM PRISPEVKOV NA DOMAČIH IN MEDNARODNIH STROKOVNIH SREČANJIH TER KONFERENCAH V LETU 2007

V spodnji preglednici se nahaja seznam prispevkov na domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih ter konferencah, katerih so se v letu 2008 s svojimi prispevki udeležili sodelavci Zavoda.

1.	Cernatič-Gregorič Anica, Gorkič Mirjam, Varstvo narave v regionalnem razvoju; Naravna in kulturna dediščina – možnosti za regionalni razvoj, Landesplanungsaemiten; Moosburg, Avstrija; april 2008
2.	Krajčič Darij, Danev Gregor, Kačičnik Jančar Martina; Bukovi gozdovi in upravljanje območij Natura 2000; Gozdarski študijski dnevi – Bukovi gozdovi: ekologija in gospodarjenje; Čatež ob Savi; april 2008
3.	Danev Gregor; Management of Natura 2000 sites – Slovenian approach; Capacity Building Workshop in »Shared Groundwater Resources management«; Postojna; december 2008
4.	Danev Gregor; Managing Natura 2000 sites through sectorial management plans – Slovenian approach; Establishing and Confirming Management Planning Principles on Natura 2000 and other Conservation sites; Plas Tany Bwlch, Wales; september 2008
5.	Danev Gregor; Proces izdelave posebnih naravovarstvenih smernic za prilagajene načrte gospodarjenja z gozdovi; Posvet o upravljanju območij Natura 2000 v Sloveniji; Ljubljana; november 2008
6.	Danev Maruša, Krajčič Darij; Problematika financiranja projektov finančnih instrumentov EU v Zavodu RS za varstvo narave; Projektni forum 2008: S projekti do vodilne vloge v EU; Radenci; junij 2008
7.	Danev Maruša, Krajčič Darij; Implementation of the Projects, Financed from the European Union Financial Instruments, to the Institute of the RS for Nature Conservation; 22nd World Congress; Rim; Italija; november 2008
8.	Denac Katarina; Scops Owl (Ours Scops) and its relation to different agricultural practices; Wildlife and sustainable forming; Copenhagen, Danska; september 2008
9.	Dobravc Mina, Šolar Levar Anja; Jame kot naravne vrednote državnega pomena; Posvet o čistilnih napravah v Sloveniji, jamarska zveza Slovenije; Cerknica; september 2008
10.	Gabrovšek Karin; Naravovarstveno pomembni habitatni tipi v dolini Želimeljščice; Sustainable 2020 for Rural Environment in Europe: 7th Summer Academy; Želimlje; avgust 2008
11.	Galičič Mirjam, Krajčič Darij; Participation in protection and management of a Natura 2000 site – the case of Jovsi and Dobrava; Participating in Nature: Communities and Protected Areas in Central and Eastern Europe; Bistrita, Romunia; marec 2008
12.	Gulič Jurij; Time scale modelling of habitat suitability for Natura 2000 bird species – Black Grouse/Pohorje Mt.; Forestry Science Between Economy and Society Demands; Sarajevo, BiH; oktober 2008
13.	Jež Matjaž, Kaligarič Simona; Ohranjanje ogroženih habitatnih tipov je pomembno tudi kot ohranjanje habitatov ogroženih vrst metuljev; Flora in vegetacija Slovenije 2008; Ljubljana; oktober 2008
14.	Jež Matjaž; Rezultati Evropskih noči nočnih metuljev 2007 in 2008 v Sloveniji; 35. srečanje entomologov sosednjih dežel; Ljubljana; oktober 2008
15.	Jež Matjaž, Galičič Mirjam; The butterfly conservation policy for Slovenia, its state and perspectives; Future of Butterflies in Europe II; Wageningen, Nizozemska; april 2008
16.	Jogan Polak Lara; Ohranjanje kraških travšč v občini Komen; Analisi e gestione ambientale; Padriče, Italija; april 2008
17.	Jogan Polak Lara; Prizadevanja za varstvo Krasa; Il parco del Carso ed il superamento delle frontiere, WWF Italija; Doberdob, Italija; marec 2008
18.	Kačičnik Jančar Martina; Information sistem Nature Conservation Atlas; Capacity Building Workshop in »Shared Groundwater Resources management«; Postojna; december 2008
19.	Kačičnik Jančar Martina; Vodnik vsebin za pripravo podrobnejših načrtov upravljanja območij Nature 2000; Posvet o upravljanju območij Natura 2000 v Sloveniji; Ljubljana; november 2008
20.	Kaligarič Simona, Krajčič Darij; Management of Drava River in the Frame of Natura 2000; Drava River Vision; Maribor; september 2008
21.	Košar Tanja; Ali je spodnja Sava še naravovarstveni izziv?; Izzivi Save, Tutistična zveza Slovenije, ZGS, RRA Posavje; Radeče; maj 2008
22.	Danev Gregor, Smajić Hodžić Amela, Krajčič Darij; Economical evaluation of the opportunities for Regional development of highly biodiversity valued forested Natura 2000 Dobrava-Jovsi area; International Symposium on Managerial Economics and Accounting – Emerging needs of society from forest ecosystems; Ljubljana; maj 2008
23.	Danev Gregor, Krajčič Darij; Adaptation of Forestry Legislation and Management According to the European Nature Conservation Directives Adopted in Slovenia; 10th International Symposium on Legal Aspects of European Forest Sustainable Development; Sarajevo, BiH; maj 2008

24.	Krajčič Darij, Klemenčič Tina; Upravljanje z območji Natura 2000 na vodnih telesih; 19. Miščevo vodarski dan; Maribor; december 2008
25.	Nose Marolt Mateja; Ohranimo želvo v slovenskem morju; 9. zasedanje mešane slovensko-hrvaško-italijanske komisije za zaščito Jadranskega morja in obalnih območij pred onesnaženjem; Portorož; junij 2008
26.	Petkovšek Matej, Galičič Mirjam, Kačičnik Jančar Martina; The Slovene Information System of Nature Conservation; Bridging the Gap: Responding to Environmental Change – From Words to Deeds; Portorož; maj 2008
27.	Rogelj Metod; Pomen in varstvo barij v nižinskem predelu Gorenjske; Simpozij Flora in vegetacija Slovenije; Ljubljana; oktober 2008
28.	Sedonja Jožef; Kartiranje habitatnih tipov za potrebe ohranjanja narcisnih travnikov v Jeseniških rovtih; Flora in vegetacija Slovenije 2008; Ljubljana; oktober 2008
29.	Stupar Martina; Idria Geopark Inventory; 3. mednarodna UNESCO konferenca o geoparkih; Osnabrueck, Nemčija; junij 2008
30.	Stupar Martina; Unique Mercury Mineralization – Can we Make it Simple?; 3. mednarodna UNESCO konferenca o geoparkih; Osnabrueck, Nemčija; junij 2008
31.	Turk Robert ; Morska zavarovana območja v Severnem Jadranu; Vpliv človekovih dejavnosti na morju, morskem obrežju in zaledju na biotsko raznovrstnost Severnega Jadrana; Piran; oktober 2008
32.	Turk Robert; Jadransko morje in ekosistemski pristop; Direktiva o morski strategiji – podregija jadransko morje; Koper; april 2008
33.	Turk Robert; Possible cooperation withn the SPA protocol; Preparatory Meeting of the 9th ordinary meeting of the Permanent Slovenian-Croatian-Italian Commision, Portorož; maj 2008
34.	Vidmar Barbara; Howow to deliver interpretation on the ground: lessons from Slovenia; Inerpreting our Cultural and Natural Heritage, Turistična organizacija Bohinj; Bohinjska Bistrica; maj 2008
35.	Vidmar Barbara; What so special in that Škocjan bay?; Letno srečanje mreže Adriawet; Koper; januar 2008

PRILOGA 6: PREGLED SODELOVANJA ZAVODA V ZUNANJIH PROJEKTIH V LETU 2008

	Naslov	Program	Obdobje	Nosilec	Vloga ZRSVN	Odgovorna oseba v ZRSVN
1	Varstvo biodiverzitete reke Mure (BIOMURA)	LIFE III – Narava	1.10.2006– 1.10.2011	Inštitut za vode RS	OE MB partner	Matjaž Jež
2	1001 kal – 1001 zgodba o življenju	INTERREG III A Slovenija-Italija	1.6.2005– 30.09.2008	ZRSVN	nosilec	(Irena Kodele Krašna), Maruša Danev
3	Informacijski sistem o stanju morskega okolja v Tržaškem zalivu	INTERREG III A Slovenija-Italija	01.01.2006– 31.12.2007	Nacionalni inštitut za biologijo	OE PI partner	Robert Turk
4	Natura 2000 za boljšo kakovost življenja	INTERREG III A Slovenija-Italija	01.01.2006 –31.12.2007	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije	OE NG partner	Mirjam Gorkič
5	Čezmejno sodelovanje pri upravljanju, ohranjanju in raziskovanju dinarske populacije risa (DinaRis)	INTERREG III A, Sosedski program Slovenija–Madžarska–Hrvaška	1.10.2006– 15.2.2008	Društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov	Osre partner	Sonja Rozman Bizjak, Damjan Vrčec
6	Projekt v okviru Barcelonske in Alpske konvencije	Sporazuma o sodelovanju s Kneževino Monako	01.01.2007– 31.12.2009	ZRSVN	nosilec	Robert Turk, Metod Rogelj
7	Ohranimo želvo v slovenskem morju	Petrol, d.d.		ZRSVN	nosilec	Robert Turk

PRILOGA 7: PREGLED TEM, PREDSTAVLJENIH NA ZAKLJUČNEM STROKOVNEM SREČANJU ZAVODA V LETU 2008

- OE Maribor: mag. Mojca Bedjanič: *Geološki zakladi Goričkega*;
- OE Novo mesto: Dušan Klenovšek: *Preteklost in prihodnost Vrbine*;
- OE Nova Gorica: Martina Stupar: *Svet pod nami*;
- OE Ljubljana: mag. Karin Gabrovšek: *Ljubljansko barje*;
- OE Kranj: Metod Rogelj: *Krtek*;
- OE Piran: mag. Robert Turk: *Strokovna ekskurzija*;
- OsrE: Tina Klemenčič: *Participacija*;
- OE Celje: Tanja Košar s pomočjo vseh sodelavcev: *Tri želje za zlato nežico*.

Poročilo o delu Zavoda RS za varstvo narave za leto 2008, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, januar 2009.

Številka dokumenta: 8-VI-255/5-O-08/DK

Idejna zasnova poročila o delu Zavoda RS za varstvo narave: dr. Darij Krajčič.

Vodenje priprave poročila o delu za leto 2008: dr. Mirjam Galičič.

Delovna skupina za pripravo letnega programa dela in poročila: Mojca Tomažič, Mirjam Gorkič, Janko Urbanek (od sredine leta 2008 ga je nadomestil mag. Matjaž Jež), dr. Mirjam Galičič.

Uvod: dr. Mirjam Galičič.

Pri zbiranju podatkov o opravljenem delu so v koordinaciji vodij območnih enot sodelovali vsi zaposleni na Zavodu. Za pravilnost posamičnih tabelaričnih podatkov za območno enoto jamčijo vodje območnih enot, ki so tudi prispevali območne poudarke v vsakem od poglavij: Mojca Tomažič (OE Celje), Metod Rogelj (OE Kranj), Vesna Juran (OE Ljubljana), mag. Matjaž Jež (OE Maribor), Mirjam Gorkič (OE Nova Gorica), Mira Ivanovič (OE Novo mesto), mag. Robert Turk (OE Piran). Kontrolo tabelaričnih podatkov na Osrednji enoti izvajajo: Tina Klemenčič, Mateja Kocjan, Primož Pevec, mag. Martina Kačičnik Jančar, Damjan Vrčec, Mateja Nose Marolt, Maruša Danev.

Priprava zbirnih preglednic: Alojz Kordiš, Maruša Danev (preglednica 4.3. do preglednica 5.4.) in Damjan Vrčec (del preglednice 3.10.).

Poglavja so poleg vodij območnih enot pisali in urejali: Tina Klemenčič, Gregor Danev, mag. Martina Kačičnik Jančar, Damjan Vrčec, Mateja Kocjan, Mateja Nose Marolt, Maruša Danev (tudi koordinacija odstavkov sodelavcev na projektih), Nina Kavčnik, dr. Mirjam Galičič.

Priprava prilog po vrsti od 1 do 7: Alojz Kordiš, Tina Klemenčič, Mateja Nose Marolt, Mateja Nose Marolt, Mateja Kocjan, Maruša Danev, Mateja Kocjan.

Urejanje besedila: Damjan Vrčec

Oblikovanje naslovnice in končna redakcija: Mateja Nose Marolt